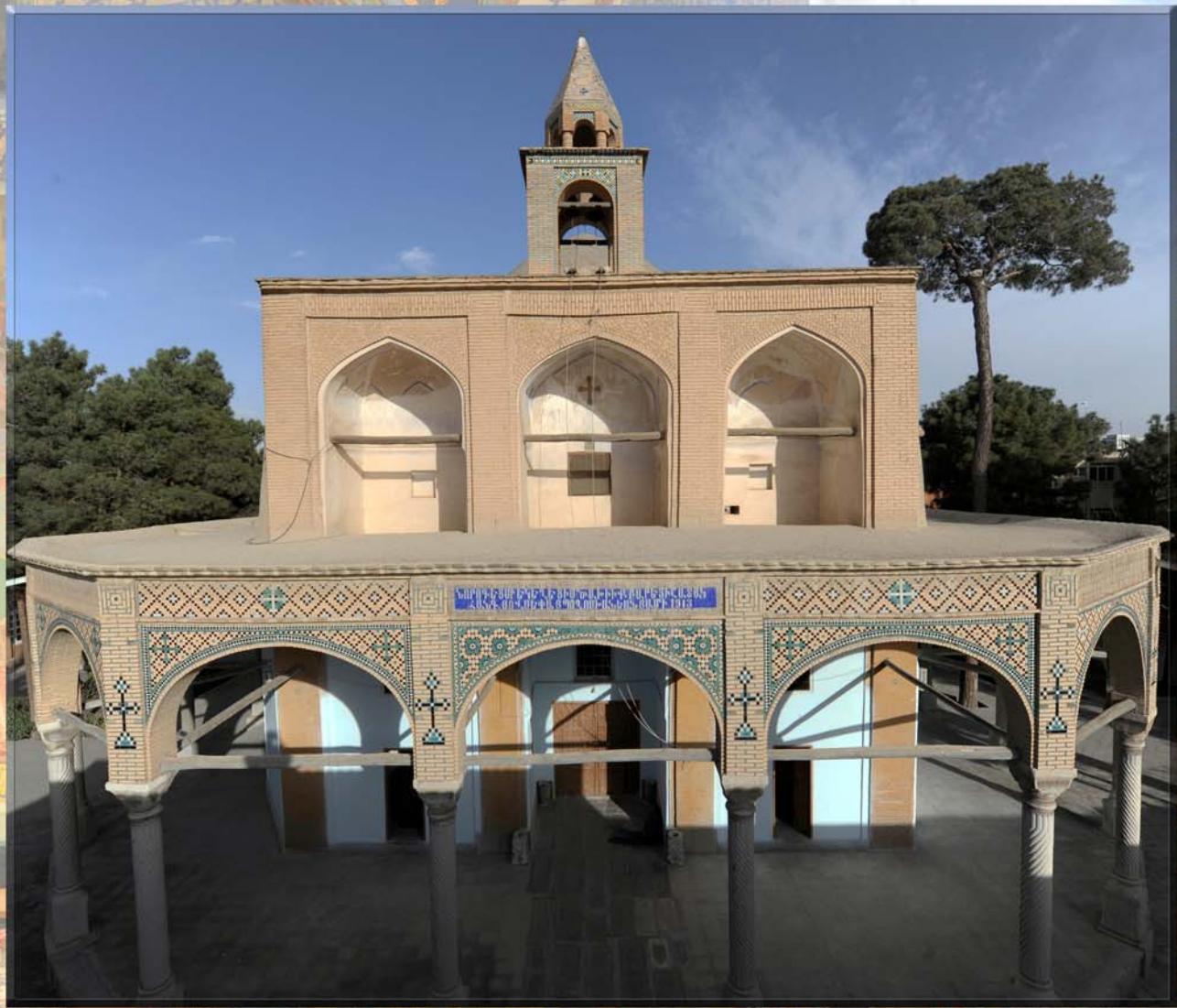

ԱՅՈՒԹԵՎ

ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ ՄՊԱՀԱՆԻ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄԻ

ԺԱ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 99, ՆՈՅԵՄԲԵՐ-ԳԵԿՏԵՄԲԵՐ 2013

ՆՈՐ ԶՈՒՂԱՅԻ Ս. ԱՄԻՒԴԱԾԻՆ ԵԿԵՂԵՑՈՒ

400-ԱՄԵՐԻԿԱ

ՔՐԻՍՏՈՍԻ ՕՐԻՆԱԿՈՎ ՎԱԶԵԼ...

«Մեր աչքերն ուղղենք Յիսուսին՝ մեր հաւատի հիմնադրին,
այն կատարելագործողին, ով իմանալով թէ ինչ
ուրախութիւն է սպասում իրեն, արհամարհեց ամօթը,
յանձն առաւ խաչի վրայ մեռնելը եւ նստեց Աստծու աթոռի
աջ կողմում»
(Եբր 12:2)

Իւրաքանչիւր Նոր Տարւայ սկզբում հարկ է, որ մտածեմ, խորհեմ ու աղօթեմ՝ խօսելու մի նիւթի մասին, որ առաջնորդի մեզ՝ որպէս հաւատացեալների, գալիք նոր տարւայ կեանքն ըստ այնմ ապրելու: Եկեք այս տարի կենտրոնանանք Յիսուսի կեանքի վրայ եւ մեր հիմնական բանալին դարձնենք վերեւում յիշւած Պողոս առաքեալի աստւածաշնչական համարը՝ ուղղուած երրայեցի ժողովրդին, որպէս պատգամ: Նոյն հատւածի առաջին տողն ասում է մեզ. «Մեր աչքերն ուղղենք Յիսուսին»:

Քրիստոսին հետեւողի կեանքը նման է հոգեւոր մրցավագքի: Մրցավագքի ժամանակ պէտք է ամէն խոչընդոտ, որ խանգարում է մեզ, մի կողմ դնենք, աւելի արագ վազելու համար: Այդ խոչընդոտը հիմնականորեն մեղքն է: Իւրաքանչիւր մեղք մի կողմ պէտք է գցենք, որքան էլ այն փոքր լինի: Որովհետեւ փոքր մեղքերը կամաց-կամաց մեծանուն են եւ մեզ փորձութեան մէջ են ընկղմում: Քրիստոնէական հոգեւոր

մրցավագքի ժամանակ, իւրաքանչիւր վազող, երբ իր աւարտին է հասնում, նոյն մրցանակին է տիրանում յաւիտենական կեանքին: Յետեւաբար, երբ Յիսուս Քրիստոսի համար վազենք արագ վազենք եւ մեր հայեացքը Նրան դարձնենք, այսինքն՝ մեր աչքերը Յիսուս Քրիստոսին ուղղենք: Երբեք չշեղենք մեր հայեացքը, այլապէս չենք կարող հասնել մրցավագքի աւարտին:

Յիսուս Քրիստոսն է մեր հաւատի հեղինակը՝ առաջնորդը: Նա դրեց հիմքը մեր հաւատի՝ իր Ծնունդով...: Որովհետեւ Աստւած խոստացել էր իր ժողովրդին մի Փրկիչ ուղարկել եւ Եսայի մարգարէի միշոցով ասում է ու իր ասածը կատարում է. «Ահա կոյսր պիտի յդիանայ եւ մի որդի պիտի ծնի, եւ նրան պիտի կոչեն իմմանուէք» (Մթ 1:23), որ նշանակում է՝ Աստւած մեզ հետ:

Անէն աւարտ ունի Նոր սկիզբ...ՆՈՐ ԾՆՈՒՆԴ:

Նա դրեց հիմքը մեր հաւատի նաեւ՝ իր մահով, խաչելութեամբ եւ Յարութեամբ: Նա կարելի դարձրեց մեր փրկութիւնը: Յետեւաբար, Նա ոչ միայն հեղինակը, հիմնադիր առաջնորդն է մեր հաւատի, այլև կատարողն է, այսինքն՝ Նա հաւատի գերագոյն օրինակն է: Նա Գերսեմանիի պարտէզում, իր Երկրաւոր կեանքի վերջին հանգրւանում կատարեալ հաւատով Ինքն Իրեն Աստծուն յանձնեց, երբ ասաց. «Ճեռացրո՛ւ ինձանից այս բաժակը, բայց ոչ թէ ինչպէս Ես եմ ուզում, այլ ինչպէս Դու ես ուզում» (Մթ 14:36): Ոչ ոք Քրիստոսի նման չփորձեց եւ նման փորձութեան միջով չանցաւ: Բոլորը լքել էին Նրան, նոյնիսկ աշակերտները հեռացել էին: Մինչեւ իսկ բռում էր, որ Աստւած էլ էր լքել Նրան, երբ Նա բարձրաձայն ասաց. «Աստւած իմ, Աստւած իմ, ինչո՞ւ լքեցիր ինձ» (Մթ 15:34): Այսուհանդերձ, Յիսուսն իմանալով, որ ինչ ուրախութիւն է սպասում Իրեն, յանձն առաւ խաչի մահը, ամօթն արհամարհելով: Որովհետեւ խաչը նահիւան անարգ գործիք էր. յանցագործներն էին, որ խաչում էին եւ դատապարտում խաչելութեան: Խաչը խորհրդանշին էր ցալի, ամօթի եւ մերժումի: Ամենախիստ դատապարտեալ չարագործներին էր վերապահւած խաչելութիւնը: Յետեւաբար ո՞ւր էր ուրախութիւնը նման ձեւի մահիւան: Պատախանը յստակ է բնականորէն. ոչ մէկ ուրախութիւն խաչելութեամբ մահիւան մէջ: Սակայն Քրիստոս զնաց մահիւան գիրկը, յանձն առաւ խաչի մահը, ամօթը, որպէսզի գերագոյն հաւատի օրինակը տայ մեզ, որ ամէն ինչից վեր է: Մէկ խօսքով՝ Նա մեր հաւատի կատարողն եղաւ, որին պէտք է հետեւենք: Նա կատարելագործեց իր կրած տառապանքի միջոցով. «Որովհետեւ Աստւած, որ իր Համար ստեղծեց եւ իրենով է պահում ամէն ինչ՝ իր փառքին մասնակից դարձնելու Համար իր բազում որդիներին, յարմար գտաւ, որ նրանց փրկութեան առաջնորդող Յիսուսն ինքը օրինակ տայ՝ չարչարանքների միջոցով կատարելու-

Թեան համելու» (Երր 2:10):

Հետեւաբար, հաստատակամ մնանք մեր հաւատի մէջ, որպէսզի Քրստոսին միանանք, Քրիստոսի հետ բարձրանանք. «Որովհետեւ, մենք այսուհետեւ մաս ենք կազմում Քրիստոսին, եթէ մինչեւ վերջ անխախտ պահենք սկզբից մեր ձեռք բերած վասահութիւնը» (Երր 3:14):

Մի խօսքով՝ ուրախակից կը դառնանք Քրիստոսին, Նրա հետ բագաւորելու երկնքում: Այո՛, Նա ո՞չ միայն մեր հաւատի հիմնադիրն ու առաջնորդն է, այլ՝ կատարելագործողը, կատարելութեան հասցնողը:

Նա նստեց Աստծու աջ կողմը, տիեզերքի ամենապատւական տեղը: Սրանից աւելի բարձր տեղ եւ դիրք չկայ: Հետեւաբար, Քրիստոսին միանանք, Քրիստոսի հետ բարեկամանանք. Մէկը, որ Իր բարձրունքից պատրաստ է մեզ օգնելու եւ Իր շնորհըները բաժանելու մեզ, երբ կարիքն ունենք:

Ինչ որ կամենանք կարող ենք գտնել Քրիստոսին մէջ: Նա ունի ամբողջական յոյսը, սէրը, շնորհը, ուժը, գօրութիւնը, իմաստութիւնը, համբերութիւնը, առաջնորդութիւնը, ուրախութիւնը, տոկունութիւնը, ներողանտութիւնը, որոշումը, համարձակութիւնը եւ հեզութիւնը, այն ինչին, որին մենք կարիքն ունենք: Ամէն առաքինութիւն Նրա մէջ կը գտնենք: Ամէն լաւ բան որի կարիքն ունենք, Յիսուսն ունի Իր մէջ:

Նա է մեր Փրկիչը, առաջնորդը մեր փրկութեան:

«Եկէք մեր աչքերը ուղղենք Յիսուսին»,

Որովհետեւ Նրա մէջ ուժ կայ, հետեւաբար՝ զօրանանք Նրանով:

Նրա մէջ ծշմարտութիւն կայ, հետեւաբար՝ սպոնտան իրենից եւ նայենք Նրան:

Նրա մէջ շնորհ կայ, հետեւաբար՝ ստանանք իրենից:

Նրա մէջ անսահման հարստութիւն կայ, հետեւաբար՝ թօթափենք աղքատութիւնը:

Նրա մէջ զօրութիւն կայ, հետեւաբար՝ տկար լինենք Իր նկատմամբ:

2014 տարին է բացւում մեր առաջ. նոր հորիզոններ, նոր յոյսեր, նոր մարտահրաւերներ...

Մտաբերենք, որ ամէն օր մի նոր պատերազմի մէջ ենք ներքաշելու, ամէն օր նոր մոցավագրի մէջ ենք լինելու: Սակայն, եթէ մեր հայեացքը սեւեռենք Յիսուս Քրիստոսին, չենք յուսահատւելու, չենք յոգնելու մեր վազքի մէջ, որովհետեւ այդ վազքը մեզ հասցնելու է դեպի Խաչ՝ Վերջնագծին, որից յետոյ նստելու ենք Յիսուս Քրիստոսի կողքին՝ երկնքում, Դրախտում, ու մեր գործն աւարտին է հասնելու եւ շահելու ենք Վերջնական յաղթանակը:

«Եկէք մեր աչքերը Յիսուսին ուղղենք» 2013 թւականի մայրամուտի եւ 2014 թւականի արշալոյսին: Եւ վստահ լինենք որ, Նա է մեր հաւատի Առաջնորդը, Նրանով միայն կարող ենք ժառանգել յաւիտենական կեանքը եւ Նրանով միայն կարող ենք բարձրանալ եւ ԿԱՏԱՐԵԼԱԳՈՐԾԻԵԼ....:

Տօնական այս օրերին մեր պարտքն է մտածելու մեր հարազատների ու բարեկամների մասին, մտածելու նաեւ տկարի, հիւանդի, կարօտեալի մասին, օգնելու նրանց եւ աղօթել նրանց համար, որպէսզի Աստիած նրանց քաջառողջ կեանք եւ հոգեկան խաղաղութիւն ու անդրդրութիւն պարգևէի:

Նման հանգրւանում, հարկ է որ յիշենք նաեւ մեր ազգի բոլոր ննջեցեալներին եւ աղօթել նրանց հոգիների խաղաղութեան համար. նրանց՝ ովքեր անցեալ տարի մեզ հետ էին ու այսօր չկան: Դրանով մենք առաւել կը զօրանանք:

Մեծի Տաճան Կիլիկիոյ հայրապետ Ն.Ս.Օ.Ս.Ս. Արամ Ա Կաթողիկոսը 2014 տարին յայտարարել է «Հայ Տարեցների Տարի»: Արդարեւ մի նոր աշխատանքի տարի է բացւել մեր բոլորի առաջ՝ յարգելու, պատւելու եւ յատուկ սէր տածելու տարեցներին:

Այս տարի նաեւ ս. Ամենափրկչեան Վանքի ս. Յովսէփ Արեմաթացի Եկեղեցու շինութեան 350-ամեակն է: Արժանավայել ձեւով եւ մեծ հանդիսութեամբ ենք տօնելու մեր Վանքի Եկեղեցու 350-ամեակը:

Թող Ամանորը հայ ժողովրդի համար բացի մի նոր ճանապարհ, առաւել յոյսով ու հաւատով քայլելու եւ բոլորելու նորանոր նւաճումներով արդիւնաշատ մի տարի:

Զերմապէս մաղթում ենք, որ Տէրը մեզ պարգետի քաջառողջ կեանք ու արեւշատ օրեր:

ԲՅԱՆՔՅԱՆ ԱՅԱ Ի ՅՆՑ

1 յունիար, 2014
Նոր Զուտա

**ԲԱՐՁՐ ԵՊԱ. ԶԱՐԵԱՆ
ԱՊԱԶՈՒՐՈՒ
ՍՊԱՀԱՆԻ ՀԱՅՈՒ ԹԵՄԻ**

ԱԻՍՏՐԻԱՅԻ ԱՐՏԱՎԻՐԻ ԳՈՐԾՈՅ ՆԱԽԱՐԱՐԻ ՏԵՂԱԿԱԼԸ ԵՒ ԴԵՍՊԱՆԸ Ս. ԱՍԵՆԱՓՐԿՉԵԱՆ ՎԱՆՔՈՒՄ

2013 թւականի նոյեմբերի 4-ի կեսօրից յետոյ ժամը 5:00-ին, Սպահանի Նախանգապետարանի Արարողակարգային բաժնի պատասխանատուի ուղեկցութեամբ ս. Ամենափրկչեան Վանք այցելեցին Աւատրիայի Արտաքին Գործոց Նախարարի տեղակալ պր. Ռայնհոլդ Լուիֆաթկան եւ Իրանի Խալամական Հանրապետութիւնում Աւատրիայի լիազօր դեսպան պր. Ֆրեդրիկ Շշթիֆտը: Պատուիրակութիւնը նախ այցելեց «Ս. Յովսէփ Արեմաթացի» եկեղեցի, ապա «Խաչատուր Կեսարացի» անան թանգարան, որից յետոյ Շաղկեայ դահլիճում հանդիպում ունեցաւ Սպահանի Հայոց Թեմի առաջնորդ գերշ. Տ. Բարգէն եպս. Զարեանի հետ: Հանդիպմանը ներկայ էին նաև Թեմական եւ Կրօնական խորհուրդների ատենապետեր պրնք. Նույլ Միասեանը եւ Արշալոյս Խուդավերդեանը:

Հանդիպման սկզբում առաջնորդ Սրբազան Հայոց ուրախութիւն յայտնեց պատուիրակութեան անդամների այցելութեան առթիւ եւ առ ի ծանօթացում հակիրճ տեղեկութիւններ փոխանցեց Սպահանի Հայոց Թեմի ընդհանուր կացութեան եւ թեմում աշխատող եկեղեցների, ազգային, մշակութային եւ մարզական կառոյցների մասին: Պրն. Լուիֆաթկանի հարցումներին պատասխանելով, թեմակալ առաջնորդը լուսաբանութիւններ տվեց Իրանում ապրող հայ համայնքի իրաւունքների եւ քաղաքացիական պարտաւորութիւնների ու պարտականութիւնների, կրօնական եւ ազգային ծիսակատարութիւնների անկախութեան եւ ազատութեան, նաև հայեցի կրթութեան ու քրիստոնէական դաստիարակութեան հնարաւորութիւնների կապակցութեամբ:

Գերշ. Տ. Բարգէն եպս. Զարեանն իր երախտագիտութեան խօսքն ուղղեց՝ Հայոց Ցեղասպանութեան վերաբերեալ 1987 թւականին Եւրոխորհրդի կողմից ընդունած բանաձեի վաւերացման գործում Աւատրիայի կառավարութեան դրսեւրած դրական մօտեցման համար:

Աւատրիայի Արտաքին Գործոց Նախարարի տեղակալը բազմաթիւ հարցերով նետաքրքրեց Իրանում ապրող քրիստոնէայ զանազան համայնքների ներքին յարաբերութեան եւ համագործակցութեան կապակցութեամբ: Թեմակալ առաջնորդը նշելով, որ այդ ուղղու-

թեամբ բոլոր աշխատանքները կատարում են առանց արգելվելու եւ դժվարութեան, շեշտեց, որ նոյնիսկ գյութին ունեն քրիստոնէալ-իւլամ երկխօսութեան համաժողովներ թէ Սպահանի եւ թէ միջազգային մակարդակների վրայ, որի ջատագովն ու ռամիրան է Մեծի Տաճա Կիլիկիոյ Կաթողիկոս Արամ Ա Վեհափառ Հայրը յիշեց նաեւ, որ Արամ Ա Վեհափառ Հայրապետը 18 տարի վարել է Եկեղեցների Համաշխարհային Խորհրդի ատենապետութիւնը՝ ցուցաբերելով գործօն եւ նախանձախնդիր կեցածքը:

Առաջնորդ Սրբազան Հօր խօսքերից յետոյ, արտապատեց Սպահանի Հայոց Թեմի Թեմական Խորհրդի ատենապետ պր. Նույլ Մինասեանը: Նա իր գործունակութիւնը յայտնեց Իրանի Խալ. Հանրապետութեան արտաքին քաղաքականութեան մէջ առաջացած բարենպաստ փոփոխութիւնների արդիւնքում արտաքին յարաբերութիւններում նկատող դրական զարգացումների կապակցութեամբ եւ կարեւորութեամբ ընդգծեց պատուիրակութեան առաքելութիւնը՝ երկու երկրների միջեւ փոխ-յարաբերութիւններն առաւել ամրապնդելու եւ ընդլայնելու ուղղութեամբ: Պրն. Մինասեանը պատասխանելով պր. Լուիֆաթկանի հարցումներին՝ հայ համայնքի կենցաղային եւ ապահովական իրավիճակի վերաբերեալ, շեշտեց, որ Իրանի կեցածքը փոքրամասնութիւնների նկատմամբ միշտ եղել է դրական եւ զանազան միջոցներով օժանդակութիւններ են ցուցաբերել նրանց. որպէս օրինակ, պր. Մինասեանն ասաց. «Մինչ Իրանի հիւսիս-արեւմտեան սահմանին կից Աղրբեջանի Հանրապետութիւնը հին Ջուղայում ամենայն լիտուանամբ կործանում էր Հայութեանը պատկանող խաչքարերն ու պատմամշակութային յուշարձանները, այս կողմ՝ իրանական սահմանի մէջ պետական հաստատութիւնների միջոցներով պահպանում եւ նորոգւում են մեր պատմական վանքերը, եկեղեցիներն ու կոթողները»:

Այս բոլոր պարզաբանումները կատարելուց յետոյ, պր. Մինասեանը դիմելով պատուիրակութեան անդամներին՝ յոյս յայտնեց, որ նրանք եւրոպական կառոյցներին ճշգրիտ տեղեկութիւններ փոխանցելով՝ հարազատ թարգմանն են հանդիսանալու Իրանում տիրող մթնոլորտի արտացոլման ուղղութեամբ, որով արեւմտեան երկրներում Իրանի Խալ. Հանրապետութեան դէմ ձեւաւրուած անհրական եւ սխալ մտայնութիւններն ու գաղափարները կը սրբագրեն եւ կը վերացւն թիւրիմացութիւնները նրանց մօտ:

Հիւերն իրենց հիացմունքը յայտնեցին ս. Ամենափրկչեան պատմական Վանքի հրաշակերտ կառոյցի վերաբերեալ: Այնուհետեւ լուսանկարելով յետոյ, հրաժեշտ տեղին առաջնորդ Սրբազան Հօրն ու պատասխանատու անձանց:

ԱՅՃԵԼԻԹԻՆ ՆՈՐԱՆՇԱԿ ՆԱՀԱԳԱՊԵՏԻՆ

Երեքշաբթի՝ 2013 թւականի նոյեմբերի 12-ի առաւօտեան, Սպահանի Հայոց Թեմի թեմակալ առաջնորդ գերշ. Տ. Բարգէն եպս. Զարեանի գլխաւորութեամբ Ազգային Առաջնորդարանի կողմից մի պատվիրակութիւն այցելեց Սպահան նահանգի նորանշանակ նահանգապետ պրն. Ռատուլ Զարգառ-Փուտին։ Պատվիրակութեանը մաս էին կազմում Պատգամաւորական ժողովի Դիմանի ատենապետ պրն. Վարուժ Մինասեանը, Թեմական եւ Կրօնական խորհուրդների ատենապետեր պրնք. Նոէլ Մինասեանն ու Արշալոյս Խորհավերդնեանը, եւ նոյն խորհուրդների անդամներ պրնք. Մասին Հայրապետեանը եւ Գարեգին Մարկոսեանը։

Պատվիրակութիւնը պրն. Զարգառ-Փուտին հանդիպելուց առաջ, Նահանգապետարանի արարողակարգային բաժնի պատասխանատուի ուղեկցութեամբ այցելեց նահանգապետարանի շրջափակում մասնագիտական նորոգութեան յանձնած եւ հնութիւն համարող մի շինութիւն, որն օգտագործելու է իրեւ պաշտօնական ընդունարան եւ արևստի թանգարան։ Ընդհանուր բացատրութիւններ տրեց աշխատանքի ընթացքի եւ նպատակների մասին։

Պատվիրակութիւնը շերմ ընդունելութիւն գտաւ նահանգապետի կողմից, ով սկզբում իր ողջոյնի եւ շնորհակալութեան խօսքն ասաց այցելութեան առթիւ։ Առաջնորդ Սրբազն Հայոց Երեկայացնելով պատվիրակութեան անդամներին, նրանց եւ Ազգային Առաջնորդարանի անունից շնորհաւորեց պրն. Զարգառ-Փուտին նահանգապետ նշանակելու առթիւ։ Նա վստահեցրեց, որ Սպահանի Հայոց Թեմի Առաջնորդարանը իր ամբողջ ենթամարմիններով, ինչպէս նախորդ նահանգապետի, այնպէս էլ իր նկատմամբ բարեացակամ է եւ ամենիմաստ համագործակցութեան ոգով լցուած։ Գերշ. Սրբազն Հայոց շեշտեց, որ հայ համայնքի եւ տեղացիների աւելի քան 400 տարի անցեալ եւ արմատ ունեցող խաղաղ համագոյակցութիւնը դեռ Երկար է շարունակելու իմաստուն պատասխանատուների ճիշտ մօտեցումների եւ որոշումների շնորհի։ Թեմակալ առաջնորդը նաեւ նահանգի եւ Երկրի ամբողջ պատասխանատուներին ցաւակցութիւն յայտնեց Մոհանամ ամսայ սգոյ օրերի կապակցութեամբ։

Պրն. Զարգառ-Փուտին իր անցեալի վարած պաշտօնների բերումով ծանօթ լինելով հայ ժողովրդին, մտերիմ եւ հաճելի գրոյցի ընթացքում իր անձնական յուշերից դրագներ մէջբերելով՝ գնահատանքի եւ դրատանքի խօսքեր ուղղեց հայ համայնքին։ Պրն. նա-

հանգապետն ընդհանուր գծերով Ենթակայացրեց նահանգապետարանի յառաջիկայ չորս տարիների ծրագրերը եւ վստահեցրեց, որ այդ ուղղութեամբ լուրջ են վերաբերելու Առաջնորդարանի կողմից տրտող առաջարկներին ու կարծիքներին, որոնք նպաստելու են Սպահան քաղաքի եւ նահանգի բարօրութեանն ու դժւարութիւնները փարատելու բազմածաւալ աշխատանքներին։

Պրն. Զարգառ-Փուտը շնորհակալութիւն յայտնեց Առաջնորդ Սրբազն Հօրը եւ Ազգային Առաջնորդարանի պատասխանատուներին, ովքեր Երկրում կամ արտերկրում ունեցած պաշտօնական հանդիպումների ընթացքում ճիշտ եւ հարազատ կերպով են Ենթակայացնում Խանում տիրող կարգավիճակը։

Նահանգապետի հետ գրոյցի ընթացքում, Թեմական Խորհրդի ատենապետ պրն. Նոէլ Մինասեանն ես իր հերթին շնորհաւորեց նրան եւ յոյս յայտնեց, որ Երկրում ստեղծած հանդուրժողականութեան նոր քաղաքականութեան շնորհիւ առաջացած առաւել նպաստաւոր պայմաններում Երկուստեք յարաբերութիւններն ու համագործակցութիւններն աւելի են զարգանալու եւ արդիւնաւելու են դառնալու։ Պրն. Մինասեանն անդրադաւ Երեւան-Սպահան քոյր քաղաքների միջեւ յարաբերութիւնների զարգացմանն ու գրեթէ դադարած աշխատանքների վերսկսման անհրաժեշտութեանը, շեշտելով որ Ազգային Առաջնորդարանը կարող է եւ պատրաստ է այս ուղղութեամբ միաւորող օղակ հանդիսանալ։

Մի շարք գործնական այլ հարցերի շուրջ մտքերի փոխանակումից յետոյ պատվիրակութիւնը հրաժեշտ տուեց պրն. Զարգառ-Փուտին։

5-ՐԴ ԾՐՋԱՆԻ ԲԱՂԱՔԱՊԵՏԻ ԱՅՑԸ ԱԶԳԱՅԻՆ ԾԵՐԱՆՈՅ

Երեքշաբթի՝ 2013 թականի դեկտեմբերի 17-ի կեսօրից յետոյ ժամը 2:00-ին, Սպահան քաղաքի 5-րդ շրջանի քաղաքապետ պր. Ասառզադեգանը, քաղաքապետարանի մի քանի պաշտօնեաների ընկերակցութեամբ, այցելեց Նոր Զուղայի Հայոց Ազգային Ծերանոց: Հանդիպմանը ներկայ էին Սպահանի Հայոց Թեմի Պատգամատրական Ժողովի Դիմանի, Թեմական Խորհրդի եւ Կալւածա-Տնտեսական Մարմնի ատենապետերն ու անդամները, եւ Նոր Զուղայի Հայ Կանանց Գրութեան Միութեան Վարչութեան կազմը:

Ծերանոցի նախասրահում, նախքան տարեցներին հանդիպելը, Թեմական Խորհրդի ատենապետ պր. Նուէլ Մինասեանը ընդիանուր տեղեկութիւններ փոխանցեց Ազգային Ծերանոցի կառուցման եւ անցեալի ու ներկայի աշխատանքների ու կառավարման մասին: Ապա քաղաքապետը ծաղիկներով եւ ներկներով այցելեց ծերանոցում բնակող տարեցներին եւ իր ողջոյնի խօսքը փոխանցեց նրանց՝ առողջութիւն եւ երկար կեանք մաղթելով:

Հայ Կանանց Գրութեան Միութեան Վարչութեան նախահանուի տկն. Արմինէ Սիմոնեանը բարի գալուստ մաղթելով քաղաքապետին եւ ընկերակցող

պատվիրակութեան անդամներին՝ համապարփակ կերպով ներկայացրեց Միութեան հիմնադրութեան, գործունելութեան եւ մատուցած ծառայութիւնների մասին հակիմ բացատրական, որտեղ նշած էր, որ Հայ Կանանց Գրութեան Միութիւնը հիմնադրութեան օրերից սկսեալ հաւատարիմ մնալով բարեգործական սկզբունքին՝ յանձն առնելով բազմաթիւ դժւարութիւններ եւ մեծ ճիգով վերացնելով զանազան խոշնդոտներ, փորձել է լաւագոյն կերպով օգտակար հանդիսանալ կարիքաւորներին ու զրկեալներին, միաժամանակ իր գործօն մասնակցութիւնն ունենալով համահայկական բնոյթ կրող բարեսիրական աշխատանքներում:

Պր. Նուէլ Մինասեանը, յաւելեալ բացատրութիւն ներկայացնելով, շեշտեց, որ Հայ Կանանց Գրութեան Միութեան բոլոր անդամները սիրայօժար եւ ծրիաբար գործակցում են Միութեան աշխատանքներին եւ իրենց թանկագին ժամանակը առանց խնայողութեամբ յատկացնում են բարեսիրական նպատակով կամակերպած, յատկապէս Ազգային Ծերանոցին առնչող, աշխատանքներին: Նրանք գնահատելի մակարդակի վրայ են պահում ծերանոցի առողջապահական եւ կենցաղային խնդիրները, որի պատճառով պետական մարմինների կողմից բազմից արժանացել են լաւագոյն կոչումների եւ խրախոյնների:

Տարիքաւորների անունից, Ծերանոցի ընդհանուր պատասխանատու Սեւանա Ղարախանեանը շնորհակալական խօսք փոխանցեց պր. Ասառզադեգանին եւ հիւրերին, միաժամանակ 2014 տարիաց ամանորի առթիւ շնորհաւորելով բոլորին՝ նրանց գործունելութեանը յաջողութիւն եւ վերելք մաղթելով:

Հանդիպման աւարտին Հայ Կանանց Գրութեան Միութեան կողմից պատրաստած ամանորեայ մրգեր յանձնեցին հիւրերին, ովքեր կրկին անգամ տարեցներին արևշատութիւն մաղթելով հրաժեշտ տեղին նրանց:

ՀԱՅ ԴԱՏ ԵՒ ՊԱՀԱՆՁԱՏԻՐՈՒԹԻՒՆ

ԹԵՄԱՆԵՐՈՎ ԲԱՆԱԽՕՍՎԿԱՆ ԵՐԵԿՈՅ

2013 թւականի դեկտեմբերի 3-ի երեկոյեան, Սպահանի Հայոց Թեմի Թեմական Խորհրդի նախաձեռնութեամբ, Նոր Զուղայի Հայոց Ազգային Կրթահամալիրի «Ալենուշ Տէրեան» սրահում տեղի ունեցաւ միջոցառում՝ Հայ Դատի քարոզչական աշխատանքների ծիրի մէջ:

Ծրագրին, որը վարում էր Ադրինէ Ղեւեանը, ներկայ էին Սպահանի Հայոց Թեմի առաջնորդ գերշ. Տ. Բարգէն եաւ. Զարեանը, շրջանի Հայ Դատի Յանձնախմբի անդամները, քահանայից դասի, ազգային մարմինների, միութիւնների ու հայոց ազգային դպրոցների ներկայացուցիչներն ու գիտակից հայորդներ:

Ծրագրում Հայաստանից ժամանած «Հայ Դատի պայոր» 10-րդ խորհրդաժողովի գեկուցաբերներ «Համագային» Հայ Կրթական եւ Մշակութային Միութեան Կենտրոնական Վարչութեան անդամ Մասիս Բաղդասարեանը բանախօսական ելոյթ ունեցաւ «Հայ Դատ, պահանջատիրութիւն ու մշակոյթ» նիւթի շուրջ, իսկ քաղաքական վերլուծաբան ու լուգարող Էդիկ Անդրիասեանը ներկայացաւ «Հայ Դատ, պահանջատիրութիւն ու Հայաստանի զանգածային լրատամիջոցները» թեմայով:

Բանախօսութիւններին յաջորդեց Արցախեան պատերազմի թեմայով, 2013 թւականի «Ոսկէ ծիրան» կինօփառատօնի մրցանակակիր «Ընդհատած մանկութիւն» (ուժիսոր՝ Զիւան Աւետիսեան) գեղարվեստական ֆիլմի ցուցադրումը:

Երեկոն եզրափակւեց Սպահանի Հայոց Թեմի առաջնորդ գերշ. Տ. Բարգէն եաւ. Զարեանի պատգամով. Արբազան Հայրը յորդորեց՝ Հայաստանի իշխանութիւնը եւ Սփիտքը միակամ կեցւածքով ճշտեն Հայ Դատի առնչութեամբ իրենց ուազմավարութիւնը՝ հայ ժողովրդի անձամանցելի իրաւոնքների արդար լուծման նպատակով:

ՆՈՐ ՋՈՒՂԱՅԻ Ս. ԱՍՏԻՄԾԱԾԻՒ ԵԿԵՂԵՅՈՒ ԿԱՌ-ՈՒՅԹՄԱՆ 400-ԱՄԵԱԿԻ ՏՕՆԱԿԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆ

Նոր Զուղայի ս. Աստիածածին Եկեղեցին կառուցել է 1613 թւականին Նոր Զուղայի «Մեծ Մէդան» կոչած թաղամասում: Եկեղեցին կառուցել է կամարակապ: Առաստաղի վրայ կան հին Եկեղեցիների պատկերների նման նկարներ: Պատին կան քանի պատկերներ, որոնք նկարել են աւելի ուշ եւ կատարելագործել են աւելի բարձր արեւստով քան առաստաղի նկարները: Հիւսիսային եւ հարավային պատերի վրայ կան երկու պատկերներ, որոնք հմուտ պատկերահանի գործ են եւ պատրաստել են կտակի վրայ՝ Վեճետիկում: Եկեղեցու կառուցողի՝ Խոջա Աւետիքի դին ամփոփել է Եկեղեցու արեւմտեան կողմում:

Եկեղեցու հիւսիսային կողմում կայ մի փոքրիկ մատուռ՝ ս. Յակոբ կոչած, որ կառուցել է Եկեղեցու առաջ:

***

Հինգշաբթի՝ նոյեմբերի 21-ի երեկոյեան, ս. Աստիածածնի տաճարը ընծայման տօնի օրը, Նոր Զուղայի ս. Աստիածածին Եկեղեցու 400-ամեակի եւ «Հայ Մօր Տարայ» առթիւ, ձեռամբ Սպահանի Հայոց Թեմի առաջնորդ գերշ. Տ. Բարգէն եպս. Զարեանի, Եպիսկոպոսական հանդիսաւոր սուրբ եւ անմահ Պատարագ մատուցեց նոյն Եկեղեցում: Այդ օրը նշում էր նաև ս. Աստիածածին Եկեղեցու անւանակոչութեան տօնը: Ս. Պատարագին Երկայ էին հոգեւորականաց դասուր, ազգային մարմինների Երկայացուցիչները եւ մեծ թուվ ժողովուրդ: Արարողութեան ընթացքում երգեցողութեամբ հանդէս եկաւ ս. Ամենափրկչեան Վանքի «Կոմիտաս» երգչախումբը՝ ղեկավարութեամբ Արմեն Ամիրխանեանի:

Իրագործումներն առաւել հաւատքով շարունակել՝ հաւատարիմ մնալով հայ Եկեղեցւոյ սրբազն կոչումին: Արդարեւ Նոր Զուղան իր Եկեղեցիներով ու մշակութային նւաճումներով, յատուկ տեղ է գրաւած մեր ժողովուրդի պատմութեան մէջ: Ան կոչւած է վերանորոգ յանձնառութեամբ շարունակելու իր հոգեմտաւոր առաքելութիւնը՝ ընդհանրապէս հայ ժողովուրդի եւ յատկապէս Պարսկաստանի հայութեան կեանքէն նիրս»:

Յըմբացս ս. Պատարագի, Շահինշահրի հայ համամքի հոգեւոր տեսուց հոգշ. Տ. Անանիա վրդ. Գուճանեանի միշոցով ընթերցւեց Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա Վեհավառ Հայրապետի սրբատառ կոնդակը՝ ս. Աստիածածին Եկեղեցու 400-ամեակի առթիւ, որտեղ շնորհազարդ Հայրապետն անդրադառնալով նշաւած Եկեղեցու մեծ դերակատարութեանը՝ ժողովրդի հոգեւոր եւ մշակութային կեանքում եւ յիշելով ծառայած հոգեւոր ու աշխարհական մշակներին, կարեւորութեամբ շեշտել էր. «Անցեալլ յիշել կը նշանակէ նաեւ անցեալին ձեռք ձգւած

Այնուհետեւ պատարագիշ Սրբազն Հայրն իր օրինանքը փոխանցեց ներկաւերին: Գերշ. Տ. Բարգէն եպս. Զարեանը, որպէս բնարան արտասանելով Պետրոս առաքեալի առաջին նամակից՝ «Եթէ մի անգամ տիրոջ խօսքի համան առնեք, պիտի տեսնեք, որ քաղցր է նա» հատածը, այսպէս շարունակեց. «Առաքեալն ասում է նաեւ՝ Քրիստոսին հետեւեցէք, քանի որ նա այն քարն է, այն վիմաքարն է, որի վրայ հրմնւեց հոգեւոր Եկեղեցին: Դուք եւս՝ որպէս մէկական քարեր, այդ վիմաքարի վրայ բարձրացէք եւ միասնաբար կառուցէք աննիւթեական տաճարը՝ հոգեւոր Եկեղեցին: Որովհետեւ հոգեւոր Եկեղեցին մենք ենք, ժողովուրդն է, մեր հաւաքականութիւնը, միասնականութիւնն ու միասնական հաւատն է»:

Քարոզի շարունակութեան մէջ գերշ. Սրբազն Հայրը ս. Աստիածածին Եկեղեցու 400-ամեակի տօնը հապարտանալու առթիւ համարելով՝ ասաց. «Ահաւասիկ այս Թեմի զաւակները հպարատանալու առիթ ունեն, որ նման զաղութիւ

Շարունակութիւնը՝ 11-րդ էջում

**Է. ԱՇԻԱՇ ԹՈՒՅՄ ԾՐԱԾԱՀ ՕՂԱԿԻ ԱՌԱՋԱԾԱՀ
ԾԱԾԱՀ ԱՌԱՋԱԾԱՀ ԱՌԱՋԱԾԱՀ ՕՂԱԿԻ ԱՌԱՋԱԾԱՀ**

Ս. Յակոբ Մծբնայ Հայրապետի Տօնի առիթով, շաբաթ՝ 2013 թւականի դեկտեմբերի 14-ի առաւոտեան ժամը 10:00-ին, Նոր Զուղայի և Յակոբ Եկեղեցու, նախագահութեամբ Սպահանի Հայոց Թեմի առաջնորդ գերշ. Տ. Բաբկէն եպս. Զարեանի, տեղի ունեցաւ սուրբ եւ անմահ Պատարագ: Պատարագի քահանան էր արժն. Տ. Խաչատրու քինչ. Զարգարեանը: Արարողութեանը ներկայ էին հոգեւորականաց դասը եւ հաւատացեալ ժողովուրդ: Ս. Պատարագի երգեցողութիւնը կատարում էր «Ծուշանիկ» Երգչախումբը:

Ս. Յակոբ Մծբնայ Հայրապետող հայ ժողովորդի համար սիրելի եւ մեծ յարգանքի արժանի սուրբ է համարում իր անաւն հետ կապւած զրոյցներով եւ աւանդութիւններով հանդերձ: Նոյն այս ոգով ներկայ հաւատացեալներին իր հայրական պատգամն ու քարոզը փոխանցեց թեմակալ առաջնորդ Սրբազան Հայր՝ անդրադարձով սուրբի բարեկեցիկ կեանքին, գործունեութեան եւ օգրաւոր հաւատին, որը աստածահաճոյ գեղեցիկ կեանքի լաւագոյն օրինակներից կարող է համարել իւրաքանչիւր քրիստոնեայի համար:

Ս. Պատարագի ընթացքում ներկաներն ստացան ս. Հաղորդութիւնը, իսկ արարողութեան վերջաւորութեանը և Յակոբի աջ-մասունքով կատարւեց Զրօրինեքի արարողութիւն: Ներկայ հաւատացեալները սուրբի հրաշագործ զօրութիւններին հաղորդ դարձած, երկիւղածութեամբ բաժին ստացան օրինաւծ շրից՝ վստահ լինելով, որ այն փարատելու է իրենց եւ իրենց

ընտանիքի անդամների ցաւերն ու հիւանդութիւնները:

Նշենք, որ ս. Յակոբ Եկեղեցին, որը գտնուում է ս. Աստուածածին Եկեղեցու շրջափակի հիւանդապահութեամբ, համարուում է Նոր Զուղայի ամենափոքր եւ առաջին Եկեղեցին:

Է. ԹԱՅԱՇ ԵԱ ՕՇ ԾԱԾԱՀ ԱՌԱՋԱԾԱՀ ԱՌԱՋԱԾԱՀ ՕՂԱԿԻ ԱՌԱՋԱԾԱՀ

Երեքշաբթի՝ դեկտեմբերի 3-ին, ս. Մինասի տօնի առթիւ, Նոր Զուղայի և Մինաս Եկեղեցում, Սպահանի Հայոց Թեմի առաջնորդ գերշ. Տ. Բաբկէն եպս. Զարեանը նախագահութեամբ, տեղի ունեցաւ սուրբ եւ անմահ Պատարագ: Պատարագին էր Եկեղեցու հովիւ արժն. Տ. Վարդան քինչ. Աղարաբայեանը: Երգեցողութիւնը կատարում էր ս. Ամենափրկչեան Վանքի «Կոմիտաս» երգչախումբը, եւ ներկայ էր հոգեւորականաց դասը:

Առաջնորդ Սրբազան Հայրը յընթացս և. Պատարագի իր պատգամն ուղղեց ժողովորդին: Նա խօսեց սուրբ Մինասի կեանքի ու մարտիրոսութեան մասին, եւ նրա կեանքի ընդմիջից անդրադարձա հաւատի վկայութեան կարեւորութեանը: Նա գնահատեց բոլոր նրանց՝ ովքեր ծառայում են Եկեղեցու պայծառացման եւ բարեգարդման համար:

Պատարագի աւարտին կատարւեց Զրօրինեքի արարողութիւն, որից յետոյ Եկեղեցու սրահում տեղի ունեցաւ հիւրասիրութիւն եւ գեղարեւստական յայտագիր:

Ս. ԱՐԳԱՐ ԹԱՎԱՒՈՐԻ ՏՕՆԸ՝ ՆՈՐ ԶՈՒՂԱՅՈՒՄ

1841 թականին, Նոր Զուղայի Մեծ-Մ'Էդան թաղի ս. Աստվածածին եկեղեցու գալուստ հիմքը դրւեց «Հայկեան Հայրենասիրական» դպրոցի, որը հաստատւեց 1843 թականին: Դրա հիմնադիրը եւ բարերար-հովանաւորողը եղաւ մեծահամբա «Արգարեանց» հաստատութիւնը: Նոր Զուղայում կրթութեան ասպարէզում Արգարեան սոհիմի կատարած այս արժեքաւոր ներդրման համար, նրանց յիշատակին ամէն տարի ս. Արգար թագաւորի տօնին, վերոյիշեալ եկեղեցում մատուցում է սուրբ եւ անմահ պատարագ, որին մասնակցում են Նոր Զուղայի հայոց ազգային մանկապարտէզ-նախակրթարանի աշակերտները՝ դպրոցի տեսչութեան, ուսուցական կազմի եւ Ծննդական խորհրդի ընկերակցութեամբ:

Այս տարի եւս, շաբաթ, դեկտեմբերի 21-ի առաւօտեան, մատուցուղ ս. Պատարագին, որին նախագահում էր Սպահանի հայոց թեմի առաջնորդ Տ. Բաբգէն եպս. Զարեանը, Աղյանէս Աերկայացան սանեւրը եւ հաւատացեալ ժողովուրդը: Օրոյ պատարագին էր Տ. Խաչատուր քինը. Զարգարեանը, Աերկայ էին նաեւ քահանայ հայրերն ու դպրաց դասը, իսկ ս. Պատարագի երգեցողութիւնը կատարում էին ս. Ամենափրկչեան Վաճքի «Կոմիտաս» երգչախմբի անդամուիրներից:

Քարոզի պահին, առաջնորդ Սրբազն Հայրը բնաբան ունենալով «Միացն մի բան ասա, եւ իմ ծառան կը թժկի» աւետարանական հատածը, եւ անդրադառնալով Քրիստոսի հրաշագործ օգութեան եւ իր առաքեալներից մէկին հայոց թագաւոր ս. Արգարի մօտ ուղարկելու դրագի մասին, խօսեց քրիստոնեաց կեանրում ամուր հաւատ ունենալու անհրաժեշտութեան վերաբերեալ, ապա գնատահեց մանկապարտէզ-նախակրթարանի պատասխանատուներին՝ աշակերտներին եկեղեցի բերելու ամենամեայ աւանդութիւնը յարգելու կապակցութեամբ, եւ իր խօսքն ուղղելով Աերկայ սաներին, ողջունեց

նրանց Աերկայութիւնը եկեղեցում եւ ասաց. «Գեղեցիկ երեւոյթ է, որ մանկապարտէզ-նախակրթարանի սաներդ ս. Արգար թագաւորի տօնին ներկայանում էք եկեղեցի եւ երախտագիտութեամբ յիշում ու չնորհակալութիւն էք յայտնում Արգարեան տոհմին, որոնց միջոցով նոյն այս եկեղեցու շրջափակում դպրոց է հիմնել՝ ձեզ նման աշակերտներին կրթելու, ուսուցանելու եւ հայորէն դաստիարակելու նպատակով: Ես մաղթում եմ, որ ինչպէս Աւետարանում նշւած հարիւրապետը եւ հայոց աւանդութեան մէջ յայտնի Արգար թագաւորը խորը հաւատով վստահեցին Յիսուսին, դուք եւս նոյն ամուր հաւատով մեր Տիրոջ՝ Յիսուս Քրիստոսի մշտական բարեկամները եւ նրան վստահողները լինէք»:

Արարողութեան ընթացքում մանկապարտէզ-նախակրթարանի բոլոր սաներն ու Աերկայ ժողովուրդը հաղորդութիւն ստացան:

Ս. Պատարագից յետոյ, եկեղեցու բակում, Նոր Զուղայի Հայոց Առաքելական Եկեղեցեաց Վարչութեան կողմից գեղե-

Շարունակութիւնը՝ 11-րդ էջում

**ՏՕՆ ՍՈՒՐԲ ԱՏԵՓԱՆՈՍ ՆԱԽԱՎԿԱՅԻ
ԵՒ ԱՄՐԿԱՄԱԳԱՅ ՆՈՐ ԶՈՒՂԱՅԻ
Ս. ԱՏԵՓԱՆՈՍ ԵԿԵՂԵՑՈՒՄ**

Քրիստոնէական առաջին դարում, առաքելական շրջանում, երբ Քրիստոսի աշակերտներն սկսեցին քարոզական աշխատանքը, իբրեւ օգնականներ, նորադարձ ժողովորդի միջից ընտրեցին եւ ձեռնադրեցին եօթը անձանց, ովքեր կոչւեցին սարկաւագներ եւ ստանձնեցին հաւատացեալների մատակարարման աշխատանքը: Նրանցից ամենայայտնի եւ աչքի ընկնողն էր ս. Ստեփանոսը, ով արիաբար եւ անվարան քրիստոնէութիւնը քարոզելու պատճառով քարկոծմամբ նահատակւեց հրեաների միջոցով եւ այդպիսով դարձաւ քրիստոնէայ առաջին մարտիրոսը: Ս. Ստեփանոս Նախավկայի յիշատակի տօնը կոչւում է նաեւ սարկաւագաց տօն, որը նոր Զուղայի ս. Ստեփանոս եկեղեցու անաւանակոչութեան տօնն է միաժամանակ:

Երեքշաբթի՝ դեկտեմբերի 24-ին, ս. Ստեփանոսի տօնի օրը, սուրբ եւ անմահ Պատարագ մատուցւեց նոր Զուղայի ս. Ստեփանոս եկեղեցուն: Արարողութեանը նախագահում էր Սպահանի Հայոց Թեմի առաջնորդ գերշ. Տ. Բաբգէն եպս. Զարեանը: Պատարագին էր եկեղեցու հովի արժն. Տ. Մեսրոպ Աւ. քինչ. Գալստանեանը, իսկ Պատարագի երգեցողութիւնը կատարում էր ս. Ամենափրկչեան Վանքի «Կոմիտաս» երգչախումբը: Ներկայ էին նոր Զուղայի եւ Շահինշահրի եկեղեցիների սարկաւագները, ովքեր արարողութեան ժամանակ, քարոզի պահին, հոգեւոր հայրերի հետ միասին, եկեղեցու բեմ բարձրացան եւ իրենց ձեռքերում լուսաւորած մոմեր բռնած՝ կանգնեցին ս. Սեղանի առջեւ եւ միասնաբար երգեցին «Ստեփանոս՝ քաղցրիկ տատրակ» շարականը: Արարողութեանը ներկայ էին նաեւ Շահինշահրի հայ համայնքի հոգեւոր տեսուչ հոգշ. Տ. Անանիա վրդ. Գումանեանը, Սպահանի Հայոց Թեմի Կրօնական Խորհրդի, Ն.Զ. Հայոց Եկեղեցեաց Վարչութեան անդամներն եւ հաւատացեալ

ժողովուրդ:

Յաւուր պատշաճի քարոզեց առաջնորդ Սրբազն Հայրը: Նա անդրադառնալով ս. Ստեփանոս Նախավկայի անձի եւ գործունեութեան մասին, շեշտեց, որ եկեղեցուն եւ եկեղեցու ճամբով հաւատացեալներին ծառայելն ենթադրում է ամուր հաւատ եւ վստահութիւն Քրիստոսի եւ Աստծու հանդէա, ինչը վառ յատկանիշն էր ս. Ստեփանոսի, ով նոյնիսկ չվարանց մահը յանձն առնել՝ իմանալով, որ աւելի մեծ ուրախութիւն է սպասում իրեն: Գերշ. Սրբազն Հայրը յորդորեց սարկաւագներին՝ իրենց կեանքը լիարժեք կերպով ընծայեն ճշմարտութեան քարոզութեանն ու հաւատի պաշտպանութեանը:

Ս. Պատարագի աւարտին բեմ բարձրացաւ հոգեւորականաց դասը եւ առաջնորդ Սրբազն Հօր գլխաւորութեամբ, ս. Ստեփանոսի աշ-մասունքով կատարիւց Զրօրինեքի արարողութիւն եւ ջուրը բաժանեց ներկայ հաւատացեալներին:

Եկեղեցական արարողութիւնից յետով, ս. Ստեփանոս եկեղեցու սրահում, եկեղեցու բարեգարդման կանանց յանձնախումբը եւ նոր Զուղայի Եկեղեցեաց Վարչութիւնը կազմակերպել էին հիւրասիրութիւն: Ընթացքում հերթաբար արտայայտեցին եւ շնորհաւորանքի ու գնահատանքի խօսքեր արտասանեցին Եկեղեցեաց Վարչութեան

ատենապետ պրն. Ղուկաս Շատուրեանը, Կրօնական Խորհրդի ատենապետ պրն. Արշալոյս Խուդավերդեանը եւ Եկեղեցու հովիտ արժն. Տ. Մեսրոպ Ա. քինչ. Գալստանեանը: Արժն. Տէր Հայրը սարկաւագներին եւ Օրանց նիկրական ծառայութիւնը դրատելուց յետոյ, շնորհակալութիւն յայտնեց առաջնորդ Սրբազն Հօրը, հոգի. Հայր Սուրբին եւ հոգեւորականաց դասին, ովքեր իրենց ներկայութեամբ առաւել եռանդ են հաղորդում հաւատացեալներին՝ իրենց հաւատի մէջ ամուր մնալու համար:

Հիւրասիրութեան ընթացքում, իրենց հաճելի երգերով առաւել ջերմութիւն հաղորդեցին սարկաւագներ Ռազմիկ Գալստանեանն ու Զանի Ղազարեանը, նաև սարկաւագների պատին երգեցին տկնք. Ռիթա Մկրտչեանն ու Լիդա Սիմոնը: Ապա գերշ. Սրբազն Հայրը Եկեղեցեաց

Վարչութեան միջոցով պատրաստած նւէրները յանձնեց սարկաւագներին:

Առաջնորդ Սրբազն Հայրը, ծրագիրը փակեց գեղեցիկ բարեմաղթանքով եւ ջերմ շնորհաւրանքներով՝ արեւշատութիւն եւ ծառայական բեղուն կեանք ցանկանալով սարկաւագներին եւ ներկայ հաւատացեալներին:

Շարունակութիւն 7-րդ էջից

ՆՈՐ ՋՈՒՂԱՅԻ Ս. ԱՍՏԻԱԾՈՄԾԻՆ ԵԿԵՂԵՅՈՒՄ...

մէջ են ծնւել եւ ապրում՝ Եկեղեցիներով շրջապատւած: Բայց սիրելի հաւատացեալներ, միայն անցեալով չպէտք է հպարտանանք, այլ պէտք է ապրենք ներկան ու նայենք վաղւան եւ հպարտանանք նաեւ գալիք իրագործումներով»:

Թեմակալ առաջնորդն իր պատգամն աւարտեց բարձր գնահատելով Եկեղեցում ծառայած հոգեւորականների ու աշխարհականների գործունէութիւնը եւ ուժ ու կորով մաղթեց ներկայ ծառայողներին ու Թեմի գաւակներին՝ ցանկանալով, որ Բարձրեալը հաւատ եւ յոյս ներշնչի բոլորին՝ Տիրոջ խօսքի համն գգալու համար:

Եկեղեցական արարողութիւնից յետոյ, ս. Աստիածին Եկեղեցու սրահում տեղի ունեցաւ հիւրասիրութիւն, որտեղ նոյն Եկեղեցու Կանանց Յանձնախմբի անունից արտայալութեց Սեղա Բարդեանը՝ հիմնականում անդրադառնալով Եկեղեցու պատմական անցեալին: Ներկաները վայելեցին նաև մի քանի երգերի կատարումներ:

Տօնի կազմակերպման գործում Սպահանի Հայոց Թեմի Կրօնական Խորհրդի հետ համագործակցել էին՝ Նոր Ջուղայի Հայոց Առաքելական Եկեղեցեաց Վարչութիւնն ու ս. Աստիածին Եկեղեցու Կանանց Յանձնախումբը:

Շարունակութիւն 9-րդ էջից

Ս. ԱՐԳԱՐ ԹՎԱԳԱՐԻ ՏՈՒԲ...

ցիկ փաթեթաւորմամբ մրգեր նիկրեցին Երեխաններին, որոնց պատրաստման աշխատանքն ինչպէս նախորդ տարիները կատարել էր մանկապարտէզ-նախակրթարանի Ծնողական Խորհուրդը:

Այսուհետեւ Տիկնանց յանձնախմբի միջոցով Եկեղեցու սրահում տեղի ունեցաւ համեստ հիւրասիրութիւն, որի ընթացքում մանկապարտէզ-նախակրթարանի սաները խմբական եւ անհատական արտասանութիւններով բարեմաղթանքներ կատարեցին Ամանորի առթի: Իրենց երգերով գեղեցիկ մթնոլորտ ստեղծեցին նաև խմբավար Համիկ Ալեքսանդրեանը եւ Ռիթա Մկրտչեանը:

Հիւրասիրութեան աւարտին առաջնորդ Սրբազն Հայրն իր օրինութիւնը փոխանցեց ներկաներին, յատկապէս մատաղ նոր սերնդի ներկայացուցիչներին՝ մաղթելով ուրախութեամբ եւ սիրով լեցուն կեանք եւ ամանորեայ անվերջ տրամադրութիւն:

ԴԱՍԱԽՈՍՎԿԱՆ ԵՐԵԿՈՅ՝ ՆԻՒՐԻԱԾ «ՀԱՅ ՄՈՐ ՏԱՐԻԱՆ»

Քրիստոնէական Դաստիարակութեան Խորհուրդը կարեւորելով ապագայ սերունդների հոգեւոր եւ մտաւոր առողջ դաստիարակութիւնը փորձում է պարբերաբար կազմակերպել համագումարներ եւ դասախոսական երեկոներ հրահրելով մասնագէտ անձանց, որոնց օգտակար բացատրութիւններն ու խորհուրդները կարող են կեանքի ուղղութիւն տալ մեր երիտասարդներին ու ընտանիքներին: Այս տարի եւս առաջնորդելով Մեծի տանն Կիլիկիյ Կաթողիկոս Արամ Ա Վեհափառ Հայրապետի 2013 թականը «Հայ Մօր Տարի» կոչելու հոչակագրի պահանջներով, Խորհուրդը, ուրբաթ՝ 2013 թականի նոյեմբերի 1-ի երեկոյեան, Ն.Զ. Հայ Մ.Մ. «Արարատ» Միութեան սրահում կազմակերպել էր դասախոսական երեկոյ, որի համար հրահրել էր մասնագէտ անձանց՝ Թերիանից եւ Սպահանից:

Ծրագրի սկզբում բացման խօսք ներկայացրեց օրական հաղորդավար Թովմա սրբ. Գալստանեանը, ով իր խօսքն սկսեց Ն.Ս.Օ.Ս.Տ. Արամ Ա Կաթողիկոսի հոչակագրի մի հաւաածի ընթերցմամբ, որի մեջ Վեհափառ Հայրապետը գեղեցկօրէն արժեւորել է հայ մօր՝ անլով. «Մեր ողջ պատմութեան ընթացքում հայ մայրը հայ ժողովրդի համար ոչ միայն դարձել է տիպար մայր՝ իր կեանքում ցոլացնելով հոգեւոր, բարոյական ու ազգային սրբազան արժէքներն ու առաքինութիւնները, ոչ միայն ընտանիքի ամրակուռ սիւնն է եղել ու իր զաւակների նւիրեալ դաստիարակը, այլև մեր պատմութեան ամենաճակատագրական պահերին իր օրինակելի վարքագծով, ամուր կեցւածքով, անհուն զոհողութեամբ, քրիստոնէական հաւատի պահպանութեան, ինչպէս նաև ազգաշինութեան ու հայրենաշինութեան սրբազան առաքելութեանը բերած իր ամբողջանւէր ու յանձնաւու մասնակցութեամբ եղել է բարձրագոյն աստիճանի յարգանքի արժանի մի անձ»:

Բացման խօսքից յետոյ, հաղորդավարը հերթաբար ներկայացրեց եւ բեմ հրահրեց օրական դասախոս-մաս-

նագէտներին: Ծրագիրն ընդգրկում էր երեք դասախոսութիւն, որոնք ներկայացւեցին ըստ հետեւեալի.-

ա) Թերիանից հրահրեած հոգեբան-մանկավարժ եւ Թերիանի «Էլիս Ֆերահեան» (Ասիլին «Քուշեց») մանկապարտէզի տարիների տեսչութիւն եւ հայերէնագիտական երեկոյեան դասընթացների մանկավարժութեան դասախոս տկն. Այրինա Նորավեանը ընդհանուր գծերով ներկայացրեց «Հայ մանկան եւ պատանու դաստիարակութիւնը ներկայ նորոյթներին եւ մոլութիւններին զուգահեռ» Շիւթը: Նա լուսարձակի տակ առաջ նորօրեայ տեխնոլոգիայի մեջ տրամադրած զանազան հնարաւորութիւնների, այսինքն՝ համացանցի, հեռուստացոյցի, համակարգչի, ձեռքի հեռախոսների, համակարգչային խաղերի եւ այլն դրական եւ բացասական կողմները, շեշտելով յատկապէս դրանց անգուստ եւ չափազանցւած օգտագործութեան պատճառած վնասները, ծնողներին, յատկապէս հայ մայրերին, իբրեւ նոր սերնդի դաստիարակութեան կենտրոնական անձների, խորհուրդ տվեց տրամաբանական սահմաններ ճշտել՝ յօդուտ իրենց զաւակների առողջ հոգեբանական սահմանական անձների սեղմանը դաստիարակութեան:

բ) Յաջորդ դասախոսութիւնը՝ «Մայրը՝ զաւակի ճիշտ սննդառութեան հսկիչ-պատասխանատու» Շիւթով, սահմանների ցուցադրմամբ, պարսկերէն լեզուվ ներկայացրեց Սպահանի Բժշկական Համալսարանից սննդառութեան ճիշտում աւագ-մասնագիտութիւն ստացած տկն. Բահրէնեանի միջոցով: Նա 2 տարեկանից մինչեւ 18 տարեկան մանուկ, պատանի, երիտասարդների առողջ սննդակարգի վերաբերեալ համառու բաց միեւնոյն ժամանակ համապարփակ բացատրութիւններ ներկայացրեց, եւ շեշտելով, որ փոքր տարիքից սկսեալ առողջ սննդների չափատր օգտագործումը մեծապէս դրական ազդեցութիւն է ունենում բարձր տարիքում եւս առողջապահական բարդոյթներից խուսափելու համար, մայրերին յորդորեց լրջորէն հետեւել եւ գիտական ուսումնասիրութիւններով ճշտած սահմանումներով կարգաւորել իրենց զաւակների սննդառութիւնը:

Շարունակութիւնը՝ 15-րդ էջում

Ս. ԱՍԵՆԱՓՐԿԻՉ ՎԱՆՔԻ «ՏԱԹԵՒ» ԵՐԳՉԱԽՄԲԻ ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՄԵՐԳՈ՛ ՆԻՒՐԻԾ «ՀԱՅ ՄՈՐ ՏԱՐԻԱՆ» ԵՒ ՆՈՐ ԶՈՒՄԱՅԻ Ս. ԱՍՏԻԱԾԱԾԻՆ ԵԿԵՂԵՑՈՒ 400-ԱՄԵՐԿԻՆ

Ուրբաթ՝ նոյեմբերի 22-ի երեկոյեան, Ն.Օ. Հայ Մ.Մ. «Արարատ» Միութեան սրահում, հովանաւորութեամբ Սպահանի Հայոց Թեմի առաջնորդ գերշ. Տ. Բարգեն եպս. Զարեանի, տեղի ունեցաւ ս. Ամենափրկչեան Վանքի «Տաթեւ» երգչախմբի 13-րդ տարեկան համերգը, նիւրած «Հայ Մօր Տարւան» եւ նոր Զուլայի ս. Աստիածածին եկեղեցու 400-ամեակին: Զետնարկին ներկայ էին նաև՝ քահանայից դասը, ազգային մարմինների եւ շրջանի Հայ Դատի Յանձնախմբի ներկայացուցիչները եւ համայնքի անդամները:

Ծրագրի սկզբում, երգչախմբի Վարչութեան անունից բացման խօսքով հանդէս եկաւ Արմէն Թահմազեանը՝ շեշտելով. «Մարիամ Աստւածածինն այն միակ սուրբն է, որն արժանի եղաւ ծնելու եւ մայրը կոչւելու Յիսուս Քրիստոսի: Նա մայրը կոչւեց նաեւ քրիստոնեայ աշխարհի: Քրիստոնեայ աշխարհում, յատկապէս հայ ժողովրդի մօտ, իր յատուկ տեղն է ունեցել սուրբ Կոյսր՝ իր մայրութեան օրինակով, հեգութեամբ, անմեղութեամբ, իմաստութեամբ, քաջութեամբ ու բարութեամբ: Եւ հաւատացեալ հայ մայրն այդ յատկութիւններն է օգտագործում իր զաւակների դաստիարակութեան համար»:

Բացման խօսքից յետոյ, երգչախմբի արհեստավարժ անդամների միջոցով հնչեցին մօրն ու մայրական սիրուն նիւրած եւ օրորոցային 15 երգեր, որոնցից 8-ը կատարեցին խմբի, իսկ մնացեալը՝ մենակատարների միջոցով: Մեներգութեամբ հանդէս եկաւ նաև երգչախմբի ղեկավար Համիկ Ալեքսանդրեանը: Հա-

մերգում ներկայացած բարձրաճաշակ արթեստի կողմին ուշագրաւ էին նաև օրիայ աղիթներին համարունչ պատկերների ցուցադրումն ու հայկական պարային ելոյթները, որոնք իրականացնեցին Անեթ Քեշիշեանի միջոցով, որոյ երգերին գուգահիեն:

Հարկ է նշել, որ «Մայրիկիս» (խօսք՝ Է. Գարեեան) եւ «Կոյս Ճեռքեր» (խօսք՝ Յ. Շիրազ) երգերի երաժշտութեան հեղինակը խմբավար Համիկ Ալեքսանդրեանն էր: Ներկայացած երգերի մի բաժինը հնչեց ղեկավարի միջոցով դաշնամուրի կենդանի նագակցութեան ներքոյ:

Գեղեցիկ մնտայդացում էր նաև երգերի շարանի ընդմիջումը ս. Աստիածածին եկեղեցու պատմական անցեայի մասին բացատրութեամբ, որը ներկայացրեց Արմէն Թահմազեանը:

Երեկոն եղրափակւեց թեմակալ առաջնորդ Սրբագան Հօր հայրական օրինանքով: Նա իր պատգամի սկզբում գնահատանքի խօսք ուղղելով «Տաթեւ» երգչախմբի անդամներին եւ ղեկավարին՝ համերգը «Հայ Մօր Տարւան» եւ ս. Աստիածածին եկեղեցու 400-ամեակին նիւրելու կապակցութեամբ, ասաց. «Հայ մայրը զաւակներին իրար կապող միութիւն, դաստիարակ, ուսուցիչ, անարատ եւ նիրեալ առաքեալ է: Հետեւարար, եթէ օրեր էլ երգենք հայ մօր մասին՝ քիչ է: Եթէ տարւայ ամբողջ ընթացքում մեծարենք հայ մօրը՝ դարձեալ քիչ է, որովհետեւ հայ մօր արժէքն աւելի բարձր է: Հայ մօր դերակատարութիւնն ուրիշ է մեր ընտանեկան եւ ազգային-եկեղեցական կեանքում»:

Թեմակալ առաջնորդը նշելով նաև Աստծու կողմից ս. Մարիամի ընտրութիւնը՝ որպէս Աստիածորդու լոյս աշխարհ բերող եւ տիպար մայր, շնորհաւորեց ս. Աստիածածին եկեղեցու 400-ամեակի առթիւ եւ աւելացրեց. «Այսօր մայր դառնալը հեշտ չէ, սակայն աւելի դժւար է հայ մայր դառնալը, քանի որ այն աւելի զոհորութիւն եւ նիրում է պահանջում: Հայ մօրից պահանջն աւելին է, որովհետեւ նա իր զաւակին ազգային հոգի պէտք է ներշնչի, հայեցի կրթութիւն պէտք է փոխանցի: Հայ զաւակը պէտք է դառնայ եկեղեցու եւ հայրենիքի զաւակ»:

ԲԱՆԱԹՈՍՎԱԿԱՆ ԵՒ ԳԵՂԱՐԴԵՍՎԱԿԱՆ ԵՐԵԿՈՅ «ՀԱՅ ՄՈՐ ՏԱՐԻԱՅ» ԱՌԹԻՒ

Չորեքշաբթի՝ հոյեմբերի 27-ի երեկոյեան ժամը 7:30-ին, Ն.Զ. Հայ Մ.Մ. «Արարատ» Միութեան սրահում, հովանաւորութեամբ Սպահանի Հայոց Թեմի առաջնորդ գերշ. Տ. Բաբգէն եպս. Չարեանի եւ համատեղ նախաձեռնութեամբ Թեմի Քրիստոնէական Դաստիարակութեան Խորհրդի ու Նոր Ջուղայի Հայ Կանանց Գթութեան Միութեան, «Հայ Մօր Տարուայ» առթիւ տեղի ունեցաւ դասախոսական-գեղարևստական երեկոյ՝ նիդրած ս. Ամենափրկչեան Վանքի եւ Հայ Կանանց Գթութեան Միութեան բարերարութիների լիշտառակին: Ծրագրին ներկայ էին՝ թեմակալ առաջնորդը, քահանայից դասը, ազգային մարմինների եւ ենթամարմինների, Հայ Դատի Յանձնախմբի, հայոց ազգային դպրոցների ու միութինների ներկայացուցիչները եւ արևստասէր ժողովուրդ:

Երեկոյի բացումը կատարւեց օրուայ հաղորդավար Թովմա սրբ. Գալստանեանի միջոցով՝ Ն.Ս.Օ.Ս.Ս. Արամ Ա. Կաթողիկոսի հոչակագրի հետեւեալ հատուածի ընթերցմամբ. «Հայ Մայր Հայ ժողովրդի պատմութեան մայր էջի վրայ միշտ եղել է առանցքային ներկայութիւն: Նրա տիրական ներկայութիւնն ու իւրայատուկ դերակատարութիւնն ակներեւ են մեր կեանքի կրօնական, մշակութային, քաղաքական, հասարակական, մարդասիրական մարզերում ու նոյնիսկ ազատագրական պայքարում: Հնարաւոր չէ ամբողջական կերպով հասկանալ հայոց պատմութիւնը՝ առանց անդրադառնալու հայ մօր առաքելութեանը, եւ փոխադարձարար՝ հնարաւոր չէ ճիշտ ու ամբողջական կերպով ըմբռնել հայ մօր եղակի դեր՝ առանց խորաթափանց ակնարկով քննելու հայոց պատմութիւնը»:

Այնուհետեւ ծրագրի առաջին բաժնում բեմ հրահրիւց օրուայ բանախօս տկն. Քառովին Դիլանչեանը, ով սկզբում երախտագիտութեամբ լիշեց բարերարներին՝ համայնքի կազմակերպ կեանքի մէջ մեծ ներդրում ունենալու համար, եւ ասաց. «Եթէ նոր Ջուղան ժամանակին ստացել է «Արտասահմանեան Հայաստան» ախտղոսը, դա եղել է այն բարեգործների շնորհիւ, ովքեր չեն խնայել իրենց նիւթականը, ժամանակը եւ աշխա-

տանքը՝ մեր համայնքի այս կառոյցների ստեղծման ու պահպանման գործում»: Այնուհետեւ բանախօսն անդրադառնալով բարեգործութեանը՝ շարունակեց. «Դարեր մեր առաջնորդարանը պահպանւել ու հովանաւուել է մեր ժողովրդի կողմից՝ կատարելու իր կրօնական, կրթական, բարեսիրական եւ այլ աշխատանքները: Այդ բնագաւառուները ոչ միայն չեն պակսել, այլեւ մեծ մասսամբ աւելացել են, բայց ցաւօք պակսել են մեր ազգային կեանքի հովանաւուների եւ բարերարների թիւը, մինչդեռ այս աշխատանքը պահանջում է համախմբւածութիւն՝ մեր կառոյցները կազմակերպ վիճակում պահելու եւ դեռ աւելիով զարգացնելու համար»:

Տկն. Դիլանչեանն իր խօսքի աւարտին կարեւորութեամբ ընդգծելով համազգային նշանակութեամբ իրագործումները՝ աւելացրեց. «Մենք՝ որպէս մի մասնիկը համահայկական մեծ ընտանիքի, մեծ անելիքներ ունենք Արցիսում մեր տարած յաղթանակները եւ Արցախի մեր անկախութիւնն ամրագրելու ուղղութեամբ: Միւս մարտահաւաէրը սիրիահայութեան հարցն է: Բոլորս անշուշտ տեղեակ ենք, թէ ինչ մեծ դժւարութիւններ են դիմագրաւում նրանք, եւ թէ ինչ նշանակութիւն կարող է ունենալ ցանկացած օգնութիւն: Վստահ ենք մեր համայնքը չի զլանայ այդ ուղղութեամբ նաեւ բարեգործական աշխատանք կատարելու»:

Հայ մօրն առաւել վեր ու գեղեցիկ ընծայ մատուցելու համար՝ ծրագրի կազմակերպիչներն ընտրել էին հայ երգը, որն հնչեց Հայաստանի վաստակաւոր երգչուիի՝ Աննա Մայիլեանի շուրբերից: Երգչուիին, ընկերակցութեամբ դաշնակահարուիի Էլեն Կիրակոսեանի, ներկայացրեց դասական, հոգեւոր եւ ժողովրդական երգերից կազմած հարուստ երգացանկ՝ տաղանդաւոր կոմպոզիտորներ եւ երգահաններ՝ Կոմիտասից, Ռոմանոս Մելիքեանից, Բարեկ Կանաչեանից, Անտոն Մայիլեանից, Ալեքսանդր Դոլոխանեանից, Կարապիս Ասիրիկեանից, Պետրոս Ղափանցիից, Հայրիկ Մուրադեանից,

Դամիել Երաժիշտից, Էդվարդ Միրզոյանից, Էդվարդ Բաղդասարեանից, Գեղունի Զոշեանից եւ Նիկոլ Գալանդէրեանից:

Գեղարևստական յայտագիրը կազմած էր երկու մասից, որի ընդմիջման պահին հաղորդավարի միջոցով ընթերցեցին Աննա Մայիլեանի եւ Էլեն Կիրակոսեանի կենսագրականներից համառու բաժիններ:

Ծրագիրն աւարտւեց առաջնորդ Սրբազն Հօր հայրական օրինանքով: Գերշ. S. Բարգէն եպս. Զարեանն սկզբում մատնանշեց հայ երգի գօրութիւնը, որով կարելի է զգալ ժողովրդի յոզերն ու երազանքները, ապա կարեւորութեամբ անդրադարձաւ բարեգործութեանը՝ ասելով. «Թող Աստւած լուսաւորի նրանց հոգիները, ովքեր առյալէտ հեռացան մեզանից: Մենք այսօր օգտրւում ենք նրանց ժամանակին ներդրած լումաներից եւ պարտք ենք նրանց՝ այդ նւիրաբերման համար»:

Թեմական առաջնորդն իր հայրական

պատգամի աւարտին ասաց. «Առանց հայ մօր ստեղծագործութեան, հայ աշխարհը կը մատնէի ոչնչութեան: Զաւակների դաստիրակութեան կարեւորագոյն դերը մօր դերն է, նաեւ ընտանիքի կարեւորագոյն սիւնը մայրն է»:

Հարկ է նշել, որ սոյն երեկոյին իրաքանչիրին նվիրւեց «Զօն՝ Հայ Մայրերին» գիրքը, որը տպագրւել է «Հայ Մօր Տարաւ» առթի՝ գերշ. S. Բարգէն եպս. Զարեանի հրամանով եւ Քրիստոնէական Դաստիարակութեան Խորհրդի միջոցով: Գիրքը մի գեղեցիկ ծաղկաբաղ է հայ բանաստեղծների միջոցով հայ մօրն ու մայրական սիրուն նվիրւած բանաստեղծութիւններից:

Շարունակութիւն՝ 12-րդ հջիջ

ԴԱՍԱԽՈՍԱԿԱՆ ԵՐԵԿՈՅ...

գ) Ծրագրի վերջին դասախոսութիւնը, որը դարձեալ պարսկերէն լեզուվ ներկայացւեց մասնագէտվիրաբոյժ եւ Սպահանի Բժշկական Համալսարանի Գիտական Խորհրդի անդամ դոկտորա Բահրամի միջոցով, ունէր «Խնչպէս կանխարգելել կանանց մօտ ամենատարածած քաղցկեղը» խորագիրը: Դկտ. Բահրամին եւս սահիկների ցուցադրումով հանդերձ իր գիտական եւ բժշկական ուսումնափորութիւնը ներկայացրեց կանանց մօտ ամենատարածած եւ վտանգաւոր հիւանդութիւններից մէկի՝ կրծքի քաղցկեղի մասին եւ կանխարգելման ամենապարզ միջոցները ներկայացրեց, որով հնարաւոր է լինում ժամանակին անդրադարձ հիւանդութեան գոյութեան մասին եւ դիւրութեամբ բուժել այն, քանի դեռ նախնական իրավիճակի մէջ է: Դասախոսը խիստ կարեւոր համարեց

այս հիւանդութեան նախանշանների մասին անտարեր չինելը, որովհետեւ ժամանակին բուժում չկանունական դէաքում հետեւանքներն անդառնալի եւ մահաբեր են:

Դասախոսութիւններն աւարտւելուց յետոյ, երեք մասնագէտները բեմ ներկայացան եւ պատասխանեցին հանդիսատեսի կողմից ուղղական հարցումներին:

Ծրագիրը բարձր գնահատւեց ներկաների կողմից, սակայն ցաւ պէտք է յայտնել, որ նման կարեւոր եւ օգտակար ձեռնարկին ընդառաջել էին թիշ թուվ ժողովուրդ: Ակնկալում է առաւել գիտակից եւ լուրջ մօտեցում ցուցաբերել յատկապէս այն աշխատանքներին, որոնք նպատակ ունեն բարձրացնելու մեր սիրելի ծնողների ու դաստիարակների գիտութեան եւ իմացութեան մակարդակը՝ առողջ սերունդ կրթելու եւ մեծացնելու համար:

ՆԱԽԱԶԵՐՆՈՒԹԵԱՄԲ ՄՊԱՀԱԼԻ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԻ՝
ՆՈՐԱՄՈՒՏ ՀԱՅ ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐԻ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԵՐԵԿՈՆ՝ «ԱԼԵՆՈՒԾ ՏԵՐԵԱԼ» ՄՐԱՋՈՒՄ

2013-2014 ուսումնական տարιան Նոր Զուղայից եւ Շահինշահրից 61 հայ երիտասարդ-երիտասարդուիթիներ յաջողեցին մուտք գործել երկրի տարբեր համալսարաններ՝ դոկտորայի, գերլիսանսի, լիսանսի եւ գերդիպլոմի մակարդակներում: Սպահանի Հայոց Թեմի Կրթական Խորհուրդը նորամուտ ուսանողներին խրախուսելու եւ գնահատելու նպատակով, նոյեմբերի 29-ի երեկոյեան, Նոր Զուղայի Հայոց Ազգային Կրթահամալիրի «Ալենուշ Տէրեան» սրահում կազմակերպեց աւանդոյք դարձած ամենամեայ գնահատման երեկոն, որտեղ հրահրմել էին՝ նորամուտներն ու իրենց ծնողները: Երեկոյին ներկայ էին նաև՝ Սպահանի Հայոց Թեմի առաջնորդ գերշ. Տ. Բաբեգն եպս. Զարեանը, ազգային մարմինների եւ հայոց ազգային դպրոցների ներկայացուցիչները:

Ծրագրի սկզբը հանդիսացաւ հանդիսավար Կարին Տէր Մարտիրոսեանի ողջոյնի եւ շնորհաւորանքի խօսքը՝ ուղղած նորամուտ ուսանողներին, որից յետոյ ելոյց ունեցաւ Կրթական Խորհրդի աստենապետ դկտ. Վաշիկ Հայրապետեանը: Նա կրթած եւ գիտակից երիտասարդութեանը հայրենիքի բարգաւաճման երաշխիքը համարելով, ասաց. «Հնտրած բնագաւառում մասնագիտանալու իւրաքանչիւր ուսանողի պարտականութիւնն է, իսկ դուք, որպէս հայ ուսանողներ, պէտք է առաւել ջանասիրաբար յժէք աշխատանքի՝ նախ կրթելու եւ բազմակողմանի զարգանալու առումով, ապա, որպէս ազգի ներկայացուցիչներ, հայութեանը բոլորին ճանաչեցնելու համար»: Դկտ. Հայրապետեանը իր խօսքի վերջին բաժնում նշելով, որ աշխատանքի հարցը համաշխարհային խնդիր է, նորամուտներին խորհուրդ տվեց պատկառելի աշխատանք գտնելու համար՝ փայլեն իրենց աշխատասիրութեամբ, մասնագիտութեամբ, պատասխանատութեամբ եւ ստեղծագործութեամբ, չմոռանալով նաև ուսումը բարձրագոյն մակարդակներում շարունակելու մասին:

Ապա Թեմական Խորհրդի անունից եւս խօսք հնչեց՝

աստենապետ պրն. Նուէլ Մինասեանի միջոցով: Ակզբում նա շնորհաւորանքներ ուղղեց նորամուտներին, նրանց՝ ծնողներին եւ ուսուցիչներին, ապա դիմելով յաջողակ երիտասարդներին, ասաց. «Զեր կեանքի այս կարեւոր հանգրւանը պէտք է սկսէք նոր եռանդով ու ոգեւորութեամբ եւ ձեր գիտութիւնն ու հնարաւորութիւնները պէտք է ծառայեցնէք հայ ժողովրդի բնդհանրական նպատակներին»: Պրն. Մինասեանն իր խօսքի աւարտին նշելով, որ համալսարան մուտք գործելու առաջին պահերից, ուսանողներից սպասում է լինել առաւել չափով գիտակից ու պատասխանատու, անդրադարձալ հայ ուսանողութեան վճռորոշ դերակատարութեանը պատմուեան տարբեր հանգրանցներում ի մասնաւորի հայ ազգային ազատագրական պայքարում եւ իրանի խալամական յեշափիտնութեան գործում:

Թեմական Խորհրդի խօսքից յետոյ, ձեռամբ առաջնորդ Մրբազան Հօր, Թեմական ու Կրթական խորհրդների աստենապետների եւ Պատգամատրական Ժողովի Դիւանի փոխատենապետի, գնահատագրերով եւ «Պատմութիւն Նոր Զուղայի» գրքերով պարգևատրւեցին նորամուտները:

Երեկոյի եզրափակիչ խօսքն արտայալուց թեմակալ առաջնորդ գերշ. Տ. Բաբեգն եպս. Զարեանը: Նա կարեւորելով այսօրուայ ուսման եւ յառաջադիմութեան աշխարհի հետ համբերաց քայլելը՝ յորդորեց ներկայ ուսանողներին՝ զինել ու լիքըաւորել գիտութեամբ: Առաջնորդ Մրբազան Հայոց իր խօսքի շարունակութեան մէջ շեշտելով, որ պէտք է կրթութիւնն իմաստաւորել եւ արժեւորել, թելարդրեց գիտակցութեամբ մօտենալ ուսմանը, աշխատասիրութեամբ եւ յարատել ջանքով իրականացնել նպատակները, հաւատարիմ լինել ազգային սկզբունքներին ու սրբութիւններին եւ պատասխանատու ու յանձնառու լինել ազգային եւ անձնական կեանքում:

Միջոցառումն աւարտւեց ընդունելութեամբ:

ծածնի տօներին առնչող սովորութիւնների վերաբերեալ, նաև գեղեցկօրէն կատարեց «Վարանիմ ի մեղաց» հոգեզմայլ մեղեդին:

Ծրագրի աւարտին իր հայրական խօսքն ու օրինութիւնը փոխանցեց թեմակալ առաջնորդ. Տ. Բարգէն եպս. Զարեանը: Նա շնորհաւորելով Հոգեւոր լսարանի եւ «Ծուշանիկ» երգչախմբի կազմաւորման 10-ամեակի առիթով՝ իր գնահատանքի խօսքն ուղղեց անդամութիւններին՝ աւելի քան մէկ ժամ տեսող հոգեւոր լիքքեր հաղորդող ծրագրի կազմակերպման եւ իրականացման կապակցութեամբ: Առաջնորդ Սրբազն Հայոց ողջունեց ծրագիրը Հայ մօր տարւան եւ ս. Աստվածածնին նիրելու նախաձեռնութիւնը եւ լոյս յայտնեց, որ օրսորէ խտանան լսարանին եւ երգչախմբին մասնակցող անձանց շարքերը՝ իրենց մէջ ընդգրկելով բոլոր տարիքներին, լատկապէս երիտասարդ խալին պատկանող աղջիկներ եւ կանաք: Տ. Բարգէն եպս. Զարեանը գնահատելով նաև Հոգեւոր լսարանի եւ երգչախմբի անցնող 10 տարիների վաստակը՝ դրաւանքի խօսքեր ուղղեց նրանց եւ ասաց. «Լսարանին մասնակցող կանաք, սերտելով մեր հաւատի սկզբունքները եւ եկեղեցական կեանքի գանազան բնագաւառներում իրենց մասնակցութիւնը բերելով՝ կարողացել են իրենք իրենց զինել այնպիսի հոգեւոր մի գէնքով, որ այսօր մենք կարիք ունենք ամենուրեք՝ ամրապնդւելու քրիստոնէական ճշմարիտ հաւատի մէջ եւ դիմակայելու բոլոր աղանդաւորական եւ շեղիչ շարժումներին»: Թեմակալ առաջնորդն իր խօսքի աւարտին աղօթք բարձրացնելով՝ դիմեց ս. Կոյս Մարիամի բարեխօսութեանը՝ իր որդու՝ Յիսուս Քրիստոսի մօտ միջնորդ հանդիսանալու՝ իր գթաւատ աջը մշտապէս հովանի դարձնելու մեզ վրայ եւ խաղաղութիւն հաստատելու ամբողջ աշխարհում:

Ծրագիրը փակւեց «Տէրունական աղօթք»-ով, որ երգեցին ներկայ բոլոր հաւատացեալները՝ միասնաբար:

Եկեղեցու բակում, հիւսիսային դռան կից, կազմնել էր Հոգեւոր լսարանի եւ երգչախմբի անդամութիւնների անհատական եւ խմբային աշխատանքներից գողտրիկ մի ցուցահանդէս, որտեղ ցոյցի էին դրւել նաև լուսանկարներ եւ բոլոր այն նիւթերը, որոնք լսարանի սերտողական պահերի ընթացքում փոխանցւել էին: Նշենք, որ բոլոր ներկաներին բաժանեց «Սուրբ Կոյս Մարիամ Աստվածածն» խորագրով գրքոյնքը, որն իր մէջ բովանդակում էր գրեթէ ծրագրի ամբողջ ընթացքը՝ զարդարւած ս. Կոյսի վերաբերեալ եւ նոր Զուտայի ս. Աստվածածնի եկեղեցու որմնանկարներից լուսանկարներով: Գրքոյնքը պատրաստել էր Անուշ Յովհաննիսեանը՝ այն նիրելով Հոգեւոր լսարանի եւ երգչախմբի 10-ամեակին:

Ծրագրից յետոյ, եկեղեցու սրահում տեղի ունեցած համեստ հիւսափրութիւն, որի ընթացքում սեղանավարի դերով հանդէս եկաւ Ռիթա Մկրտչեանը: Նա ներթաբար հրաւիրեց Անասկի Ցովսէիւնանին, Արեգա Յարութիւնանին, Վեհանուշ Խուտաբախչեանին, Անուշ Յովհաննիսեանին, լսարանի եւ երգչախմբի հիմնադիր անդամութիւնը՝ Արաքս Յառութիւնանին եւ Ովսան Ղարախանեանին՝ Աերկայանալու, ովքեր գեղեցիկ մենագերով, ասմունքներով, իրովի բանաստեղծութեամբ եւ սրտի խօսքով հանդէս եկան եւ արժանի ձօներ ընծայեցին ս. Կոյս Մարիամ Աստվածածնին եւ հայ մօրը: Գեղարւեստական յայտագրի աւարտին սեղանավարը եւս ներկայացաւ մեներգով:

Զենարկն աւարտեց գերշ. Տ. Բարգէն եպս. Զարեանի եւ արժն. Տ. Վագգէն քհն. Քեօշկէրեանի գնահատանքի բարի երթի խօսքերով:

**ՆՈՐ ԶՈՒՂԱՅԻ ՀԱՅՈՅ ԱԶԳԱՅԻՆ «ՔԱՆԱՍԵԱՆ» ԵՒ «ԿԱՏԱՐԻՍԵԱՆ» ԴՊՐՈՑՆԵՐԻ 2012-13
ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՏԱՐԵՇՐՋԱՆԻ ՇՐՋԱՆԱՒԱՐՏՆԵՐԻ ՎԿԱՅԱԿԱՆԱԲԱՇԽԱՆԱԾ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԻՒՆԸ**

Նախաձեռնութեամբ Նոր Զուղայի «Քանանեան» աղջկանց եւ «Կատարիսեան» տղայոց ուղեցոյց եւ միջնակարգ դպրոցների տնօրինութիւնների, ուսուցչական կազմների ու Ծնողական խորհուրդների, ուրբաթ՝ դեկտեմբերի 13-ի երեկոյեան, Հայոց Ազգային Կրթահամալիրի «Ալենուշ Տէրեան» դահլիճում տեղի ունեցաւ 2012-13 ուսումնական տարեշրջանի շրջանաւարտների վկայականաբաշխման հանդիսաւոր արարողութիւնը, որին ներկայ էին՝ Սպահանի Հայոց Թեմի առաջնորդ գերշ. Տ. Բարգեցն եպս. Զարեանը, ազգային մարմինների ներկայացուցիչները, շրջանաւարտների ծնողները եւ հիմքեր:

Երեկոն, որը նիմիւած էր ուշ-միջնադարի բանաստեղծ-աշուղ Սայաթ Նովայի ծննդեան 300-ամեակին, բացւած յայտարարւեց հանդիսավար Մանիա Ղուկասեանի միջոցով Սայաթ Նովայի հետեւեալ խօսքի մէջբերմամբ. «Յիշիք բան կայ՝ հոքու մարմնու կարգումն է, գիր սիրէ, դալամ սիրէ, դաւթար սիրէ», որից յետոյ դահլիճն հրակիւեցին շրջանաւարտները:

Այնուհետեւ ուսուցչական խօսքն ընթերցեց, «Քանանեան» դպրոցի փոխտեսուց Ռիմա Սիմոնեանը, որն իր արտայատութիւնները բաժանելով հետեւեալ գլուխների՝ ազգային վարժարանի առաքելութիւն, արժեքներ, ուսուցիչներ:

Իհամայնք-ազգային դպրոց փոխ-յարաբերութիւն, ազգային դպրոցի աշակերտի նկարագիր, թիմային աշխատանքներ եւ խորհրդատու՝ կարեւորութեամբ նշեց հայոց դպրոցների առաքելութիւնը եւ ասաց. «Հայոց դպրոցի նպատակն է կազմաւորւող հայ սերնդի համար ստեղծել հայեցի միջնորոյա, կարեւորութեամբ փոխանցել մեսրոպաշունչ հայ լեզուն եւ ծանօթացնել հայ-ազգային մշակոյթին, պատմութեանը եւ հոգեւոր հարստութեանը, արթնացնել նրա մէջ ազգային պատկանելութեան խոր գիտակցութիւն, հպարտութիւն եւ ազգային իրաւունքների հիմնաւորւած պահանջատիրութիւն, տալ նրան ամբողջական համապարփակ ուսում, որպէսզի նա կարողանայ դիմագրաւել կեանքի հրամայականները, որդեգրել պետական կրթական ծրագրեր, փոխանցել նրան մարդկային բարոյական արժէքների կարեւորութիւնը, աշխատացնել դասանիւթերի կողքին հաւաքական աշխատանքները, գիտական, մարզական, արևեստի եւ այլ բնագաւառներում, որոնք բոլորն էլ խիստ կարեւոր են աշակերտի հոգեւան եւ ֆիզիքական աճի ու զարգացման համար»: Նա իր խօսքի շարունակութեան մէջ անդրադառնալով հայկական վարժարանների աշակերտութեանը՝ այսպէս շարունակեց. «Ազգային դպրոցը՝ աշակերտին հաւասարակշռուած եւ բարեեր նախաձեռնութիւններով մի գաղափարի չուրջ է համախմբում եւ մասնակից դարձնում գործին ու մղում դէպի մարդկութեան, ազգին եւ համայնքին ծառայելու: Աշակերտը սովորում է արտայայտել, դատել եւ գնահատել, մի խօսքով լինել ազատ՝ խօսքի եւ գործի մէջ: Ազգային դպրոցների վառ ապացուցը մէր համայնքային կեանքում ազգային դպրոցի շրջանաւարտներն են, որոնք ապրում եւ արարում են նոյն սկզբունքով եւ հոգերանութեամբ՝ ազգային դպրոցներից ստացած հայշունչ եւ ազատ դաստիարակութեան շնորհիւ»:

Յաջորդիւ ծրագիրը շարունակեց շրջանաւարտների իրագործմամբ բաժիններով: Նախ Մեղրի Ղուկասեանի, Սառա Ներսիսեանի, Մարալ Ղարիբեանի եւ Արեգա Շատուրեանի միջոցով ներկայացւեց Սայաթ-Նովայի կեանքն ու գործունելութիւնը, իսկ պարային շարժումներով հանդէս եկան Անասիկ Կարապետեանը, Նելինէ Մինասեանը, Անի Տէր-Յովհաննիսեանը եւ Մարալ Ղարիբեանը: Նշելի է, որ գեղարւեստական այս հատւածին զուգահեռ պաստակի վրայ ցուցադրություն Փարազանովի «Նորան գոյնը» ֆիլմից հատւածներ:

Ապա յանուն Թեմի Կրթական Խորհրդի արտայայտուց Սաթօ Աւետումեանը՝ իր խօսքում ընդգծելով. «Ազգային ամբողջ համակարգը շարունակ իր աշխատանքի կիզակէտում է պահում հայկա-

կան դպրոցների խնդիրները, բժախրնդ-րօքէն հետեւելով համայնքի գարկերակը հանդիսացող հայկական դպրոցի կեանքին եւ գործունէութեամբ: Արդարեւ մեր դպրոցներն օժտւած լինելով նոր ժամանակների պահանջների հետ քայլ պահող կրթական ծրագրով, նւիրեալ տնօրինութեամբ եւ ուսուցչական

կազմով, վստահութեամբ են նայում ապագային եւ իրենց գործունէութեամբ արդարացնում են հսկայ նիւթա-բարոյական ներդրումը, որը կատարւում է թեմիս առաջնորդի, թեմական եւ կրթական խորհուրդների եւ ազգային մարմինների միջոցով՝ կրթական ոլորտի զարգացման ուղղութեամբ»: Վերջում Կրթական Խորհրդի ներկայացուցիչը լորդորեց շրջանարտներին, որ դառնան բարձրակարգ մասնագետներ եւ արժանաւոր հայեր:

Ապա աշակերտական խօսքն ընթերցին թենի Բաղրամեանը եւ Վահագն

Մինասեանը, որտեղ յանուն բոլոր շրջանաւարտների շնորհակալական խօսք էր ուղղած իրենց բոլոր ուսումնական տարիների ուսուցիչ-ուիրիներին:

Յաջորդ բաժնում հայրենասիրական եւ ժողովրդական երգերի կատարմամաբ ելոյթ ունեցան Արեգա Յարութիւնեանը, Անի Բարումեանը, Փարեկի Թամանազեանը եւ Արփա Պողոսեանը, իսկ արտայալստութիւններով ու բաղցր յուշերով Ներկայացան Գեհիկ Ասատրեանը, Անասիկ Ծառուկեանը եւ Միեր Դաւթեանը:

Այնուհետև շրջանաւարտները «Ազգ իմ փառապանծ» եւ «Վերջին զանգ» երգերի խմբական կատարմամբ առաւել ոգեւորեցին ու յուլեցին ներկաներին:

Ծրագրի յուզումնալից պահերից էր նաեւ շրջանաւարտների աւանդական երդման արարողութիւնը, որտեղ Անի Տէր Յովհաննիսեանը եւ Վահագն Խորդաբախչեանն արտասանեցին երդման բաները, իսկ միւսները միաձայնութեամբ «Երդում եմ» ասելով՝ հաստեցին այն:

Կատարումներից յետոյ, ընթերցւեց իւրաքանչիւր շրջանաւարտի արձանգրած յաջողութիւնները եւ ծեռամբ՝ Սրբազն Հօր, ազգայինների եւ պատկան ուսուցիչ-ուիրիների նրանց շնորհւեց վկայականներ:

Ծրագրի աւարտին իր հայրական օրինանքը տվեց գեղ. Տ. Բարգէն եպս. Զարեանը, որտեղ շնորհաւորելով եւ գնահատելով շրջանաւարտներին, կոչ արեց նրանց. «Ուր Էլ որ լինէք, որ համարանն Էլ, որ յաճախէք, շատ լաւ իմացէք, որ դուք հայ աշակերտ էք, հայ ժողովրդի զաւակներն էք եւ վաղը ձեր ստացած գիտութիւնը պէտք է փոխանցէք ձեր ժողովրդին: Դուք պէտք է մուտք գործէք մեր ժողովրդի ազգային-եկեղեցական կեանք եւ պէտք է ձեր ներդրումն ունենաք ու ձեր աջակցութիւնը ցուցաբերէք: Ձեր ուսումն ու գիտութիւնը պէտք է փոխանցէք ուրիշներին եւ դրանով կարծեւոք ձեր վկայագրերը, ստացած գիտութիւնը եւ դաստիարակութիւնը»:

Հարկ է նշել, որ երեկոյի ընթացքում հնչած երգերի եւ պարի ուսուցումը ներթաբար կատարւել էին նախորդ տարիների շրջանաւարտներ՝ Միեր Պողոսեանի եւ Վանէ Շահիջանեանի միջոցով, իսկ ծրագրին առնչող հիատարակչական աշխատանքները կատարել էր շրջանաւարտ Վերգինէ Միրզախանեանը:

Վերջում տեղի ունեցաւ հիւրաբրութիւն զոյգ դպրոցների Ծնողական խորհրդների կազմակերպմամբ:

Ս. ԱՍՏԻԱԾԱՌԻ ԵԿԵՂԵՑՈՒ 400-ԱՄԵԱԿԻՆ ԵՒԻՐԱԾ ԳՐՔԻ ՑՈՒՑԱԱՆԴԵՍ-ՎԱՀԱՐԴՔ

Ուրբաթ՝ նոյեմբերի 22-ի առաւօտեան ժամը 10:30-ին, Հայոց Ազգային Կրթահամալիրի սրահում, նախաձեռնութեամբ «Քանանեան» աղջկանց եւ «Կարտարինեան» տղայոց ուղեցոյց ու միջնակարգ դպրոցների տեսչական եւ ուսուցչական կազմերի ու Ծնողական խորհուրդների, տեղի ունեցաւ ամենամեայ գրքի ցուցահանդէս-վաճառքի բացման հանդիսաւոր ծրագիրը, որն այս տարի նիւրած էր ս. Աստիածածին եկեղեցու 400-ամեակին:

Տրագրին Շերկայ Էին՝ Սպահանի Հայոց Թեմի առաջնորդ գերշ. Տ. Բարգէն եպս. Զարեանը, ազգային մարմինների, Հայ Դատի Յանձնախմբի, միութինների եւ դպրոցների ներկայացուցիչները եւ ժողովորդ:

Ցուցահանդէսի բացումը կատարվեց առաջնորդ Սրբազն Հօր ձեռամբ՝ ժապաւէնի հատումով: Այնուհետեւ օրուայ հալորդավար Կարին Տէր Մարտիրոսեանը բարի գալուստ մաղթելով ներկաներին նրանց հրահրեց վայելելու ցուցահանդէսը, որտեղ խնամքով դասաւորած էին տարբեր լեզուներով վերջերս լոյս տեսած գրքեր եւ հետաքրքիր մտքի խաղեր:

Տրագրում ներառաւած էր նաև բացատրութիւններ՝ «Ալիք» օրաթերթի, «Պայման» մշակութային պարբեպաթերթի եւ «Պատմութիւն նոր Զուղայի» գրքի մասին: Իրանահայութեան միակ հայերէն լեզուով օրաթերթի՝ «Ալիք»-ի անցեալի եւ ներկայ աշխատանքների մասին բացատրութիւններ տևեց Մանիա Ղուկասեանը: Վերգինէ Միրզահանեանը հակիրճ եւ բովանդակալից տեղեկութիւններ փոխանցեց «Պայման»-ի մասին, իսկ

վերջում «Քանանեան» դպրոցի ուսուցչիներ Քառովլին եւ Սերա Դիլանչեանները ներկայացրին նոր Զուղայում հայերի հաստատման 400-ամեակի առթիւ՝ վերահրատարակած Յարութիւն Թ. Տէր Յովհաննեանի «Պատմութիւն նոր Զուղայի» գիրքը:

Յատկանշական է, որ ցուցահանդէսի իւրաքանչիւր կրպակ ունի համապատասխան աֆիշ, ուր պարունակում էր կրպակի առնութեամբ բացատրութիւն:

Տրագրի պաշտօնական աւարտին «Քանանեան» դպրոցի փոխ-տեսուչ Ռիմա Սիմոնեանը ներկայացրեց նոր Զուղայում գործող գրադարանների պատասխանատուններին՝ «Ալրմէն» տարրական դպրոցի գրադարանվարուին Այդա Ալեքսանդրեանին, «Քանանեան» եւ «Կատարինեան» ուղեցոյց ու միջնակարգ դպրոցների գրադարանի պատասխանատու Կարին Տէր Մարտիրոսեանին, Հայ Մ.Մ. «Արարատ» Միութեան գրադարանի պատասխանատու Երանուշ Թահմազեանին եւ ս. Ամենափրկչեան Վանքի «Ներսէ Ծնորհալի» գրադարանի պատասխանատու Վերգինէ Միրզահաննեանին:

Մինչ ներկաները շարունակում էին դիտել ցուցահանդէսը եւ օգտուել կազմակերպած համեստ հիւրասիրութիւնից, ներկայ աշակերտութիւնը գնում էր իրեն հետաքրքրող գրքեր:

Մէկ շաբաթեայ ցուցահանդէս-վաճառք այցելեցին հոծ թուվ ընթերցասէրներ՝ նոր Զուղայից եւ Շահինշահրից:

**ՆՈՐ ԶՈՒՄԱՅԻ ՀԱՅՈՅ ԱԶԳԱՅԻՆ ՄԱՆԿԱԴՐՏԾԵԶ
ՆԵՐԿԱՅԱԳՐԹԱՐԱՆԻ ԱՄԱՆՈՒՄ ՀԱՆԴԻՍԼ**

Նոր տարւայ նախօրէին, ուրբաթ՝ դեկտեմբերի 27-ի երեկոյեան, Ն.Զ. Հայ Մ.Մ. «Արարատ» Միութեան սրահում, նախաձեռնութեամբ՝ նոր Զուղայի Հայոց Ազգային Մանկապարտէզ-նախակրթարանի տեսչութեան եւ ուսուցչական կազմի, տեղի ունեցաւ դպրոցի աւանդութիւն վերածած Ամանորի հանդէսը:

Տօնական այս միջոցառմանը, որին կարելի է համարել նաև համառուս հաշւետութիւն փոքրիկների ուսուցման եւ վարժեցման ուղղութեամբ կատարած մեծ աշխատանքի, Երկայ էին Սպահանի Հայոց Թեմի առաջնորդ գերշ. Տ. Բարգէն եպս. Զարեանը, ազգային մարմինների եւ դպրոցների ներկայացուցիչներն ու սաների հարազատները:

Ակգրում Ամանորի բարեմաղթանքներով հանդէս եկաւ դպրոցի տեսչուի Քառողին Դիլանչեանը, ով յոյս յայտնեց, որ նոր տարին բոլորի, ի մասնաւորի՝ մանուկների համար բերի ջերմութիւն, քնքութիւն ու երազանքների իրականացում: Բացման խօսքից յետոյ, բեմը, որտեղ ուշագրաւ էին յատկապէս խորիրդանշական քաղցրաւենիքներով զարդարած եղենիները, տրամադրեց Մանկապարտէզի Մանուշակագոյն եւ Դեղին խմբակների սաներին:

Օրան պատշաճ պարերով, արտասանութիւններով ու երգերով համեմած այս ներկայացման սկզբում, միապահաղ կեանքից ձանձրացած երեխաները փորձում են մի նամակով խնդրել Զմեո-Պապին, որ շուտ գայ, իսկ հասցէատիրոջը գտնելու եւ նամակը յանձնելու համար՝ նրանք ընտրում են անտառի նապաստակներին: Փնտրութիւն պահին բեմ են մուտք գործում փաթիլներն ու հեթիաթթների հերոսները, ովքեր նոյնպէս անհամերութեամբ էին սպասում ալեհեր պապիկին: Վերջում ուրախ մանուկները Զմեո-Պապի ժամանման լուրն են աւետում բոլորին, եւ յանկած ներս են մտնում փոքրիկ Զմեո-Պապն ու Զիւնանուշը՝ իրենց հետ բերելով բարեմաղթանքներ եւ գեղեցիկ խօսքեր:

Վերջում, տօնական երգերի եւ արտասանութիւնների խմբական կատարումներից յետոյ, մանկապարտէզի սաները Զմեո-Պապիկից ստացան գեղեցիկ փաթեթներով աւանդական մրգեր:

Երկրորդ արարք, որն իրագործեց նախակրթարանի աշակեր-

տութեան միջոցով, ներկայացնում էր Ամանորը՝ հայկական աւանդական ընտանիքում, որտեղ տօնական օրերին ընդուած գնալու համար պակասում էր հայկական լաւաշը: Տնեցիները որոշում են լաւաշ թխել եւ այդպիսով սկսում է տրնաչան աշխատանքը՝ սկսած ցորենի հնձումից մինչեւ հաց թխելը, որը գեղեցիորէն ներկայացւեց փոքրիկ կատարողների բացատրութիւններով ու դերասանութեամբ: Ի վերջոյ պատարատում է հացը եւ բոլորն ուրախանում են, երգում ու պարում: Ներկայացման աւարտին խմբին միացան եարժիշտ Կարեն Եօնոքեանն ու սաների ծնողներից խմբավար Համիկ Ալեքսանդրեանը, որոնք աւանդական ընտանիքի տօնն առանել չերմացրին իրենց սրինագի ու դափի երաժշտութեան ներքոյ: Սոյն ծրագիրը նոյնական ողողական էր համարինչ խօսքերով, երգերով ու պարախն շարժումներով, որին նոյնական գնահատուց Զմեո-Պապը՝ գեղեցիկ մրգեր բաժանելով:

Զարձայի կատարումներով յագեցած երեկոն եզրափակւեց թեմակալ առաջնորդ Սրբազն Հօր պատգամով: Գերշ. Տ. Բարգէն եպս. Զարեանը գնահատանքի խօսք ուղղեց դպրոցի տեսչութեանը, ուսուցչական կազմին, Ծնողական խորիրդին, նաև բոլոր ծնողներին, ովքեր համագործակցաբար եւ տրնաչան աշխատանքով նման ձեռնարկ էին իրականացրել: Այնուհետեւ Սրբազն Հայրը դիմելով դպրոցի սաներին բարձր գնահատուց նաև նրանց գեղարեւստական ելոյթները եւ յորդորեց, որ հնագանդ ու աշխատասէր աշակերտներ լինեն, որպէսզի Աստուած եւ Ցիսուս մանուկը սիրեն ու գնահատեն նրանց:

«ԴԵՊԻ ԱՐՅԱԽ» ՀԵՌՈՒՏԱՄԱՐԱԹՈՆ-2013-Ի ՇՐՋԱԳԾՈՒՄ ՆԻՒՐԱՅԱՎԵ՛ ՆՈՐ ԶՈՒՂԱՅՈՒՄ

Հինգամբթի՝ նոյեմբերի 28-ին, Նոր Զուղայի Հայ Մ.Մ. «Արարատ» Միութեան սրահում, շրջանի Հայ Դատի Յանձնախմբի նախաձեռնութեամբ եւ «Մուրեն» Երիտասարդական Միութեան կազմակերպութեամբ, տեղի ունեցաւ նիւրահաւաք՝ «Հեռուստամարտոն 2013»-ի շրջագծում:

Նիւրահաւաքին իրենց մասնակցութիւնն էին բերել՝ ազգային մարմինները, միութիւնները, հայոց ազգային դպրոցները եւ ժողովուրդը: Նիւրահաւաքի կենտրոն այցելելով՝ նիւրատութիւն կատարեց նաև Սպահանի Հայոց Թեմի առաջնորդ գերշ. S. Բաբգէն եպս. Զարեանը, որը սոյն միջոցառման մասնակցելը հայ ժողովորդի գոյապահքարին մասնակից դառնալը համարելով՝ յորդորեց իւրաքանչիւրն իր կարողութեան շափով կատարի այս ազգային պարտաւորութիւնը:

Միջոցառման ամբողջ ընթացքում ներկայ ժողովուրդն առիթ ունեցաւ պաստառի վրայ հետեւելու «Հեռուստամարտոն-2013» ծրագրին, իսկ փոքրիկները սրահում տեղադրւած նկարչութեան կրպակում մեծ խանդավառութեամբ նկարեցին հայրենասիրական թեմաներով նկարչութիւններ:

Արդինքում հանգանակած գումարը գերազանցեց նախորդ տարիան:

ՀԵՌՈՒՏԱՄԱՐԱԹՈՆ-2013 22.661.372 ԱՄՆ ԴՈԼԱՐ՝ ՀԱՄԱՀԱՅԿԱԿԱՆ ԿԱՄՔԻ ԴՐՍԵՒՈՐՈՒՄ՝ ՅԱՆՈՒՆ ԱՐՅԱԽԻ ԲԱՐՈՐՈՒԹԵԱՆ

«yerkirmmedia.am» - 22 միլիոն 661 հազար 372 ամերիկեան դոլար. այսպիսին է 2013 թականի «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամի յայտարարած հեռուստամարտոնի հանգանակութեան ընդհանուր արդինքը:

12 ժամ շարունակ, ողջ աշխարհով հեռարձակող հեռուստամարտոնի ընթացքում աշխարհի տարբեր հատածներում ապրող հայերը իրենց մեծ ու փոքր նիւրատութիւններով մասնակցեցին Արցախի երկրորդ:

ուազմավարական ճանապարհի՝ Վարդեմիս-Մարտակերտ մայրուղու կառուցման համար կազմակերպած հանգանակութեանը:

Մինչ այդ, նախորդ շաբաթ կայացել էր հիմնադրամի համաեւրոպական հեռախօսամարտոնը, որի արդինքում հայաբել էր արդէն մէկ միլիոն 460 հազար եւրո: Ցիշեցնենք, որ նախորդ տարի հիմնադրամի՝ «Մեր գիւղը» կարգախօսով 15-րդ հեռուստամարտոնի արդինքում հայաբել էր 21 միլիոն 422 հազար 477 դոլար կամ շուրջ 8.5 մլրդ. դրամ:

Ներկայացնում ենք հեռուստամարտոն 2013-ի նախնական տվեալներն ըստ երկրների, դոլարային հաշվարկով:

Դուսատան՝ 12.350.000, Ա.ՄՆ Արեւմտեան շրջան (Լոս Անջելս)՝ 2.000.000, Ֆրանսիա, Գերմանիա, Հնանիա, Յունաստան, Բելգիա (Համաեւրոպական հեռախօսամարտոն)՝ 1.981.626, Հայաստան՝ 1.600.000, Շվեյցարիա՝ 1.250.000, Արցախ՝ 1.000.000, Ա.ՄՆ Արեւմտեան շրջան (Նիւ Եօրք)՝ 1.000.000, Արգենտինա՝ 700.000, Տորոնտօ՝ (Կանադա) 225.000, Բրազիլիա՝ 170.000, Մոնթենա (Կանադա)՝ 120.000, Անգլիա՝ 100.000, Լիբանան՝ 94.000, Աւստրիա՝ 10.000:

* «ԱԼԻՔ» - Տեղեկացնենք, որ նոյեմբերի 28-ին, Իրանում Հայաստանի Հանրապետութեան դեսպանութեան նախաձեռնութեամբ, դեսպանատան շենքում եւս տեղի է ունեցել դրամահաւաք, որին ակտիւրէն մասնակցել են իրանահայութեան ներկայացնութեան կողմից հեռուստամարտոնին նիւրաբերած գումարը կազմում է 60.000 Ա.ՄՆ դոլար:

ԶԱԻՎԱՔԻՆ ՆԻՒՐԻԱԾ

ԱԶԳԱՅԻՆ-ՅԵՂԱՓՈԽԱԿԱՆ ԵՐԳԵՐԻ ՄԱՆԿԱԿԱՆ ՓԱՌԱՏՈՆ

Չորեքշաբթի՝ դեկտեմբերի 11-ի երեկոյեան ժամը 7-ին, Նոր Զուղայի Հայ Մ.Մ. «Արարատ» Միութեան սրահում, նախաձեռնութեամբ շրջանի Հայ Դատի «Արձագանք» Քարոզչական Յանձնախմբի, Զաւախսին նիրուած ծրագրերի շարանում, առաջին անգամաւայ համար տեղի ունեցաւ ազգային-յեղափոխական երգերի մանկական փառատօն՝ մասնակցութեամբ Նոր Զուղայի «Արմէն» տարրական կրթահամալիիր եւ Շահինշահրի «Սրբոց Վարդանանց» տարրական դպրոցի չորրորդ, հինգերորդ եւ վեցերորդ դասարաններից 21 աշակերտաշակերտութիւների:

Ծրագրին ներկայ էին՝ Սպահանի Հայոց Թեմի առաջնորդ գերշ. Տ. Բաբգէն եպս. Զարեանը, շրջանի Հայ Դատի Յանձնախմբի անդամները, ազգային մարմինների, միութիւնների եւ հայոց ազգային դպրոցների ներկայացուցիչները, մասնակիցների հարազատներն ու հոծ թուղթովուրող:

Սոյն փառատօնին, որի հաղորդավարներն էին՝ Մանիա Ղուկասեանն ու փոքրիկ Մինելի Ղազարեանը, Նոր Զուղայից մասնակցել էին 8, իսկ Շահինշահրից 13 աշակերտներ, ովքեր մանկական, ազգային եւ յեղափոխական երգերի գեղեցիկ եւ համարձակ կատարումներով ոգեշնչեցին ներկաներին: Երեկոյի կատարողներին էին՝ Դվին Յովհաննիստեանը՝ «Փառք Դաշնակցութեան», Լիանա Ղազարեանը՝ «Կարմիր կակաչներ», Դերիկ Թահիմազեանը՝ «Գետաշէն», Սիսիան Քալանթար Օհանեանը՝ «Պատերազմ էք գնում», Արութին Թո-

րուեանը՝ «Բարձրիկ Հայաստան», Նոյեմի Ղարիբեանը՝ «Մայրիկ», Վաշէ Քեշիշեանը՝ «Երազ իմ երկիր», Արմէն Քեշիշեանը՝ «Հայեր միացէք», Արգիշտի Նազարեանը՝ «Պայքարը հայոց», Արփինէ Մովսիսեանը՝ «Թիկունքը լայն», Նարեկ Փանոսեանը՝ «Հայ կամաւորներ», Էրիկ Դանիէլը՝ «Աստուածաշունչ», Անի Սիմոնեանը՝ «Գետաշէն», Սէրլի Ղարախանեանը՝ «Բարձրիկ Հայաստան», Արին Մինասրանեանը՝ «Ղարաբաղ», Նարեկ Հախնազարեանը՝ «Ախապէրս ու ես», Սեւակ Խաղովուեանը՝ «Խուժան Ասկեր», Որիմեթա Նազարեանը՝ «Թող հնչէ շեփոր», Անի Մկրտչեանը՝ «Ինչ են խօսում մրջիւնները», Սելին Մկրտչեանը՝ «Ծիրանի երգը» եւ Վաճէ Օրօչեանը՝ «Երևան»:

Թէեւ մասնակիցներից շատերը բեմից մենակատարմամբ հանդէս էին գալիս առաջին անգամաւայ համար, սակայն նրանց սրտաբուխ կատարմուների եւ ներդրած եռանդի շնորհի հանդիսատեսը մեծ բաւականութիւն ստացաւ: Գնահատելի էր նաև այն մեծ աշխատանքը, որը կատարուել էր՝ Շահինշահրի հայ համայնքի հոգեւոր տեսուչ հոգչ. Տ. Անանիա վոր. Գումանեանի, մասնակից դպրոցների տեսչութիւնների, խմբավար Մեղեդի Քալանթար Օհանեանի եւ երաժշտական գործիքաւորող Հարմա Կարապետեանի միջոցով, ովքեր երգերի ընտրութեան եւ մասնակիցների վարժեցման գործում օժանդակել էին կազմակերպիչ յանձնախմբին:

Ելոյթների աւարտին առաջնորդ Սրբազան Հօր, շրջանի Հայ Դատի Յանձնախմբի Երեկայացուցիչ Աշոտ Դաւթեանի եւ կազմակերպիչ յանձնախմբի նախագահ Անդրուշի Զաւախիրեանի ձեռամբ փոքրիկ մասնակիցներին եւ օժանդակող անհատներին շնորհիւցին յուշանէրներ ու գնահատագրեր:

Երեկոն եզարփակեց գերշ. Տ. Բաբգէն եպս. Զարեանի հայրական օրինանքով, որտեղ Սրբազան Հայրը գնահատանքի խօսք ուղղելով «Արձագանք» Քարոզչական Յանձնախմբին՝ մանկուկների մասնակցութեամբ Զաւախսին նիրուած երգի փառատօն կազմակերպելու համար, շնորհաւորեց փոքրիկ մասնակիցներին՝ գեղեցիկ եւ համարձակ ելոյթների կապակցութեամբ եւ յորդորեց՝ յիշելու պաշտոն Զաւախսի Երեկան եւ ապագան ու գօրավիգ հանդիսանալ Զաւախսում ապրող մեր քոյրերին ու եղբայրներին:

ՀԱՆԴԻՍԱՒՐ ՏՕՆԱԿԱՏԱՐՈՒԹԵԱՄ ՆՇԻԵՑ

Հ.Յ. ԴԱՃՆԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐՄԱՆ 123-ԱՄԵԱԿԸ

Հ.Յ. Դաշնակցութեան հիմնադրման 123-ամեակը մեծ շուրջով նշեց ուրբաթ՝ նոյեմբերի 15-ի երեկոյեան, Ն.Զ. Հայ Մ.Մ. «Արարատ» Միութեան սրահում, նախաձեռնութեամբ շրջանի Հայ Դատի «Արձագանք» Քարոզչական Յանձնախմբի:

Ձեռնարկին ներկայ էին՝ Սպահանի Հայոց Թեմի առաջնորդ գերշ. Տ. Բարգէն եպս. Զարեանը, Շահին-շահրի հայ համայնքի հոգեւոր տեսուչ հոգշ. Տ. Անահիա վրդ. Գուճանեանը, Հ.Յ.Դ. Բիլոյի ներկայացուցիչ Հրանտ Մարգարեանը, շրջանի Հայ Դատի Յանձնախմբի անդամները, քահանայից դասը, ազգային մարմինների եւ միութիւնների ներկայացուցիչները, գաղափարակից ընկերներ եւ հոծ թուվ ժողովուրդ:

Ազգբուժ Գեղարդ Մանսուրեանի հրահանգի ներքոյ դրօշակագարդի միջոցով սրահ մուտք գործեցին Հ.Յ. Եւ Հ.Յ.Դ. դրօշները, որոնց ծածանումից յետոյ, հնչեց Հ.Յ.Դ. քայլերգ «Մշակ բանուր»-ը:

Այնուհետև օրուայ հանդիսավար Արթին Մուրադեանը հակիրճ կերպով ներկայացրեց Դաշնակցութեան հիմնադրութիւնն ու գործունեութիւնը, որից յետոյ ընթերցեց օրուայ բանախոս Հրանտ Մարգարեանի կենսագրականը եւ բեմ հրահրեց նրան արտայալութելու:

Հ.Յ.Դ. Բիլոյի ներկայացուցիչն իր խօսքի առաջին բաժնում կարեւորութեամբ անդրադառնալով Հայաստանի ներկայ հրավիճակին ի մասնաւորի արտագաղթին, որպէս ազգային անվտանգութեանն սպառնացող երեւոյթ, դրա հիմնական պատճառները համարեց՝

անգործութիւնը, անբաւարար աշխատավարձն ու հասարկութեան մէջ առկայ անարդարութիւնը եւ ասաց. «Այս երեւոյթի հիմքում ընկած են նաեւ միջազգային տնտեսական տագնապը, երկրի շրջափակումը Աղըրբեջանի եւ Թուրքիայի կողմից, խորհրդային սպառած տնտեսական համակարգի ժառանգութիւնը, սակայն ամենամտահոգիչ հարցն այն է, որ իշխանութեան կողմից որեւէ ճիգ չի նկատում արտագաղթի պատճառները վերացնելու կամ մեղմելու ուղղութեամբ»:

Օրուայ բանախուն իր խօսքի շարունակութեան մէջ անդրադառնալով նաեւ Դաշնակցութեանը, որպէս Հայաստանի քաղաքական դաշտում այլընտրանը՝ իր գաղափարախօսութեամբ, արժէքային համակարգով, ծրագրով եւ ուազմավարութեամբ, շարունակեց. «Դաշնակցութիւնը տարբեր է Հայաստանում գործող միւս քաղաքական ուժերից, որոնք յաճախ փորձում են երկրի վիճակն աւելի վատ ներկայացնելով, իրենց իշխանութիւն դառնալու հնարաւորութիւնները բարձրացնել: Մենք այդպիսի մօտեցում չունենք: Մենք աւերակների վրայ չենք ուզում իշխել: Դաշնակցութիւնն արդէն հրապարակի վրայ է դրել արտագաղթի դէմ պայքարելու իր ծրագիրը»:

Հրանտ Մարգարեանն իր արտայալութիւնների վերջին բաժնում կարեւորելով այն փաստը, որ Դաշնակցութիւնը որպէս ազգային կուսակցութիւն, կարողացել է իր կազմակերպական ցանցն ունենալ եւ գործունեութիւն ծավալել ոչ միայն դասական, այլև վերջին 23 տարիների ընթացքում ձեւաւորած Սփիտքում, անդրադարձաւ նաեւ երեք կարեւոր խնդիրներին՝ Սիրիահայութեան օժանդակութեանը, Հայոց Ցեղասպանութեան 100-ամեակի սեմին միջազգային ճանաչման

Շարունակութիւնը՝ 27-րդ էջում

ՄԻՄՈՆ ԶԱՒԱՐԵԱՆԻ ՄԱՀՏԱՆ 100-ԱՄԵԱԿԻՆ ՆԻՒՐԻԱԾ ՅՈՒՆԵՐԵԿՈՅ

Հինգշաբթի՝ դեկտեմբերի 5-ի երեկոյեան ժամը 7:30-ին, Ն.Զ. Հայ Մ.Մ. «Արարատ» Միութեան սրահում, նախաձեռնութեամբ «Թաղէոս Թաղէոսեան» Պատանեկան Միութեան, տեղի ունեցաւ յուշերկոյ՝ նիւրած Հ.Յ.Դ. հիմնադիրներից՝ Սիմոն Զաւարեանի մահւան 100-րդ տարելիցին:

Ծրագրին, որն ամբողջովին իրագործել էր պատանի-պարմանուիհների միջոցով, ներկայ էին՝ Շահինշահրի հայ համայնքի հոգեւոր տեսուչ հոգչ. Տ. Անանիա Վորդ. Գումանեանը, քահանայից դասը, շրջանի Հայ Դատի յանձնախմբի անդամներ, ազգային մարմինների ներկայացուցիչներ, «Թաղէոս Թաղէոսեան» պատանեկան միութեան անդամներն ու իրենց ծնողները եւ հոծ թուվ ժողովուրդ:

Յուշերեկոյի մեկնարկը տրւեց տեսանիւթի ցուցադրմամբ, որտեղ լուսարձակի տակ էր առնել Զաւարեանի իրայատուկ յատկանիշերը եւ բարոյական անբիծ նկարագիրը՝ որպէս մոտաւորական եւ ազգային գործիչ: Այնուինեւել միջոցառման բացման խօսքը հնչեց օրիայ հաղորդավար Շաղիկ Մատթէոսեանի միջոցով, որտեղ կարեւորութեամբ աւանդ էր. «Զաւարեանը կարող էր իրեն նվիրել գիտութեանն ու մանկավարժութեանը եւ այդ ասպարէզներում լինել լաւագոյններից, եթէ հայրենիքի փրկութեան գաղափարներով տոգորւած, ի վերջոյ, կեանքն անմնացորդ չնւիրէր յեղափոխական գործին: Մեր նոր շրջանի պատմութեան մէջ նա այն մարդկանցից է, որը կարողացաւ համախմբել գրիչը,

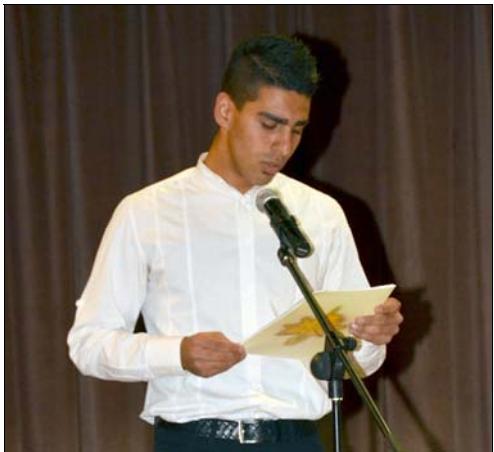
սուրբ եւ աշխատանքը, եւ ի վերջոյ այս երեքն են մեր ազգի յարատեւութեան գաղտնիքը»:

Բացման խօսքին յաջորդեց Վահագն Խուդաբախշեանի բանախօսական ելոյթը: Նա իր ելոյթի առաջին բաժնում անդրադառնալով Հ.Յ.Դաշնակցութեան ծնունդին՝ աւելացրեց, որ Դաշնակցութեան ծնունդը երբեք ինքնանպատակ չէր, այլ պատմական անհրաժեշտութիւն, այն ծնունդ առաւ, որ պահովի Հայաստանի եւ հայ ժողովրդի անվտանգութիւնն ու զարգացումը: Այնուինեւել օրիայ բանախօսը նշելով Դաշնակցութեան խիդճը մարմնաւորող եւ «Աշխարհիկ սուրբ» կոչումը կրող Զաւարեանի լայնածաւալ գործունեութիւնը՝ ի մասնաւորի 1890 թագանքից մինչեւ իր մահը՝ 1913 թականը, ասաց. «Զաւարեանը որոշ կողմերով հակապատկերն էր Քրիստափորի, համակ եռանդ, կեանք ու շարժում: Լմբոստ, հպարտ, գերազանցապէս ուրոյն, անկախ մի նկարագիրը: Երրորդութեան մէջ ամենից գիտունն էր եւ գուցէ ամենից հարցասէրը: Ամենից շատն էր շփել ժողովրդային զանգւածների հետ եւ գլուխը լեցուն էր այլազան գիտելիքներով եւ տեսութիւնների պաշարով»: Խօսքի մի այլ բաժնում Վահագն Խուդաբախսեանը ներկայացնելով Սիմոն Զաւարեանին՝ որպէս

մարդ եւ ազգային ու կուսակցական գործիչ, վեր հանեց նրա իրայատուկ յատկանիշները եւ կուսակցութեան մէջ ունեցած առաջնակարգ դերակատարութիւնը, կարեւորութեամբ ընդգծելով. «Զաւարեանն ամէն տեղ էր՝ որտեղ գործ կար, կուսակցական ամէն տեսակի գործ, յաճախ ինքն իրեն մոռանալով: Սպառիչ եւ մաշեցնող աշխատանքները, ինչպէս նաև իր Փիզիքականի հանդէպ անհոգութիւնը իր յանկարծական մահւան պատճառն եղան: Զաւարեանի համար անկարելի էր ականատես լինել ջարդերի, հալածանքների եւ շահագործումների ու անտարբեր մնալ նրանց նկատմամբ: Այսպէս, երբ

Կիլիկիայից Թիֆլիս է վերադառնում, ընկերները որոշում են հանգիստ տալ, եւ մօտ մէկ ամիս մնում է առանց կուսակցական գործի. ժողովի ընթացքում նա ոտքի է կանգնում եւ գործ է պահանջում»:

Այնուհետեւ երեկոն շարունակեց ասմունքների եւ յեղափոխական երգերի մենակտարումներով, նաև հաղորդավարի միջոցով օրուան պատշաճ խօսքերով ու մէջբերումներով:

Գեղարևաստական կատարումների շարանում մենակատարմամբ հանդէս եկան Վանայ Շիրանեանը՝ «Առաքել, Մուշեղ» եւ «Պիտի գնանք», Արդին Շահմիրզայեանը՝ «Հայ կամաւորներ», Թանգիկ Միրզախանեանը՝ «Մայր ծնող», Թենի Մկրտչեանը՝ «Դրոյի երգը» եւ Էնրիք Զէյնալեանը՝ «Քեզի յարգանք» երգերով, իսկ Վանէ Յարութիւ-

նեանը՝ «Զօն Դաշնակցութեան հիմնադրմերին» եւ Մեղրի Ղուկասեանը՝ «Զօն՝ Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութեան» ասմունքներով: Ապա հնչեց «Թադէոս Թադէոսեան» Պատանեկան Միութեան Վարչութեան խօսքը՝ Սեւադա Պետրոսեանի ընթերցմամբ, որտեղ ասաւած էր. «Զաւարեանի խօսքերը դուրս գալով իր ժամանակի նեղ սահմաններից՝ այժմ էլ հնչում են որպէս օրւայ պատգամ. նրա ներշնչած հաւատին ու յաւատեսութեան կարիքն ունենք բոլորս: Իսկ նրա կերտած անշահախնդիր, նւիրւած ու համեստ տիպարի ընդորինակումը մեզ համար հրամայական է բոլոր ժամանակներում: Եւ այսօր, նրա վախճանումից հարիւր տարի անց, մենք՝ Պատանեկան Միութեան անդամներս, մեր յարգանքի տուրքը մատուցելով նրա անթառամ յիշատակին խոստանում ենք դառնալ նրա գծած յեղափոխական ուղղու անկեղծ գինուրները, զաւանել նրա վսեմ գաղափարներին եւ գործել այնպէս, որ արժանի լինենք նրա նկարագրած ու ստեղծած բարոյական գաղափարներին»:

Յուշերեկոյի եզրափակումը կատարւեց Պատանեկան Միութեան անդամների միջոցով «Մեզ միացնողը Դաշնակցութիւնն է» երգի եւ յեղափոխական երգերի շարանի խմբական կատարումներով:

Շարունակութիւն՝ 25-րդ էջից

ՀԱՆԴԻՍԱԽՈՐ ՏՕՆԱԿԱՏԱՐՈՒԹԵԱՄԲ ՆՇԻԵՑ Հ.Յ.Դ...

Յոշագծում աշխատանքներին եւ Լեռնային Ղարաբաղի անկախութեան ճանաշմանը՝ յոյս յայտնելով, որ բոլոր խնդիրները յաղթահարւելու են ազգային միասնականութեամբ եւ պատասխանատվութեամբ:

Բովանդակալից բանախօսութեանը յաջորդեց Սիրիայից հրամիրած երգիչ Գրիգոր Մութունեանի (Գոգօ) կատարմամբ ազգային-յեղափոխական երգերը: Երգչի ոգեշնչող կատարումներին ձայնակցում էին նաև դահլիճում ներկաները:

Գեղարւեատական կատարումների շարանում Արթին Մուրադեանն ասմունքեց «Դաշնակցութիւն» բանաստեղծութիւնը, որից յետոյ, երեկոն եզարփակւեց «Արիւնու դրօշ» քայլերգով՝ Ծերկաների յոտնկայս եւ զգաստ ունենդրութեամբ:

ՄԱՅԻՍԻ ՀԱՅՈՒԹՅՈՒՆ ՎԱՐԴԱՅԱԿԱՆ ՎԱՆՔ

Հասարակական կեանքում շատ են այնախիսի անհատներ, ովքեր իրենց մասնագիտութեամբ ու փորձառութեամբ ձեռք բերած կարողութիւններն ի սպաս են դնում միւսների բարօրութեան գործին եւ մարդասիրական աշխատանքների իրականացմանը։ Կարելի է համարձակօրին յայտարարել, որ կայուն հասարակութիւն են կազմում այնախիս ժողովուրդներ, ովքեր աստվածահանոյ արարքներով ջանք չեն խնայում միմեանց աշակցելու եւ նեցուկ հանդիսանալու։

Նոր Զուղայի հայ համայնքում իր մարդասիրական եւ բարեսիրական աշխատանքներով ու եռանդուն գործունելութեամբ աւելի քան 120 տարի է ինչ աշքի է ընկնում Հայութեաց Բարեգործական Ընկերութիւնը։ Ընկերութիւն, որն իր բեղուն գործունելութեամբ նշանակալից դեր է ունեցել ոչ միայն Նոր Զուղայի եւ Սպահանի Հայոց Թեմի, այլև իրանահայութեան կեանքում իր աշխատանքների առանցքը համարելով բարեգործութիւնը։ Այս բազմամեայ Ընկերութիւնն անհնարինը հնարաւոր դարձնելու վճռակամութեամբ, իր անդամութիւնների ամուր եւ ուրոյն հոգերանութեան, բարեգործութեան, չերմ վերաբերմունքի ու տքնաշան աշխատանքի շնորհիւ, երկար տարիներ կարողացել է սատարել ոչ-բարեկեցիկ կեանք վարող հայրենակիցներին՝ երբեք շնահանշելով իր առաքելութիւնից։

Բարեսիրական եւ նախատամատոյց գործունելութեան շրջագծում Ընկերութիւնն իր հիմնադրման պահից սկսեալ, իրագործել է բազմաբնոյթ աշխատանքներ, ինչպիսին են՝ որբերի, աղքատների, այրի կանանց եւ այլ կարիքաւորների բարեկեցութեան մասին հոգ տանելը եւ աշխատատեղիների ու արեւտանոցների ստեղծումը, իսկ հայրենասիրական ծրագրերի առնչութեամբ՝ նիւթական եւ բարոյական աշակցութիւն է ցուցաբերել 11 տարիների ընթացքում Զաւախիքին նիւթական դաշտահանդէսների կազմակերպմամբ եւ հասոյթ ջաւախբահայութեան օժանդակութիւն գործին մասնակցութիւն ցուցաբերելը եւ այլն։

Նոր Զուղայի Հայութեաց Բարեգործական Ընկերութիւնն արւեստը զարգացնելու, հայունու ձեռարւեստը բոլորին ծանօթացնելու, ընտանիքների նիւթականն ապահովելու եւ տնային տնտեսութիւններին աշխատանք տրամադրելու միտումով, իր մնայուն վաճառանոցից բացի, սկսեալ 1998 թականից, 15 տարիներ շարունակ, ամառախին արձակուրդներին, ա. Ամենափրկչեան Վանքի ցուցահանդէսների սրահում, կազմակերպել է ձեռարւեստի ցուցահանդէս-վաճառք, որտեղ իրաքանչիւր այցելու կարող է վայելել հայի նորանաշակ աշխատանքը։ 2013 թականի օգոստոսին նոյնայէս կայացաւ ամենամեայ ցուցահանդէս-վաճառքը, որի բացումը կատարւեց Սպահանի Հայոց Թեմի առաջնորդ գերշ. Տ. Բարգէն եպս։ Զարեանի ձեռամբ եւ ինչպէս միշտ ցուցադրուած իրեն եզակի էին իրենց բազմազանութեամբ, գունագեղութեամբ ու բազմերանգութեամբ։

Ընկերութիւնը Հայ Կանանց Գրութեան Միութեան հետ համատեղ նախաձեռնութեամբ, «Հայ Կնոջ Տարաւայ» առթիւ կազմակերպեց նաեւ Նոր Զուղայի հին եւ նոր ձեռագործներից բացադիկ ցուցահանդէս, իսկ իր 120-ամեակի առթիւ, բազմամեայ գործունելութիւնը լուսարձակի տակ առնելու նպատակով՝ իրագործեց իրայատուկ ցուցահանդէս՝ կատարւած աշխատանքների լուսանկարներով, Միութեան արխիւներով եւ արդէն հնութիւն դարձած իրերով։

Բարեգործական Ընկերութիւնը համահայկական նշանակութեամբ աշխատանքներին նոյնայէս իր մասնակցութիւնն է ցուցաբերել, որոնց շարանում կարելի է թարկել ամենամեայ հեռուստամարտոներին նիւթատութիւն կատարելը, սիրահայութեան օժանդակութեան գործին մասնակցութիւն ցուցաբերելը եւ այլն։

Ուժ ու կորով ենք մատյում Նոր Զուղայի Հայութեաց Բարեգործական Ընկերութեան անդամութիւններին՝ յաջողութիւն ցանկանալով նրանց իրենց նիւթական գործում եւ կեանքի բոլոր ասպարէզներում։

ԲԱՆԱԽՈՍՎԱՆ-ԳԵՂԱՐԻԵՍՏԱՎԱՆ ԵՐԵԿՈՅ՝ ՆԻՒՐԻԱԾ «ՀԱՅ ՄՈՐ ՏԱՐԻԱՆ»

Հինգշաբթի՝ դեկտեմբերի 19-ի երեկոյեան, Նոր Զուղայի Հայոց Ազգային Կրթահամալիրի «Ալենուշ Տէրեան» սրահում, նախաձեռնութեամբ Հայ Ուս. Զիարմահալ Միութեան Նոր Զուղայի Մասնաճիշի Վարչութեան, տեղի ունեցաւ «Հայ Մօր Տարւան» նիրակած միջոցառում, որտեղ ներկայ էին Ապահանի Հայոց Թեմի առաջնորդ գերշ. Տ. Բարգէն եպս. Զարեանը, Շահինշահրի հայ համանքի հոգեւոր տեսուչ հոգչ. Տ. Անանիա Վլոդ. Գումանեանը, հոգեւորականաց դասը, Թեմի ազգային մարմինների ու միութիւնների ներկայացուցիչները եւ Միութեան անդամ-ուիթինները:

Միջոցառումը բացւած յայտարարեց հանդիսավար Վեհանուշ Խուդաբախշեանը՝ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա Վեհափառի «Հայ Մօր Տարիայ» հոչակագրից հատածի ընթերցմամբ, որից յետոյ բեմ հրաւիրեց օրիայ բանախօս հոգչ. Տ. Անանիա Վլոդ. Գումանեանին: Հայր Սուրբն իր խօսքն ավեց հետեւեալ տողերով. «Երանի բոլորս Շիրազի տաղանդն ունենայինք, որպէսզի այնքան գեղեցիկ նկարագրէնք մեր սէրը մեր մայրերի հանդէպ: Երանի այնքան ուժ ունենայինք, որ կարողանայինք աստղեր նւիրել մեր մայրերին, կամ մեր սիրտը հանէինք ու նւիրէինք նրանց, որ տեսնէին մեր մեծ սէրն իրենց հանդէպ: Բայց կարծում եմ դրա կարիքը չունի ոչ մի մայր, որովհետեւ մեր որդիական սէրը չնչին է նրանց անսահման մայրական սիրոյ համեմատ»:

Բանախօսն անդրադառնալով հայ մօր տիպարին եւ ազգային-հասարակական կեանքում ունեցած նրա դերակատարութեանը, յատկապէս Սուէ Մայրիկին, Դիանա Արգարին, Լուսինէ Զաքարեանին, աւելացրեց. «Հայ կնոջ եւ Հայ մօր նոր ու անզուգական չափանիշերը սահմանեցին Հայ կանայք, յատկապէս յետեղունեան տարիներին, երբ Հայրենի Հողից զրկւելով, ստիպւած եղան ապաստանել անծանօթ ու խորթ երկրներում եւ նրանց անչափելի զոհողութիւնների, նւիրումի ու հաւատի յոյսով էր, որ Հայ ազգը յառնեց մոխիրներից, ոտքի կանգնեց եւ իր երթը շարունակեց

դէպի գալիքներ: Այդ ժամանակ էր, որ հայրենի բնօրունի յուշն ու յիշատակն իր զաւակներին փոխանցելը, դարձաւ Հայ կնոջ նոր դաւանանքը, որպէսզի ազգը դիմանայ եւ ազգի ապագայ սերունդներն իրենց իրաւունքների տէրը դառնալու բախտին արժանանան»:

Հայր Սուրբն իր խօսքի վերջին բաժնում կարեւորելով 21-րդ դարում հայ մօր ունեցած դերակատարութիւնը, ասաց, որ հայ մայրը պէտք է մնայ, բարոյական, հոգեւոր ու ազգային արժէքների ճառագայթող ներկայութիւն եւ պատասխանատութեան խոր գիտակցութեամբ ու լրջութեամբ պէտք է տէր կանգնի մատաղ սերնդին ու հայունիքին:

Այնուհետեւ ծրագիրը շարունակեց գեղարւեստական յայտագրով, որտեղ ասմունքով հանդէս եկան՝ Վեհանուշ Խուդաբախշեանն ու Նոռա Շահիշանեանը, իսկ գեղեցիկ ձայներով երգեցին՝ մասնաճիշի «Մեղեդի» մանկա-պատանեկան երգչախմբի անդամ Վանէ Օրոշեանը եւ ս. Ամենափրկչեան Վանքի «Տարեւ» երգչախմբի անդամներ՝ Փարելի Մահմազեանը, Ժաքին Շահիշանեանն ու Անասիկ Ցովսէփեանը՝ ղեկավարութեամբ Համիկ Ալեքսանդրանի:

Ծրագիրն իր աւարտին հասաւ գերշ. Տ. Բարգէն եպս. Զարեանի հայրական խօսքերով, որտեղ Սրբազն Հայոց շնորհաւորելով «Հայ Մօր Տարին», ասաց. «Հայ մօր արժանիքների մասին կարելի է շատ երկար խօսել, բայց ես Հայ մօր մասին խօսելիս ասում եմ մի քանի ճշմարտութիւններ՝ նւիրում, զոհողութիւն, խոնարհութիւն եւ հեղութիւն»: Թեմակալ առաջնորդն անդրադառնալով հայ մօր տիպարին՝ աւելացրեց. «Մենք կարող ենք թւել ու թւել Հայ մօր զոհաբերութիւնները, սակայն Հայ մօր պարտականութիւնն աւելին է: Նա պէտք է Հայ-քրիստոնէական դաստիարակութիւն տայ իր զաւակին: Ինչքան դժւար է մայր եւ առաւել Հայ մայր դառնալը, քանի որ նա պէտք է ունենայ բարոյականութիւն՝ իր զաւակներին դաստիարակելու ու ընտանիքի սիւններն ամրապնդելու համար»:

ԿԵՎԱՔԸ Ն.Ջ. ՀԱՅ Մ.Մ. «ԱՐԱՐԱՏ» ՄԻՈՒԹԻՒՆՈՒՄ

ՊԱՏԳԱՄԱԻՐՈ ՌՈԲԵՐՏ ԲԵԳԼԱՐԵԱՆԻ ԱՅՅԸ

Սպահանի եւ հարավային իրանահայութեան պատգամաւոր՝ Ռոբերտ Բեգլարեանը, Նոր Զուղա ժամանումների ծրագրի մեջ յաճախակիօրէն ունենում է պաշտօնական ոչ-պաշտօնական հանդիպումներ՝ Ն.Ջ. Հայ Մ.Մ. «Արարատ» Միութեան Կենտրոնական Վարչութեան անդամների հետ: Հանդիպումների ժամանակ մօտիկից ծանօթանում է Միութեան ծառալած աշխատանքներին, տարբեր բնագաւառներում ձեռք բերած յաջողութիւններին, նաև խնդիրներին ու դժվարութիւններին, եւ հարկ եղած պարագաներում իր աջակցութիւնն է ցուցաբերում Միութեանը:

ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԻՒՆ՝ «ԿՈՌԻՆԿ» ՀԱՄՈՅԹԻ ՊԱՏԻՒՆ

Արարական Միացեալ Էմիրութիւններում կայացած «Կոռոնկ» համոյթի համերգից վերադառնալուց յետոյ՝ համոյթի անդամ-ուիթների ծնողները նոյեմբերի 11-ի երեկոյեան, Միութեան յարկի տակ կազմակերպել էին ընդունելութիւն ի պատի «Կոռոնկ» համոյթի, որին բացի համոյթի անձնակազմից հրավիրած եւ ներկա էին Կենտրոնական Վարչութեան ներկայացուցիչները, Մշակութային Միաւորի Վարչութեան անձնակազմը եւ ծնողները:

Ծնողների անունից ներկաներին ողջունեց, ապա շնորհաւորանքի ու շնորհակալական խօսքով ելոյթ ունեցաւ Ալենուշ Մարտոյեանը, ապա խօսքը փոխացեց Կենոր. Վարչութեան անդամ Վարուժ Մինասեանին, ով շնորհակալական խօսքերի կողքին թարկեց այն անձանց անունները, ովքեր հիւրընկալման առումով սատար էին հանդիսացել պատկրակութեանը: Ազնուհետեւ գեկոյցի տեսքով արտայայտեցին համոյթի գեղարւեստական դեկավար՝ Ռիմա Սիմոնեանը, խմբին ընկերակցող Մշակութային Միաւորի Վարչութեան նախագահ Քարմէն Ղեւեանը, ընդի. պատասխանատու Լորեթա Դաւթեանը: Իրենց շնորհակալութիւններն ու տպաւորութիւնները կիսեցին նաև Միեր Խուդաբախշեանն ու պարախմբի աւագ անդամ Նարէ Ասատրեանը: Եւ այսպէս իրաքանչիւրն իր ներթին իրենց ապրած հետաքրքիր պահերի, քաղցր յուշերի ու յաջող ելոյթի մասին խօսելով՝ նոյն ուրախ ու բարձր տրամադրութիւնը փոխանցեցին ներկաներին:

ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԻՒՆ Ն.Ջ. ՀԱՅ Մ.Մ. «ԱՐԱՐԱՏ» ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻՆ ԱԶԱԿՑՈՂ ՄԻՈՒԹԵՆԱԿԱՄԱՆՆԵՐԻ ՈՒ ԱՆՀԱՏՆԵՐԻ ՊԱՏԻՒՆ

Թէեւ իրաքանչիւր ազգային գործիչ իր կամքով ու առանց որեւէ սպասելիք է մասնակցում ազգային նպատակներին ուղղած աշխատանքներին, սակայն դեկավարութեան կողմից ուշադրութեան արժանանալը դառնում է ոգեւորիչ ուժ՝ առաւել աշխոյժ մասնակցելու եւ ակտիւ գործներութիւն ծառալելու՝ ի խնդիր համայնքային կեանքի բարելաւմանն ու աժխուժացմանը: Այսպիսի մի միջոցառում էր՝ Ն.Ջ. Հայ Մ.Մ. «Արարատ» Միութեան 2012-2013 թթ. գործներութեան աւարտի առթիւ կազմակերպած ընդունելութիւնը, որ ընթրիփ-երեկոյի տեսքով, ուղբար՝ դեկունմբերի 6-ի երեկոյեան ի մի բերեց միութենական կեանքի վերելքին աջակցող վարչական ու ոչ-վարչական պատասխանատու հանգամանքով մի մեծ բանակի, որոնց անշահախընդուրի գործներութեան շնորհիւ Միութեան եւ Շահինշահրի Մասնաճիւղի երկամեայ գործներութիւնը, Միութեան բա-

աջակցող վարչական ու ոչ-վարչական պատասխանատու հանգամանքով մի մեծ բանակի, որոնց անշահախընդուրի գործներութեան շնորհիւ Միութեան եւ Շահինշահրի Մասնաճիւղի երկամեայ գործներութիւնը, Միութեան բա-

ժամանութեան անդամ-ուհիների համագործակցութեամբ հասաւ իր յաջող աւարտին:

Միութեան Կենտրոնական Վարչութեան կողմից կազմակերպաւած գնահատանքի երեկոն, ողջոյնի խօսքով բացեց օրուայ հանդիսավարութի Նայիրի Թահիմազեանը: Նա անդրադառնալով երեկոյի կազմակերպման նախակներին, խօսքը փոխանցեց Կենտրոնական Վարչութեանը, որի անունից ելոյց ունեցաւ Վարուժ Մինասեանը: Պրճ. Մինասեանը, որ մինչեւ վերջին ամիսները Կենտրոնական Վարչութեան նախագահի համգամանքով, վարուժ էր Միութեան աշխատանքները, իր արտայայտութիւնների մեջ շնորհակալական խօսքերի կողքին ասաց. «Միութեան կեանքում եթէ արձանագրւում են յաջողութիւններ, ուա համարւում է բոլորիս յաջողութիւնը, եւ եթէ լինում են բացթողումներ ու դժւարութիւններ -որ յաճախ կապւած են լինում հնարաւորութիւնների սահմանապակ լինելուն-դարձեալ վերագրւում է մեզ իւրաքանչիւրիս, իսկ յաջողութեան համար անհրաժեշտ են արդիական հնարաւորութիւններ, որի մասին խօսելիս նկատի ունենք ոչ միայն արդիական սարքաւորումների, այլ նաև նոր գործելառոճի, զեկավար ուժի ու աշխատանքին լաւատեղեակ մարդուժի մասին, որոնք կարող են մեծ դերակատարութիւն ունենալ ազգային-միութեան աշխատանքների յաջող ընթացքին»: Նա իր խօսքը աւարտեց շնորհակալական խօսքերով ուղղած Սպահանի Հայոց Թեմի Առաջնորդ գերշ. Տ. Բարգէն եպս. Զարեանին, Խալ. Խորհրդարանում Սպահանի եւ հարաւային իրանահայութեան պատգամաւոր Ռոբերտ Բէգլարեանին, ազգային իշխանութեանը, շրջանիս Հայ Դատի Յանձնախմբին ու միութեան կանոնադրութիւններին իրականացաւ ծրագրերին սատար հանդիսանալու եւ համագործակցութեան համար: Կենտրոնական Վարչութեան խօսքին յաջորդեց՝ գնահատագրերի շնորհում Շահինշահրի Մասնաճիւղի Վարչութեան անձնակազմին, Միութեան Երեցների, Մշակութային, Մարզական եւ Ուսանողական միատրների վարչութիւնների ու Սկաուտական Միաւորի Գերագոյն Մարտմի անձնակազմներին, միատրների բաժանմունքների պատասխանատուններին, Կարգապահական Կազմին, Ֆուտբոլի Յանձնախմբին, 24 եւ 25-րդ Գարնանային Խաղերի, 21 Սեպտեմբերի ու Ամանորի հանդիսութիւնների գործադրի յանձնախմբերին եւ մի շարք անձանց, որոնց համագործակցութեան շնորին իր յաջող աւարտին է հասել Միութեան երկամեայ բեղուն գործելունը:

Գնահատագրերը յանձնեցին Կենտրոնական Վարչութեան անդամներ Նապիկ Մելիքեանը, Միգանուշ Տէր Մարտիրոսեանը, Վարուժ Մինասեանը, Նորիկ Պողոսեանը, Էդուարդ Ղազարեանը եւ Զարեհ Ցովսէկիեանը:

Երեկոն լի էր հետաքրի արտայայտութիւններով, շնորհաւորանքի ու շնորհակալական խօսքերով եւ կենդանի երաժշտութեան ներքոյ ուրախ ժամանցով:

ՆՈՐ ՏԱՐԻԱՆ ԸՆԴԱՌԱՋ՝ ՎԱՃԱՌՈՒ-ՏՈՆԱՀԱՆԴԻՍ Ն.Զ. ՀԱՅ Մ.Մ. «ԱՐԱՐԱՏ» ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՄՐԱՀՈՒՄ

Ուրբաթ՝ դեկտեմբերի 13-ի ամբողջ օրը, Ն.Զ. Հայ Մ.Մ. «Արարատ» Միութեան յարկի տակ տօնական էր: Առիթը Նոր Տարայ առթիւ կազմակերպաւած վաճառք-տօնահանդէսն էր, որ համախմբել էր Նոր Զուղայի հայ հասարակութեանը: Միութեան Կենտրոնական Վարչութեան նախաձեռնած վաճառքին (ի նապատ միութիւնների) մասնակցում էին Ն.Զ. Հայուինաց Բարեգործական Ընկերութիւնը, Փերիոյ Կրթասիրաց Միութիւնը եւ Հայ Ուս. Զահարմահալ Միութեան Նոր Զուղայի Մասնաճիւղը, իսկ «Արարատ» Միութեան Երեցների Միաւորը, ինչպէս միշտ, ամբողջ օրը ապահովեց այցելուների ժամանցը՝ մատուցելով Միաւորի անդամ-ուհիների միջոցով պատրաստած ըմպելիքներ, աւանդական ճաշեր ու այլ ուտեսներ, ինչպէս նաև կազմակերպել էր խաղեր: Այս կարգի իրականացող ամենամեայ վաճառքն առիթ է ընծեռում նաև համայնքի անդամներին՝ ունենալու յատկապէս Նոր Տարայ թեմաներով ձեռարեստի եւ ոչ-ձեռարեստի վաճառք:

Արժէ նշել, որ նման տօնավաճառքների ընթացքում միութիւնները, ուտեսների պատրաստմանն ու վաճառքին մասնակցում են իրենց վարչական կազմով ու ամբողջ անդամ-ուհիներով:

ՅՈՒՆԵՐԵԿՈՅ՝ ՆԻՒՐԻԱՇ ԻՐԱՆԻ ԱՐՀԵՍՏԱԿԱՆ ԲԱՆԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՀԱՅՐ՝ ԴԿՏ. ՊՐՖ. ԿԱՐՈ ԼՈՒԿԱՍԻՆ

«Ճանաչենք մեր հայ գիտնականներին, քանզի նրանք են մեր ճանաչման եւ ինքնահաստատման բանալին»:

Նախաձեռնութեամբ Ն.Զ. Հայ Մ.Մ. «Արարատ» Միութեան Ուսանողական Միաւորի եւ հովանաւորութեամբ Միութեան Կենտրոնական Վարչութեան, հինգշաբթի՝ դեկտեմբերի 19-ի երեկոյեան տեղի ունեցաւ յուշերեկոյ՝ նիրած «Իրանի արհեստական բանականութեան եւ ոռոտիկի գիտութեան հայր» կոչմանն արժանացած դկտ. պրֆ. Կարօ Լուկասին: Երեկոյի առթիւ հարիւրած էր բանախօսելու՝ հայ ժողովորդի բարեկամ՝ Թեհրանի Աստղագիտութեան Կենտրոնի բարձրաստիճան խորհրդական եւ գիտական կազմի անդամ դկտ. Սէլետ Հոչաթոլիհաղ Հոսէնին եւ պրֆ. Լուկասի այրին՝ Թեհրանի Համալսարանի հասարակագիտութեան ֆակուլտետի վարիչ եւ դասախոս դկտ. Էմիլիա Ներսիսեանը:

Ողջոյնի եւ բարիգալստեան խօսքում հաղորդավարուիի Կարին Տէր Մարտիրոսեանն ասաց. «Հնարաւոր չէ նման մի յուշերեկոյի սահմաններում ճանաչել դկտ. պրֆ. Կարօ Լուկասին. միայն պիտի փորձել մասսամբ մօտենալ այն մեծ անհատականութեանը եւ այն մեծ վաստակին, որ նա թողեց մարդկութեանը, որի միջոցով պիտի ճանաչենք ինքներս մեզ, քանզի նա որպէս մարդ եւ որպէս իրանահայ՝ մի մասնիկն է մեր

էութեան ու մեծ հպարտութեամբ պիտի բարձրաձայնենք, որ նա ծնունդն է նոր Զուղայի»:

Բացման խօսքից յետոյ, դկտ. Հոսէնին գնահատանքի խօսք ուղղեց երեկոյի կազմակերպիչներին, որ նման միջոցառումներով մեծարում եւ ծանօթացնում են իրանահայ գիտնականներին: Նա նաև իր սէրն ու յագանքը յայտնելով հայերի հանդէպ, մեծ պարծանք համարեց իր աշակերտելը Լուկասին, ապա անդրադարձաւ դկտ. Ներսիսեանի ու նրա ծնողների հակիրճ կենսագրականին եւ թարկեց գիտութեան ասպարէզում նրա ծաւալած գործնէութիւնը, ապա կենսուրնացաւ պրֆ. Լուկասի կենսագրականին եւ գիտական ոլորտում Իրանին մասուցած նրա բարձր ու անգնահատելի ծառայութիւնների մասին, որի համար ոչ միայն ճանաչել է որպէս «Իրանի արհեստական բանականութեան եւ ոռոտիկի գիտութեան հայր», այլ նաև՝ «Ուսումնասիրութեան մարգարէ»:

Բանախօսի ասութեամբ՝ Իրանում «1000 յօդիած» տիտղոսով գիտնականները 4-ն են՝ Սէլետ Մոհիմմադ Մոհիթ Թաբաթարայի, Փառիզ Շահրիարի, Իռաջ Աֆշառ եւ Կարօ Լուկասը. Վերջինս 1191 գիտական յօդիածի հեղինակ է: Նա զարմանքով նշեց, որ 60-ամեայ գիտնականի համար սա հսկայական աշխատանք է, որից մեծամասնութիւնը պատկանում է նրա կեանքի վերջին տարիներին: Թւարկեց նաև նրա ծաւալած այլ աշխատանքները եւ աւելացրեց. «Նա յաւածանոթ լինելով հայոց պատմութեանն ու մշակոյթին, հայածանաչութեան մի նոր դուռ բացեց իմ առջեւ. այն չ՝ «Անւանի հայեր» գիրքը գրելու մտայլացումը, որ մօտ ապագայում պիտի լոյս տեսնի»: Նա պրֆ. Լուկասին գնահատեց, որպէս մարդկային բարձր արժանիքներով օժտւած անձ, իսկ հայ մշակոյթը բնութագրեց այսպէս. «Հայ մշակոյթը, փայլիող մարդարիտներով լեցուն՝ ալիքաւոր ովկիանոս է, որին պիտի ճանաչել»:

Բանախօսը Լուկասի ընտանեկան լուսանկարների ցուցադրումով եւ լուսանկարների հետաքրքիր մեկնաբանութեամբ յետադարձ հայեացը նետեց նրա ընտանեկան ջերմ կեանքին ու աւարտեց Կարօ Լուկասի շիրմաքարի լուսանկարի բացատրականով, եւ զարմանքով ու գնահատանքով խօսեց քարից կերտած շիրմաքարերի մասին՝ ասելով. «Քարը հայի ձեռքում նման է մոմի»: Նա ակնարկելով Ադրբէջանի պետութեան կողմից հին Զուղայի գերեզմանոցի խաչքարերի ոչնչացանմը՝ նշեց, որ մի տեսանիւթում տեսել է, թէ ինչպէս են մի հայկական գերեզմանոց ոչնչացնում եւ որ ինքը մեծ ցաւ է ապրել ու սրտի խորքում արտասել է, եւ ասաց. «Եթէ զեղցիկը ճանաչելու եւ գնահատելու մի փոքր զգացողութիւն ունենային՝ նման տգէտ արարք չէին կատարի»: Վերջում Աերկաներին հրավիրեց մէկ րոպէ լուրթեամբ յարգել Կարօ Լուկասի վառ յիշատակը, որից յետոյ ցուցադրւեց դկտ. Հոսէնի հետ ունեցած հարցազրոյցը, որ նոյն օրը կատարել էր Ուսանողական Միաւորի Վարչութեան նախագահ՝ Նարբէ Զարդն Դաւուդը:

Դասախօսը հարցազրոյցում ասել էր, որ հայութեան մասին առաջին անգամը լսել է իր մայրիկից, իսկ հայ մշակոյթի ու պատմութեան հետ հիմնական իր ծանօթութիւնը կապեց համալսարանական շրջանում նոր-շուրջայեցիներ՝ Իրանում «Աստղագիտութեան մայր» կոչմանն արժանացած դկտ. Ալենուշ Տէրեանին եւ Իրանի «Արթեստական բա-

նականութեան ու ոռրոտիկի գիտութեան հայր» դկտ. Կարօ Լուկասին: Նա նաև խօսել էր հայութեան վերաբերեալ իր ապագայ ծրագրերի մասին, որոնք են՝ մօտ ապագայում լոյս տեսնող Կարօ Լուկասի կեանքն ու գործնելութիւնը եւ համրագիտարամի մակարդակով «Անաւանի հայեր» խորագրով գրքերը, որոնցով նպաստակ ունի արտացոլել Իրանի գիտութեան, մշակոյթի եւ քաղաքակրթութեան զարգացման ու վերելքի ուղղութեամբ իրանահայութեան մեծ դերակատարութեանը: «Ես բախտ եմ ունեցել շփւել հայ առաջնակարգ գիտնականների հետ եւ իմ ճանաչումը հայ հայրենակիցներից՝ նորարարութիւնն է, հաստատակամութիւնը եւ խոր իմաստունութիւնը», ասել էր նա հարցազրոյցի պահին:

Յաջորդի դասախօսութեամբ հանդէս եկաւ դկտ. Ներսիսեանը: Նա եւս իր հերթին շնորհակալական խօսք ուղղելով երեկոյի կազմակերպիչներին, նախ բացախտեց Լուկասի բնաւորութեան վառ գծերը, ապա մասնագիտական դասախօսութիւն կարդաց՝ ուսումնառութեան գործելատնի մասին եւ ասաց. «Հնարաւոր չէ նոյն սիստեմը կիրառել բոլոր ուսանողութեան համար. պիտի ճանաչել ուսանողի կարողութիւնները, նպատակներն ու սպասելիքները, սրանք այն կէտերն են որ Լուկասը կարեւորում էր եւ գուցէ նրանով էր, որ վայելում էր ուսանողների սէրն ու յարգանքը»: Նա նաև անդրադաւ հասարակական յարաբերութիւնների կարեւոր կէտերին ու բնութագրեց մարդկային բանականութիւնն ու նրա դրսեւորման բազմաթիւ ձեւերը:

Վերջում տեղի ունեցաւ յուշանւէրների յանձնում եւ համեստ հիւրասիրութիւն: Երեկոյին Աերկայ էին ազգային իշխանութեան եւ մարմինների, շրջանիս Հայ Դատի Յանձնախումբի Աերկայացուցիչները, հայ եւ պարսիկ դասախօսներ, ուսանողներ, միութենականներ եւ դկտ. Լուկասի յիշատակը յարգող այլ Աերկաներ:

Նշելի է, որ սա դկտ. Հոսէնի Յ-րդ դասախօսութիւնն էր, որ ունեցել է Միութեան Ուսանողական Միաւորի նախաձեռնութեամբ՝ առաջինը դկտ. Ալենուշ Տէրեանին նւիրած մեծարանքի մի երեկոյի, երկրորդը՝ «Անաւանի իրանահայեր» թեմայով դասախօսական երեկոյի, եւ երրորդը՝ Վերը նշանակած գեղարվեստական բազմաթիւ ձեւերը:

ՀԱՅ ԵՐԳԻ ԵՒ ԱՍՄՈՒՆՔԻ ԳԵՂԵՑԻԿ ԵՐԵԿՈՅ ՇԱՀԻՆՇԱՀՐՈՒՄ

Չորեքշաբթի՝ 2013 թւականի դեկտեմբերի 4-ի երեկոյեան ժամը 8-ին, Շահինշահրի Հայոց Ազգային «Սրբոց Վարդանանց» Դպրոցի սրահը մարդաշատ էր: Ն.Զ. Հայ Մ.Մ. «Արարատ» Միութեան Շահինշահրի Մասնաճիւղի Մշակութային Միաւորն իր երկամեայ գործունէութեան աւարտին կազմակերպել էր ասմունքի եւ երգի երեկոյ, որին ներկայ էին Սպահանի Հայոց Թեմի թեմակալ առաջնորդ գերշ. Տ. Բարդէն եպս. Չարեանը, Շահինշահրի հոգեւոր տեսուչ հոգէ. Տ. Անանիա վլրդ. Գունանեանը, արժն. Տ. Վազգէն քին. Քէօշկէրեանը, Սպահանի Հայոց Թեմի Պատգամաւորական Ժողովի Դիւանի, Թեմական եւ Կրօնական խորհուրդների, ազգային մարմինների, Ն.Զ. Հայ Պատի Յանձնախմբի, Շահինշահրի Հայ Համայնքի Վարչութեան, Նոր Ջուղայի եւ Շահինշահրի միութիւնների, «Արարատ» Միութեան Կենտրոնական Վարչութեան Շերկայացուցիչները եւ մեծ թուվ արևստասէր ժողովուրդ:

Ծրագրի բացումը կատարեց Մշակութային Միաւորի Վարչութեան անդամ տկն. Վիոլետր Յարութիւննեանը, ով Միաւորի երկամեայ գործունէութեան գեկոյցը ներկայացրեց հանդիսատեսին, որից յետոյ բեմը տրամադրեց գեղարևստական խմբին:

Նախ օրուայ հաղորդավար Թովմա Գալստաննեանը ողջունելով բոլորին՝ մարդկային կեանքի պատմութեան ընթացքում արևստի դերակատարութեանն ու կարեւորութեանն անդրադառ-

նալով՝ այն համարեց մարդու ստեղծագործական կարողութեան համար անհրաժեշտ պահանջ, որն իր մէջ մարմնաւորում է գեղեցկութիւնը եւ անբաժան է մարդուց: Նա իր խօսքի ընթացքում ասաց. «Արևեստի բոլոր տեսակները ծառայում են արևեստներից մեծագոյնին՝ երկրի վրայ ապրելու արևեստին, որը մարդավայել եւ աստւածրնկալ դարձնելու համար՝ պէտք է քաղաքակրթութիւն: Վերջինս բաղկացած է հոգեւոր եւ նիւթական անբաժանելի մասերից: Այն կառուցւած է մարդկութեան տքնածան աշխատանքի նիւթական եւ հոգեւոր հիմքի վրայ՝ ամբողջ պատմութեան ընթացքում: Իսկ քաղաքակրթութեան ոգին մշակոյթն է, առանց որի չէր լինի ոչ մի գլուխգործոց, վեր չէին խոյանայ եգիպտական բուրգերը, չէին կառուցւի չինական մեծ պատր, Հայոց Զւարթնոցն ու աշխարհի հին ու «նոր» հրաշալիքները»: Հաղորդավարը շեշտելով, որ հայ մշակոյթի ճիւղերից գեղեցկագոյնն է հայ երգը, երաժշտութիւնն ու ասմունքը, շարունակեց. «Երաժշտութիւնը բացադիկ երեւոյթ է՝ մշակոյթի ամենանուրբ, միեւնոյն ժամանակ՝ ամենաազդեցիկ ոլորտներից մէկը: Մարդն այն կարող է օգտագործել որպէս հզօր զէնք՝ կատարելագործելու եւ ստեղծագործելու համար, նաև՝ կործանելու եւ ոչնչացնելու նպատակով, որովհետեւ երաժշտութիւնը որոշակի էներգիայի, զգացմունքների եւ մտքերի կրող է»:

Գեղարևստական դեկավարների՝ մեներգների պատասխանատու Մեղեդի Քալաթար-Օհաննեանի եւ ասմունքի բաժնի պատասխանատու Նոր Ջուղայի Հայ Մարզա-Մշակութային «Արարատ» Միութեան Մշակութային Միաւորի «Կոռունկ» Ասմունքի խմբի աւագանդամանուիկի Լեռնիկ Ծատուրեան-Ղազարեանի միջոցով պատրաստած ասմունքի եւ երգ-երաժշտութեան երեկոն ընդգրկում էր «Սիրոյ գիշեր», «Կարուսել», «Բլբովի հիդ», «Երբ խանդում ես ինձ», «Սիրու կսպասեմ», «Էս ով ինձ անիծեց», «Վայ քարին, վայ սարին», «Իմ անուշ տափի», «Երգիր ինձ համար» դասական եւ արդի ասմունքներն ու երգերը, որոնք հանդիսատեսին մատուցեցին՝ Լիդուշ Քամարզարեանի, Ալիս Մկրտչեանի, Այլին Քեշիշեանի, Արիս Քեշիշեանի եւ Արութին Հախնազարեանի միջոցով՝ արժանանալով

Աերկամերի բարձր գնահատանքին եւ ծափողչոյներին:

Նշենք, որ ամբողջ երգերի նաև մերի գործիքաւորումը, միաժամանակ նաև ծրագրի ընթացքում որպես ձայն ապահովողն էր համայնքի շնորհաշատ երիտասարդներից Մարտիկ Յովհաննին սեանը:

Ծրագրի աւարտին, փակման խօսքի ընթացքում, Առաջնորդ Սրբազն Հայոն իր հայրական պատգամը փոխանցեց Աերկամերին՝ գնահատելով ծրագրի կազմակերպիչ եւ մասնակից անձանց: Թեմակալ առաջնորդը ողջունելի երեւոյթ համարեց համայնքում օրըստորէ զարգացող մշակութային եւ

միութենական կեանքը, եւ ուժ ու կորով մաղթեց բոլոր այն անձանց, ովքեր մեծապէս արժէքաւորելով հայ մշակոյթի դերն ու կարեւորութիւնը՝ սփիւրեան պայմաններում մարուր եւ արժանի հայկական կեանք պահպանելու եւ զարգացնելու նպատակով, չեն խնայում իրենց տաղանդն ու թանկագին ժամանակը:

Զեռնարկից յետոյ, Մշակութային Միաւորի միջոցով հիւրընկալւեցին հոգեւոր հայրերը, Նոր Զուլայի ու Շահինշարի ազգային մարմինների եւ միութիւնների հրավիրեալ ներկայացուցիչներն ու ծրագրի մասնակիցները: Մտերիմ մթնոլորտում Ն.Զ. Հայ Մ.Մ. «Արարատ» Միութեան Կենտրոնական Վարչութեան անունից սրտի խօսք ասաց արև. Վարուժ Մինասեանը, գնահատելով Մշակութային Միաւորին ու ծրագրին իրականացնող անձնակազմին, եւ անդրադառնալով Շահինշարի միութենական կեանքն առաւել եւս զարգացնելու նպատակով կառուցող հաւաքատեղիի շինարարական աշխատանքին, վստահութիւն յայտնեց, որ Շահինշարում կայ այն ուժականութիւնը, որով նոր փով է բացելու համայնքի մարզա-մշակութային կեանքի զարգացման ընթացքում: Պրճ. Մինասեանը շեշտեց, որ «Արարատ» Միութեան Կենտրոնական Վարչութիւնը, ինչպէս միշտ, այժմ եւս պատրաստ է լսելու եւ վերահասու լինելու Միութեան Շահինշարի Մասնաճիւղի խնդիրներին:

Առաջնորդ Սրբազն Հայրը ես կրկին անգամ իր գնահատանքի խօսքն ուղղեց ծրագրի կապակցութեամբ աշխատած անձանց եւ Մշակութային Միաւորին՝ երկամեայ գործունէութեան ժամանակաշրջանի լրման առթիւ, եւ յորդորեց անդամներին, որ նոյն եռանդով իրենց մասնակցութիւնն ու համագործակցութիւնը բերեն ապագայ կազմերի աշխատանքների ընթացքում:

Նշենք, որ հիւրասիրութեան պահին Մշակութային Միաւորի աշխատանքների համար նիւթական խոշոր նիւրատութիւններ կատարեցին Ն.Զ. Հայ Կանանց Գիութեան Միութեան, Սպահանի Հայոց թեմի Թեմական եւ Կրօնական խորհուրդների նաև Շահինշարի Հայ Համայնքի Վարչութեան կողմից:

ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Սպահանի Հայոց Թեմի 58-րդ Պատգամատրական Ծողովի Բ հերթական նիստը գումարեց ուրբաթ, 2013 թվականի նոյեմբերի 29-ի առաւտեան՝ նախագահութեամբ Սպահանի Հայոց Թեմի առաջնորդ գերշ. Տ. Բարգէն եպս. Զարեանի եւ ներկայութեամբ շրջանների պատգամատրերի, հոգեւորականաց դասի ներկայացուցիչների, Թեմական ու Կրօնական խորհուրդների, Հաշեքննիչ Մարմնի եւ Ժողովի կողմից հրահրեալ ազգայինների:

Նիստի բացումը կատարեց գերշ. Սրբազն Հօր աղօթքով, որից յետոյ անցնելով օրակարգին՝ ժողովականների կողմից հիմնականում քննարկեցին եւ հաստատեցին չորս խոշորագոյն շինարարական աշխատանքների նախագծերն ու դրանց իրագործման նախնական փուլի նախահաշիները: Սոյն շինարարական աշխատանքներից երկուսը՝ Թոհիդ պողոտայի թեմապատկան կալածի վրայ առևտրական համալիրի եւ ս. Ամենափրկչեան Վաճիք դիմացի կալածի վրայ հինգ խանութների կառուցումը՝ շահագործման հանգրանից յետոյ ծառայեցելու են Սպահանի Հայոց Թեմին՝ որպէս եկամտաբեր նոր աղբիւրներ:

Շինարարական աշխատանքների շարանում հաստատեցին նաև Ն.Զ. Հայ Մ.Մ. «Արարատ» Միութեան նորոգութիւնների նախագիծը՝ հիմնականում սրահի եւ խոհանոցի նորոգութիւնները, եւ երիտասարդ ընտանիքների համար բնակելի համալիրի կառուցումը՝ շուրջ 30 բնակարաններով՝ ս. Ամենափրկչեան Վաճիքն կից թեմապատկան կալածի վրայ: Յատկանշական է, որ նշանակած նախագծերի փաթեթները Թեմական Խորհրդից ստանալուց յետոյ, մասնագիտական ուսումնասիրութեան էին ենթարկւել Պատգամատրական Ժողովի Կալածա-Տնտեսական Յանձնաժողովի կողմից:

Ժողովը գրադաւու նաև ընթացիկ տարրայ բիւթէի որոշ գլուխների վերանայմամբ:

**ԴԻԱՆ ՊԱՏԳԱՄԱԻՐԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎԻ
ՄՊԱՀԱՆԻ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄԻ**

ԱՅՅԵԼՈՒԹԻՒՆ Ն.Զ. ՀԱՅՈՅ ԱՇԳԱՅՅԻՆ ԿՐԹԱԿԱՄԱԼԻՐՈՒՄ ԿԱՅԱՅԱԾ ԳՐԵՒ ՅՈՒՅԱԿԱՆ ՏԵՍԻՄԻ

Երեքշաբթի՝ 2013 թվականի նոյեմբերի 26-ի առաւտեան, Շահինշահրի Հայոց Ազգային «Սրբոց Վարդանանց» դպրոցի սաները, գլխաւորութեամբ Շահինշահրի հոգեւոր տեսուչ հոգժ. Տ. Անանիա վրդ. Գումանեանի եւ ուղեկցութեամբ դպրոցի ուսուցչական կազմի ու Ծնողական Խորհրդի, այցելեցին Ն.Զ. Հայոց Ազգային «Կատարինեան» եւ «Քանանեան» դպրոցների կողմից կազմակերպած գրքի ցուցահանդէս:

Երբ աշակերտները շարքերով մուտք գործեցին «Քանանեան» դպրոց, փոխտեսչուի տկն. Ռիմա Սիմոնեանը դիմաւորեց եւ բարի գալուստ մաղթեց նրանց, ուսուցչական կազմի եւ Ծնողական Խորհրդի անդամներին, ապա բոլորին առաջնորդեց դպրոցի սրահ՝ ցուցահանդէսում ներկայացած գրքերը դիտելով՝ շնչտելով ուշադ-

րութեամբ լսել գրադարանավարուիու բացարութիւնները:

Սկզբում աշակերտները մօտեցան մանկական գրքերի եւ մտային խաղերի սեղաններին. այնտեղ տկն. Օհանեանը բացարութիւններ փոխանցեց գրքերի մասին: Միաս կրակակների մօտ աշակերտներին ընկերակցեց օրդ. Կարին Տէր Մարտիրոսեանը եւ ընդհանուր գծերով ներկայացրեց «Պայման» պարբերականը, այն օգտակար համարելով ուղեցուց օղակի աշակերտութեան համար:

Գրքերի մասին գեղեցիկ տեղեկութիւններ փոխանցեց նաև «Քանանեան» դպրոցի առաջադէմ աշակերտութիւններից եւ համահայկական Հայոց Լեզվի եւ Գրականութեան ու Հայ Եկեղեցու Պատմութեան Օլիմպիադաների մրցանակակիր Շաղիկ Մատթէռսեանը:

Աշակերտները հերթաբար դիտեցին բոլոր գրքերը, տկն. Օհանեանը գեղեցիկ մտայիլացումով մրցութիւն կազմակերպեց նրանց համար հայ բանաստեղծների մասին, որը մեծ խանդավառութիւն ստեղծեց: Ցուցահանդէսն այցելելուց յետոյ, դպրոցի շրջափակում, դպրոցի Ծնողական Խորհրդը համեստ հիւրասիրութեամբ հիւրընկալեց աշակերտներին եւ ուղեկցող խմբին:

ԱՄԱՆՈՐԵԱՅ ՑՈՑԱՀԱՆԴԻՍ-ՎԱՃԱՌՔ ԾԱՀԻՆԵԱՀՐՈՒՄ

Հինգշաբթի՝ 2013 թականի դեկտեմբերի 5-ի առաւոտեան ժամը 9:30-ին, Շահինշահրի Հայոց Ազգային «Սրբոց Վարդանանց» Դպրոցի սրահում տեղի ունեցաւ Շահինշահրի Հայ Կանանց Եկեղեցասիրաց Միութեան միջոցով կազմակերպած ամանորեայ ցուցահանդէս-վաճառքի բացումը:

Միութեան անդամութիներից բացի, ներկայ էին Շահինշահրի հայ համայնքի հոգեւոր տեսուչ հոգչ. Տ. Անանիա Վրդ. Գումանեանը եւ Շահինշահրի Հայ Համայնքի Վարչութեան կողմից որպէս ներկայացուցիչ՝ Վարչութեան գրասենեակի պատասխանատու պրն. Էդվին Բարումեանը, որոնց ձեռամբ հատեց սրահի մուտքին կապած ժապաւենը, հոգչ. Հայր Սուրբի միջոցով արտասանած «Տէրունական» եւ գործի յաջողութեան համար կարճ աղօթքներից յետոյ:

Սրահ մուտք գործելուց յետոյ, հոգչ. Հայր Սուրբը ողջոյնի եւ օրինութեան խօսք փոխանցեց ներկաներին, Կանանց Միութեան ամենանեայ այս ձեռնարկը համարելով Շահինշահրում սպասուղ եւ արդէն իսկ աւանդութեան վերածած սովորութիւն: Նա ուրախութիւն յատնելով ամանորի մթնոլորտ ստեղծած միջոցառման կանուխ կազմակերպման համար՝ ասաց. «Ես մաղթում եմ, որ այս քաղցր պայծառութիւնն եւ ուրախութիւնը, որ վայելում ենք Կանանց Միութեան շնորհիւ, 2014 տարւայ համար լինի գեղցիկ մի սկիզբ՝ շերմութեամբ, յարգան-

քով, ընտանեկան սրբութեամբ եւ սիրով հանդերձ»: Հոգչ. Հայր Սուրբը յուսալով, որ ձեռնարկը պսակւելու է կատարեալ յաջողութեամբ, նշեց, որ Կանանց Միութիւնը, բարերարութիւնն իր աշխատանքների համար սկզբունք որդեգրելով, իր ձեռնարկների հասոյթներից բաժին է հանում կարօտեալներին, սիրիահայութեանը եւ ուր որ անհրաժեշտ է: Նա ամանորեայ բարեմաղթանքներով կանխաւ շնորհաւորեց նոր Տարին եւ յաջողութիւն մաղթեց Կանանց Միութեանը:

Շահինշահրի Հայ Կանանց Եկեղեցասիրաց Միութեան նախագահութիւն տվեց. Անահիտ Օհանեանն եւս իր շնորհակալութեան խօսքերն ուղղեց հոգչ. Հայր Սուրբին՝ միշտ Միութեան աշխատանքները սատարելու եւ հովանաւորելու համար, նաև գնահատեց Միութեան անդամութիներին՝ ովքեր իրենց թանկագին ժամանակն էին տրամադրել ցուցահանդէս-վաճառքի կազմակերպման եւ նախապարաստական աշխատանքներն իրագործելու նպատակով, նշելով, որ սոյն ձեռնարկի ամբողջ հասոյթը յատկացելու է սիրիահայութեանն օժանդակելու նպատակին:

Բացման արարողութիւնից յետոյ, ներկաները դիտեցին ցուցահանդէս-վաճառքի համար դասաւորած իրերը, եւ Կանանց Միութեան անդամութիներն անցան աշխատանքի, ինչպէս հոգչ. Հայր Սուրբն իր խօսքերի մէջ արտայայտուեց՝ 2014 թականի ամանորեայ ուրախութիւնների եւ ձեռնարկների շարանի բացումը կատարելով:

ԱՄԱՆՈՐԵԱՅ ԱՇԱԿԵՐՏԱԿԱՆ ՏՕՆԱԽՄԲՈՒԹԻՒՆ

Չորեքշաբթի՝ 2013 թւականի դեկտեմբեր 25-ի առաւօտեան Շահինշահրի Հայոց Ազգային «Սրբոց Վարդանանց» դպրոցում տեղի ունեցաւ Ամանորեայ տօնախմբութիւն, որին ներկայ էին Շահինշահրի հոգեւոր տեսուչ հոգԶ. Տ. Անանիա վրդ. Գումանեանը, Հայ Համայնքի Վարչութեան ներկայացուցիչ պրն. Արմոնի Հախնազարեանը, դպրոցի տեսուչ պրն. Ղոշաւանդը, ուսուցչական կազմը, Ծնողական Խորհուրդը եւ սաների ծնողները:

Ուսուցչի տկն. Քարմէն Մատթէոսեանը ծրագրի բացումը կատարելով՝ շնորհաւորելց գալիք Ամանորը եւ Սուրբ Ծննդելը, բարի գալուստ մաղթելով ներկաներին: Տկն. Մատթէոսեանը գեղեցկօրէն խօսեց Նոր Տարւայ մասին, ասելով. «Նոր Տարին մեծերի եւ փոքրերի համար ամենասիրւած եւ ամենասպասւած տօներից մէկն է: Նոր յոյսերին, ակնկալիքներին եւ ցանկութիւններին՝ կատարում եւ երազանքներին իրականացում է պարգեւում»: Նա իր խօսքի շարունակութեան մէջ անդրադարձ հայկական աւանդական եւ հին ամանորերի մասին՝ համապարփակ բացատրութիւն տալով նրանց վերաբերեալ: Ապա վերջում բոլորին հրափրեց ունկնդելու սաների կողմից պատրաստած Ամանորեայ երգերն ու ասմունքները:

«Սրբոց Վարդանանց» եւ «Մասիս» դպրոցների աշակերտ-ուիթիերը կատարեցին գեղեցիկ Ամանորեայ երգեր եւ դասարան առ դասարան արտասանեցին բանաստեղծութիւններ՝ օրուայ առիթով, որոնց հետ նւագակցում էր տկն. Աննա Դանիէլը: Ծրագրի ընթացքում Արմին Մինասրանեանը «Զանգակներ» երգի երաժշտութիւնը կատարեց շուրջակով: Գեղարվեստական բաժնի աւարտին սաների

կանչերով մուտք գործեց Զմեո-Պապին, որն եւս ամանորեայ մի երգ նկրեց սաներին եւ ծնողներին: Գեղարվեստական բաժնի աւարտին վեցերրորդ դասարանի սաներ Վաչէ Քէշիշեանն ու Ռիմեթա Նազարեանը շնորհակալութիւն յայտնեցին բոլորին իրենց ներկայութեան համար:

Սաների կատարումների աւարտին դպրոցի տեսուչ պրն. Ղոշավանդն եւս իր հերթին շնորհաւորեց Ամանորը սրահում գտնուող բոլոր անձանց եւ յատկապէս աշակերտ-ուիթիներին, գնահատեց նրանց իրենց գեղեցիկ կատարումների համար, ցանկանալով որ 2014 թւականը լինի աշխարհի բոլոր մարդկանց համար խաղաղութեան եւ առողջութեան տարի: Նա սաներին մաղթեց ընտանեկան ջերմ եւ առողջ մթնոլորտ, որն իրենց համար կը բերի առաջադիմութիւն եւ յաջողութիւն:

Շահինշահրի հոգեւոր տեսուչ հոգԶ. Տ. Անանիա վրդ. Գումանեանը ծրագրի վերջում իր բարեմալթանքները փոխանցեց ներկաներին Ամանորի եւ Սուրբ Ծննդեան տօների առիթով: Նա ողջունեց սաների ձեռնարկը եւ նրանց ուսուցիչների տարած աշխատանքը՝ տօնական գեղեցիկ մթնոլորտ ստեղծելու համար: ՀոգԶ. Հայր Սուրբը մաղթեց, որ բոլորը ունենան իսկական հայ քրիստոնեայի նկարագիր:

Ծրագրի աւարտին սաները նկարահանեցին Զմեո-Պապիի հետ եւ ստացան իրենց մրգերը, որոնք պատրաստել էր դպրոցի Ծնողական Խորհուրդը: Ապա տեղի ունեցաւ հիւրասիրութիւն բոլորի համար:

«ՆԱՐՈՅ» ՄԱՆԿԱ-ՊԱՏԱՆԵԿԱՆ ԵՐԳ-ԶԱԽՄՄԲԻ ԱՄԱՆՈՐԵԱՅ ԶԵՂՆԱՐԿ

Հինգշաբթի՝ 2013 թւականի դեկտեմբերի 26-ի երեկոյեան, Շահինշահրի Հայոց Ազգային «Սրբոց Վարդանանց» դպրոցի սրահում մեծ խանդավառութեամբ տեղի ունեցաւ Շահինշահրի «Նարօտ» Մանկա-Պատանեկան երգչախմբի Ամանորին և Սուրբ Ծննդեան տօնին նիւթիւն ձեռնարկը: Ծրագրին ներկայ էին Սպահանի Հայոց Թեմի Թեմակալ Առաջնորդ գերշ. Տ. Բարգէն եպս. Չարեանը, արժն. Տ. Մեսրոպ Ա. քին. Գալստանեանը, Պատգամաւորական Ժողովի Դիւանի, Թեմական և Կրօնական խորհուրդների, ազգային մարմինների, Շահինշահրի Հայ Համայնքի Վարչութեան, Հայ Դատի Յանձնախմբի, միութիւնների անդամներ և ներկայացուցիչներ, ու նոր Զուղայից և Շահինշահրից հրաիրեալներ:

Ծրագրի բացումը կատարւեց երգչախմբի անդամ Արգին Ղարիբեանի միջոցով, ով իր խօսքը սկսեց Ամանորեայ գեղեցիկ բարեմաղթանքի մի բանատեղծութեամբ: Նա երգչախմբի անունից շնորհաւորեց Ամանորի կապակցութեամբ եւ ցանկացաւ որ 2014 թւականը լինի համայն հայութեան համար արդար ցանկութիւնների իրականացման տարի եւ յատկապէս մանուկ-պատանեներին բերի գեղեցիկ երազանքներով եւ բարութեամբ լեցուն օրեր: Անմիջապէս յետոյ սկսեց երգչախմբի հարուստ երգացանիկի ներկայացումը: Հերթաքար Լինեթ Միրզախանեանը և Արգին Ղարիբեանը իրաքանչիւր խմբերգի եւ մեներգի համար գեղեցիկ խօսքեր էին ընթերցում, իսկ երգչախումբը եւ մեներգչները յաջողութեամբ կատարեցին համարները: Ներկաների խրախուսանքներն ու ծափողջոյնները վկայում էին, որ երգչախմբի ամիսներով շարունակ փորձերը տվել են իրենց արժանի արդինքը: Երգչախումբը, դեկավարութեամբ հոգչ. Տ. Անանիա Վորդ. Գումանեանի, մատուցեց շուրջ 18 Ամանորեայ ուրախ երգեր եւ մեներգեր՝ ներկաներին փոխադրելով հեթիաթային անհոգ աշխարհ: Վերջին երգի հետ, որն ինքը

հաւաքածոյ էր մի քանի ուրախ ամանորեայ երգերի, սրան մուտք գործեց Զմեո-Պապին եւ Ամանորեայ մթնոլորտը իր կատարելութեան հասցրեց:

Ձեռնարկի աւարտին Արգին Ղարիբեանը շնորհակալութիւն յայտնելով բոլոր այն անձանց, ովքեր զանազան ձեւորով աշակցել էին՝ ծրագրի իրականացման գործին, բեմ հրակրեց Թեմակալ Առաջնորդ գերշ. Տ. Բարգէն եպս. Չարեանին՝ իր հայրական օրինանքն ու պատգամը փոխանցելու: Գերշ. Սրբազն Հայոց նախ գնահատեց Հոգչ. Հայր Սուրբի տարած աշխատանքը եւ երգչախմբի անդամների հետեւողականութիւնն ու մասնակցութիւնը, նաև Շահինշահրի Հայ Համայնքի Վարչութեանը, որը միշտ զօրավիգ է հանդիսացել Հոգչ. Հայր Սուրբին եւ Երգչախմբին: Գերշ. Սրբազն Հայոն իր խօսքի մէջ ասաց. «Արդէն 2013 թւականն իր վարջալոյսին է մօտենում, սակայն իւրաքանչիւր աւարտ ունի մի նոր սկիզբ եւ նոր ծնունդ. ահաւասիկ 2014 տարւայ սկզբում դիմաւորելու ենք Աստծու կողմից մեզ տրած ամենամեծ նւէրն ու գանձը՝ մեր Փրկչի եւ Տիրոջ՝ Յիսուս Քրիստոսի ծնունդը՝ Բեթղեհէմեան Արեւը, որ պէտք է ճերմացնի մեր հոգիներն ու սրտերը եւ մենք որպէս ազգ եւ ժողովուրդ Նրանով պէտք է նորոգւենք եւ ամրապնդենք մեր Հայկեան կամքն ու լուսաւորչեան հաւատոր»: Գերշ. Սրբազն Հայոց նաեւ մաղթեց, որ 2014 թւականը Սուրբիոյ հայութեան համար բերի խաղաղութիւն եւ դժւարութիւնների փարաւում:

Վերջում Երգչախմբի Ծնողական Խորհրդի եւ Շահինշահրի Հայ Համայնքի Վարչութեան կողմից նիւթիւն յանձնեցին հոգչ. Հայր Սուրբին՝ առ ի երախառափութիւն եւ գնահատանք: Պատրաստութիւն էին նաև Ամանորեայ մրգեր, որոնք յանձնեցին Երգչախմբի անդամներին:

ՕՐԻՆԱԿԵԼԻ ԲԺԻՆԿ ԴԿՏ. ԱՍՊԵՏ ԻՍԱՂՈՒԼԵԱՆԸ

Իրանահայ բժիշկ դկտ. Ասպետ Խասաղովեանը, բժշկի օրույն առթիւ, ազնութեն ու բարեխսդօրէն ծառայելու եւ գիտութեան մակարդակի բարձրացման ուղղութեամբ անխոնչ աշխատելու համար, երկրի բժշկական կանոնադիր համակարգի կողմից ճանաչւել է՝ որպէս իրանական 1392 թականի օրինակելի բժիշկ եւ գնահատել Սպահանի Պետական համալսարանի Բժշկական ֆակուլտետի նախաձեռնութեամբ կազմակերպւած հանդիսաւոր միջոցառման ընթացքում:

Երիտասարդ ու յաջողակ բժշկին ընթերցողին առաւել ծանօթացմելու նպա-

տակով ստորեւ համառոտ ներկայացնում ենք նրա կենսագրական գծերն ու կատարած աշխատանքները:

Դկտ. Ասպետ Խասաղովեանը ծնւել է 1969 թականին՝ Նոր Ջուղայում: Տարրական ուսումն ստոցել է շղանի հայոց ազգային «Արմեն» դպրոցում, իսկ ուղեցոյց եւ միջնակարգ կրթական շրջանները անց է կացրել հայոց ազգային «Կատարինեան» դպրոցում՝ միշտ աշքի ընկերով որպէս գերազանց եւ ջանասէր աշակերտ:

1988 թականին մասնակցելով համալսարանների մուտքի քննութեանը՝ ընդունվել է Սպահանի Պետական համալսարանի բժշկական ճիւղը եւ Ա կարգի գնահատականներով բժշկական ուսման ընդհանուր շրջանը աւարտել է 1995 թականին:

Ուսումն աւարտելուց յետոյ, իր ծառայութիւնն է սկսել Փերիա գաւառի Ֆեռէյունշահր գիւղաբաղաքի հիւանդանոցում եւ շրջակայ ոչ զարգացած գիւղերի առողջապահութեան կենտրոններում, որտեղ նոյնպէս աչքի է ընկերութեան մակարդակի բարձրացման գործին: 2001 թականին նա իր սեփական կիհնիկան է հիմնադրել Նոր Ջուղայում, ուր գբաղլում է քազմաթիւ հիւանդանի ֆիզիկական եւ հոգեկան խնդիրների բուժմամբ:

2012 թականին բուժժառայութեան գերազանց մատուցման եւ ճիշտ ու տրամաբանական հիմքերի վրայ դեղորայքի նշանակման համար՝ պարգևատրութել է գնահատագրով՝ Դեղորայքի նշանակման եւ տրամաբանական օգտագործման կոմիտէի քարտուղար դկտ. Սադեղեանի ստորագրութեամբ:

Բժիշկ Ասպետ Խասաղովեանը քազմազբաղ լինելով հանդերձ իր աշխայթ մասնակցութիւնն է ցուցաբերում նաեւ ազգային աշխատանքներին՝ իր մասնագիտութիւնն ու փորձառութիւնը ի սպաս դնելով միւսների բարօրութեան գործին: Նա 2001 թականից մինչեւ 2008-ը անդամակցելով Սպահանի հայոց թեմի Բարեսիրական մարմնին՝ որպէս խորհրդառու բժիշկ, օգտակար է հանդիսացել կարիքաւոր հիւանդանի բուժման հարցում: Մինչեւ 2011 թականը, տաս տարիներ շարունակ լինելով Հայոց ազգային ծերանոցի պատասխանառու բժիշկ՝ հետամուտ է եղել տարեց բնակիչների առողջական վիճակին եւ հոգածութիւն է ցուցաբերել նրանց հոգեկան ու ֆիզիկական առողջութեան կապակցութեամբ, իսկ 2010 թականից մինչեւ օրս անդամակցելով Թեմի Հոգեւոր Աստեանին՝ աշխատանք է ծառալում ընտանեկան անհամաձայնութիւնների լուծման ուղղութեամբ:

Ծնորհաւորելով դկտ. Ասպետ Խասաղովեանին՝ մաղթում ենք նրան նորանոր յաջողութիւններ:

ՆԻՒՐԱՏԻՌԻԹԻՒՆՆԵՐ

Ն.Զ. Հայոց Առաջնական Եկեղեցներ Վարչութիւն

ՎՐԻՊՈՒՄ ՆԱԽՈՐԴ ՀԱՄԱՐԻՑ

- Ա. Գէորգ Զօրավարի տօնի առթիւ**
Նւիրատութիւններ՝ մատաղացու գառ եւ գառի գնման փոխարէն
- ՄԵկ դար. Անթօ եւ Կարինէ Ալեքսիֆարդներ:
  - 4,450,000-ական դիակ. Անդրէ Զարգարեան, Վարդուշ Յովսիեան-Զարգարեան:
  - 4,380,000 դիակ. Էդին Բարիսամեան:
  - 4,320,000 դիակ. Նարեկ Թորոսեան:
  - 4,000,000 դիակ. Թումանեան ընտանիք:
  - 3,840,000 դիակ. Հերմինէ Ղարիբեան:
  - 1,000,000-ական դիակ. Անիրտա եւ Առնօ Բարսեաններ, Էլինա Ղարիբեան, ոմն:
  - 500,000-ական դիակ. Վանուհի Ղազարեան, Մասիս Ղազարեան:
  - 100,000 դիակ. Երեւանդ Շահնազարեան:

Ա. Գէորգ եկեղեցի

- 1,000,000 դիակ. Ղասեմի:
- 500,000-ական դիակ. Սադեղի, Արփի Հայրապետեան, Գայանէ Գէորգեան:
- 300,000 դիակ. ոմն:
- 200,000 դիակ. Էդնա եւ Էլենա Բարումեաններ, Սոֆիա Մարկոսեան ս. Աստուծածին տօնի առթիւ:
- 150,000 դիակ. Շաղայեղ Ալիփոր:
- 100,000 դիակ. Անդ Սարգիսեան, ոմն:

Ա. Յովհաննու եկեղեցի

- 1,500,000 դիակ. Զանէս Գրիգորեան իր հանգուցեալ ծնողների յիշատակին:
- 100,000 դիակ. Ծաղկուշ Յովսիեան:

Զանազան

- Երեք հաւս սեղանի ծածկոց ս. Գէորգ եկեղեցուն Լալա Բաղդասարեանից:
- ՄԵկ պատի ժամացոյց ս. Նիկողայոս եկեղեցուն Սեւան եւ Ռայմոնդ Մինաս Խաչիկեաններից:
- ՄԵկ սեղանի ծածկոց ս. Նիկողայոս եկեղեցուն Քարլոս Խուտաբախչեանից իր հանգուցեալ մեծիօր՝ Յովհաննէս Խուտաբախչեանի յիշատակին:

Հանգուցեալ Կատարինէ Բաղումեանի յիշատակին

- 3,000,000 դիակ. Ասպետ Խաղովեան:
- 500,000 դիակ. Մեսրոպ Խաղովեան:
- 200,000-ական դիակ. Արտեն Շահբագեան, Երևանդ Պողոսեան, Հրաչ Շիրանեան, Արմէն Շահբագեան, Սեւակ Բաղրամեան, Զանսն Աղարաբեան:
- 150,000-ական դիակ. Արտուշ Եւ Մարգարիտ Սիրջաններ, Սաման Եւ Անդրէ Խաչիկեան, Շափշի Ալեքսանդրեան:
- 100,000-ական դիակ. Մարտիրոս Շահբագեան, Զանիկ Ղազարեան, Գուրգէն Մահմագեան, Գարեգին Մարկոսեան, Զանիկ Ղազարեան, Գուրգէն Մահմագեան, Գարեգին Մարկոսեան, Մարտիրոս Շահբագեան, Զանիկ Ղազարեան, Գուրգէն Մահմագեան, Գարեգին Մարկոսեան:
- 70,000 դիակ. Ղազար Եւ Արաքս Մահմագեաններ:

Հանգուցեալ Սաթինա Մանուրեանի յիշատակին

- 100,000-ական դիակ. Փառանձնեմ Մինասեան, Սեւակ Եւ Արմինէ Խաչատրեաններ:

Հանգուցեալ Սարգիս Սամէէլեանի յիշատակին

- 500,000 դիակ. Ղիանա Ղազարեան:
- 400,000 դիակ. Համիկ Եւ Արսինէ Ալեքսանդրեաններ:
- 150,000 դիակ. Արեւիկ Ալլահիւերդեան:
- 100,000 դիակ. Սիլվարդ Թորոսեան:

Հանգուցեալ Թամար Ղարախանեանի յիշատակին

- 70,000 դիակ. Անուշ Ղարախանեան:

Հանգուցեալ Մալկուշ Մկրտչեանի յիշատակին

- 1,000,000 դիակ. Ռազմիկ Մկրտչեան:
- 300,000-ական դիակ. Տիգրան Եւ Ռիմա Մկրտչեաններ, Հովհանիկ Ռոստոմեան:

Հանգուցեալ Սահման Սահմանի յիշատակին

- 200,000-ական դիակ. Արինձ Խաչիկեան, Արմինէ Եւ Սօհիա Փանոսեաններ, Հիմնաց Ռապեան:
- 150,000 դիակ. Ռուբեն Եւ Մարինէ Խուտաբեաններ:
- 100,000-ական դիակ. Նինա Խաչատրեան, Զաւեն Եւ Մինիկ Շերենեաններ, Լուսի Մարտունեաններ:
- 80,000 դիակ. Անիտա Ալեքսանդրեան:
- 50,000-ական դիակ. Արա Եւ Հովհանիկ Սիմոնեաններ, Պերճիկ Քամարգարեան:

Հանգուցեալ Նւարդ Դեհքաչեանի յիշատակին

- 150,000 դիակ. Յովսէկ Յովսէկիեան:
- 100,000-ական դիակ. Զանիկ Ղազարեան, Յովհաննէս Խուտաբեաններ, Սերոն Սիմոնեան, Արշալոյս Խուտաբեան:

Հանգուցեալ Վարուժ Յովհաննիսեանի յիշատակին

- 500,000 դիակ. Շահինշահրի Հայ Համանքի Վարչութիւն:
- 200,000 դիակ. Վիգէն Մարգարեան:
- 150,000 դիակ. Արսէն Շահբագեան:
- 50,000 դիակ. Համազ Մարգարեան:

Հանգուցեալ Ազատուհի Վարդումեանի յիշատակին

- 200,000 դիակ. Կարո Յովսէկիեան:
- 100,000-ական դիակ. Ռազմիկ Գալստեան, Լուսիկ Յարութիւնեան:

Հանգուցեալ Թովմաս Ամիրխանեանի յիշատակին

- 500,000 դիակ. Ն. Զ. Հայումեաց Բարեգործական ընկերութիւն, Ամժեկ Մարտունեան, Էդին Եւ Անգինէ Թաղէնսեաններ:
- 300,000 դիակ. Հանգուցեալի դստեր ընկերութիւն:
- 200,000 դիակ. Ս.Ս. Վանքի «Տաթե» երգչախումբ, Նարբէ Խաշաբեան, Փիլիկ Սիմոնեան:

- 150,000-ական դիակ. Քլար Խաչարեան, Զանի Եւ Թելօ Պողոսեաններ, Վարուժ Եւ Ամժեկ Ղարախանեաններ:
- 110,000 դիակ. Հայկաց Ղազարեան:
- 100,000 դիակ. Գէորգ Եւ Քնարիկ Քեշիշեաններ, Սոնիկ Կիրակոսեան:

- 60,000 դիակ. Եղիօ Շահբագեան:

- 50,000-ական դիակ. Ռազմիկ Բաղրամեան, Լուսիկ Խուտաբեաններ, Ովսաննա Ղարախանեան:

Հանգուցեալ Անդրանիկ Յովսէկիեանի յիշատակին

- 1,000,000 դիակ. Ն.Զ. Հայոց Ազգային «Արմեն» Կրթահամալիր տեսչութիւն:
- 500,000 դիակ. Վրէժ Եւ Սիլվա Յովսէկիեաններ, Աբդալ Եւ

Էդին Յովսէփեաններ, Կարօ Յովսէփեան:

- 200,000-ական ոհալ. Ամիրխան Ղազարեան, Գրիգոր Յովսէփեան, Գէորգ Յովսէփեան, Գրիշ եւ Վարդուին Քալանթար Օհանեաններ, Նինա եւ Մինուշ Վարդանեաններ, Գէորգ Յովսէփեան:

- 170,000 ոհալ. Հայկազ Ղազարեան:

- 150,000 ոհալ. Մերժ Աւանէսեան:

- 100,000-ական ոհալ. Մարշիկ Մինասեան, Գալստան Ղազարեան, Հայկուշ Խաչիկեան, Զանիկ Ղազարեան, Սուսանքար Ղազարեան, Աննա Քեշիշեան, Զանի եւ Թեղո Պողոսեաններ, Արաքս տէր Մարտիրոսեան, Ալվարդ Փանոսեան, Մալուս Յովսէփեան, Խաչատուր Ղազարեան:

- 50,000 ոհալ. Խաչիկ Յովսէփեան, Սիրանուշ Յովսէփեան, Երևանդ Խաչիկեան:

Ն.Զ. Հայոց Գերեզմանատան Բարեկարդյան Մարմին

- 1,000,000 ոհալ. Արթին Մուրադեան՝ Արշակ Մուրադեանի եւ Լուսիկ Զարգարեանի յիշատակին:

Ն.Զ. Հայ Կանաչ Գրուբեան Միութիւն

Հայոց Ազգային Ծերանոց

- 10,000,000 ոհալ. Արմէն եւ Խեչո Խուտավերդեան՝ իրենց մօր՝ Աճիկ Խուտավերդեանի յիշատակին:

- 100 եկո. Աճնա Մայիկեան:

- 100 դրլար Ռուբէն Բաբայեան:

- 2,000,000 ոհալ. ոմն պարսիկ:

- 1,000,000 ոհալ. ՈՒթօ Գէորգեան՝ Արշիկ Քիւիշեան՝ Գէորգեանի յիշատակ եւ Արմիմ Խուտավերդեանի յիշատակին:

- 500,000 ոհալ. Տ. Խաչատուր քին. Զարգարեան եւ Էդմոնդ եւ Թաճիա Անթաննեմեր՝ իրենց մօր եւ մեծ մօր յիշատակին, Շաղկուշ Քեշիշեան:

- 200,000 ոհալ. ուն:

- 150,000 ոհալ. Արին Քեշիշեան:

- Զանազան նիդատութիւն եւ սմնբամթերք. Լորիկ Զարդ՝ հոգենաշ՝ Ռոզի Մարտիրոսեանի քառասունքի առթիւ. Սամսոն Զարգարեան, Վարդուշ Ղազարեան, Վիկուշ Գորգիմնեան, Ժանիկ Մայիկեան, Ալիս Ասատրեան, Լորեթա Գալստեան, Վերժիկ Թորոսեան, Ֆլոր Ալմավերդեան, Վարդգէս Յովհաննիսեան, Շաղկուշ Քեշիշեան, Արաքս Շիրամեան, Արսէն Ղազարեան, Մանջիկ Խուտավերդեան, Պերճիկ Խուտավերդեան, Շաղկուշ Քեշիշեան, Սատուր Մանսուրեան, Սեւանա Ղազարեան, Վիկուշ Մանսուրեան, Երան Միրզայեան, Արաքս Թամազեան, Վարդիկ Սահմանականի Յովսէփեան, Խուտավախշեան ընտանիք՝ հոգենաշ՝

ԱՃիկ Խուտավախշեանի յիշատակին, կոյս Սուրբ Ժողեֆին, Խաթաբախշ, Ֆալլահիուու, Ֆատիհադի, Փատիսա Ղութի, «Էմամ Ալի» Ուսանողական Օգնութեան Միութիւն, Մոհամմադի:

Բարեկարուհիների յիշատակին նւիրաւած երաժշտական երեկոյի առթիւ

- 1,500,000 ոհալ. Ղարդուն Գիւլի ս. Նշան Եկեղեցու Վարչութիւն:

- 1,000,000 ոհալ. Շահինշահրի Հայ Համայնքի Վարչութիւն:

- 300,000-ական ոհալ. Հայ Ուս. Զհարմահալ Միութեան Ն.Զ. Մասնաճիւլ, Ն.Զ. Հայութեաց Բարեգործական Ըկերութիւն, Փերիոյ Կրթասիրաց Միութեան Շահինշահրի Մասնաճիւլ, Ռուբէն Խաչիկ-Գրիգորի, Ցալուրեան ընտանիք:

- 200,000-ական ոհալ. Փերիոյ Կրթասիրաց Միութիւն, Խոյգան Գիւլի Եկեղեցեաց Վարչութիւն, Շահինշահրի «Խարեկ» Երգչախումք, Տ. Խաչատուր քին. Զարգարեան, Արին Բարումեան, Համիկ Ալեքսանդրեան, Մինաս Թահմազեան, Մատիկ Մինասեան:

- 150,000 ոհալ. Արիս Քեշիշեան:

- 100,000-ական ոհալ. Ն.Զ. Հայութեաց Հոգենոր Լսարան եւ «Շուշանիկ» Երգչախումք, Մկրտիչ Աւետումեան:

Հայ Դասի Նոր Զուտայի Յանձնախումք

Հանգուցեալ Վրէժ Տէր Յովհաննէսեանի մահւան առթիւ, փոխան ծաղկեպասակի

- 2,500,000 ոհալ. Արամայիս Թահմազեան:

- 2,000,000 ոհալ. Ռուբէն Տէր Յովհաննէսեան:

- 1,000,000 ոհալ. Հայան Տէր Յովհաննէսեան:

- 500,000-ական ոհալ. Ն.Զ. Հայոց Եկեղեցեաց Վարչութիւն, Արարատ Տէր Յովհաննէսեան:

Շահինշահրի Հայ Կանաչ Եկեղեցասիրաց Միութիւն

- 1,500,000 ոհալ. Շահինշահրի Հայ Համայնքի Վարչութիւն:

- 500,000 ոհալ. Տիգրանուի Ղեւեան:

- 200,000 ոհալ. Երէցիկ Ծաղկուշ Գալստանէսեան:

- 150,000-ական ոհալ. Ռազմիկ Գալստանէսեան, Վարդուշ Հախնազարեան, Պերճուի Նազարեան, Լիդուշ Քոնարքի:

- 100,000-ական ոհալ. Հիմաս Աղախանէսեան, Քարմէն Յարութիւննեան, Սառա Գրիգորեան, Շահինշահրի Արմէն Բարումեան, Վարդան եւ Ռիթօ Մկրտչեաններ, Ալիս Մանուկեան, Շաղկուշ Մանսուրեան, Զարդիկ Սուրբիանէսեան, Նարմիկ Դեհրաշեան, Խոկուի Դեհրաշեան:

- 50,000-ական ոհալ. Շողիկ Քեշիշեան, Յասմիկ Փանոսեան, Քարմէն Շահինշամեան:

Առաջնորդարանին եւ ազգային կառոյցին առնչող լուրերն ու թղթակցութիւնները պատրաստում է Ազգային Առաջնորդարանի Հանրային Կապի գրասենեակը, Համայնքային եւ կրօնական արարողութիւններին վերաբերող լուրերը՝ «Ալիք»-ի թղթակիցները, «Արարատ» Միութեան առնչող լուրերը՝ օրդ. Երանուշ Թահմազեանը, իսկ Շահինշահրի Հայ Համայնքին վերաբերող տեղեկութիւնները՝ տկն. Այլին Քեշիշեանը:

Որոշ ծրագրերի լուսանկարները տրամադրում է պրն. Գեւիկ Խաչատրեանը:

ՄԵՐ ՀԱՍՏԵՒ

Խլիֆե گրի արամե ջլվայ ճշիւան

و յնու արան

շնծու պստի 81235/115

Armenian Cathedral - P.O.Box 81735-115

New - Julfa, Isfahan, Iran

WWW.Norjughha.ir

WWW.Vank.ir

E-mail: Sourby@yahoo.com

Tel: +98-311-6243471-2

Fax: +98-311-6270999

